Poštnina plačana v gotovini.

Leto XIX., št. 168

Ljubljana, petek 22. julija 1938

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5 — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7. Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Din 25.—. Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon 3122, 3123, 3124 3125, 3126. Maribor, Grajski trg št. 7. telefon št. 2455, Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1, telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo

Mednarodni konflikti v Vzhodni Aziji

V prvem tednu julija je minilo leto dni, odkar so Japonci začeli vojno na Kitajskem. Soglasno se je ob tej priliki ugotovilo, da je Japonska spričo dolgotrajnosti vojne presenečena, zakaj na toliki odpor Kitajske ni bila pripravljena, s toliko organizacijsko in oboroževalno sposobnostjo Kine ni računala. Kaka bo nadaljnja usoda kitajsko-japonskega konflikta, je seveda še povsem negotovo. Zelo je važno, da je pred nekaj tedni v Tokiu prevzel glavno besedo v ministrskem kabinetu krog vojaških vodij, ki so za brezobzirno, za najradikalnejšo politiko. S tem da so prevzeli najvažnejša ministrstva — razen vojske in mornarice še notranje, finančno in zunanje ministrstvo — se je jasno pokazalo, da nameravajo še stopnjevati zavojevalno politiko. Iz vrst teh mož izvirajo one programatične napovedi o japonskih nacionalnih ciljih, po katerih naj se smatra Japonska za osvoboditelja Azije izpod gospostva evropskih narodov.

Prva doba po uveljavljenju novega kurza v japonski politiki ni bila ugodna. Silne poplave so prekrižale še enkrat japonske račune ter prisilile vojaško vodstvo k modifikaciji vojnih načrtov. In tako ni čuda, da se je znova pojavila na dnevnem redu stara ideja o razširjenju vojne akcije na kitajski jug.

Že ponovno so Japonci poskušali poseči z vojnimi silami v večjem obsegu tudi na južne kitajske province. Tam so velike in bogate kitajske province, ki so bile z osrednjo vlado v Nankingu in kasneje v Hankovu v najrahlejšem stiku, tako da se ni izključevala možnost, da bi se obrnili zoper Čangkajška. Vrh tega dobiva kitajska obramba najobilnejša sredstva od južne strani, deloma preko morja, deloma po kopnem preko francoskih kolonijalnih dežel. Zato bi Japonska posebno rada semkaj raztegnila svojo akcijo in Čangkajškovo vojsko tako odrezala od dovoza iz teh smeri.

Toda na jugu je obenem ono področje, kjer so konflikti z evropskimi silami še bolj verjetni, pa tudi mnogo bolj opasni nego na severu in v osredju Kitajske. Medtem ko imajo zunanje sile v ostali Kitajski pretežno gospodarske interese, ki se opirajo v teritorialnem pogledu le na tako imenovane koncesije, se začno v južnem področju kolonialna ozemlja evropskih držav in Amerike. Tu so zato velike opasnosti za mednarodne konflikte, ki bi se tako rekoč avtomatično prožili, kakor hitro bi japonske vojne sile v resnem smislu začele operirati tod. Odkar so se Japonci znova lotili vojne akcije na jugu, se zato res ponavljajo vznemirljive vesti, ki so v zadnjem času čim dalje bolj konkretne. Razvil se je prav resen spor med Japonsko in Francijo, ki jo krepko podpira Velika Britanija.

Konflikt se je razpletel radi velikega južnokitajskega otoka Hajnana in neznatnega otočja, ki se imenuje po Paracelsu. Da izvede svojo blokado in pripravo za velikopotezno akcijo zoper pristaniško področje okrog Kantona, se je japonsko vojno vodstvo začelo baviti z mislijo, da bi zasedlo otok Hajnan. Ta otok pa ima izredno delikatno lego. Pogled na karto nam pokaže, da leži v neposredni bližini velikih francoskih kolonij v Indokini, hkrati pa v bližini Filipinov, ki pripadajo Ameriki, ter tudi nedaleč od holandske vzhodnoindijske posesti. Neposredno je prizadeta Francija, ker leži Hajnan od njene kolonialne obale komaj dobrih 200 km. To pomeni, da bi japonske posadke na otoku pomenile trajno ogrožanje francoske posesti v Indokini in sicer predvsem po zračni poti. Kakor hitro bi na njem Japonci zgradili pomorske postojanke, bi mogel nuditi otok Hajnan izborno izhodišče za njihove bojne ladje, osobito za podmornice; njihovo bližino bi kmalu neprijetno čutila tudi Velika Britanija, ki je šele nedavno ojačila in utrdila svojo veliko luko Singapur. Dokler Japonska operira v severni in srednji Kini, so druge sile prizadete le neposredno, zakaj Formoza, ki služi kot osnovnica za japonske vojne akcije na morju, v zraku in na kopnem, je vendarle zelo oddaljena in vrh tega stara japonska posest. Toda s Hajnanom bi Japonska posegla že povsem v pravo posestno sfero kolonialnih sil, kajti nihče ne dvomi o tem, da bi Japonci ne zapustili več otoka, ako bi ga zares zasedli, saj je njegova lega preveč vabljiva in važna.

Francija je že zgodaj ocenila izredno važnost Hajnana. Zato je še v prejšnjem stoletju sklenila pogodbo s Kitajsko, da ne bo nikdar pripustila kaki tretji sili, da bi si pridobila kake pravice na Hajnanu. Japonska sama je še v povojni dobi s posebno pogodbo potrdila, da priznava te pravice Franciji, ter se je obvezala za spoštovanje nevtralnega položaja otoka Hajnan v slučaju kakih konfliktov. Ali odkar se je tako opasno zavlekel spor s Kitajsko, so se začeli z japonske strani množiti poskusi, da se tudi Hajnan zaplete v konflikt. Končno je japonska vlada oficielno izjavila, da morda ne bo mogla upoštevati nevtralnosti Hajnana, ako bodo vojne operacije zahtevale tako akcijo, kar je seveda imelo za posledico protest Francije in slednjič tudi prav resno reakcijo.

Francija se ni obotavljala, da pokaže, da ne misli ostati pri besednih protestih, marveč da misli prav resno. Njene bojne ladje so se začele zbirati v bližini Hajnana na njih so se pojavile tudi znatne kopne sile, a znatne oborožene sile so pripravljene v vzhodnoazijskih francoskih kolonijah. Ta čas, ko se je še ostril spor okrog Hajnana, pa je nenadoma izbruhnil tudi ob malem otočju Paracelsu. Francoske oblasti so to otočje kratkomalo zasedle, na kar so Japonci odgovorili s hudim protestom. Začela se je diplomatska polemika o tej zasedbi. Otočje je povsem neznatno, skoro povsem neposeljeno. Mali skalnati otočki, vrh tega silno izpostavljeni viharjem, so brez gospodarske vrednosti. Zato se v prejšnjih časih nihče zanje brigal ni. Zdaj pa bi mogli jako dobro služiti, nekoliko opremljeni, za obrambo ali za napad na Hajnan. Francozi so ugotovili, da je imel anamski cesar od nekdaj vrhovno oblast čez otočke, pa so zato otoke zasedli v izvrševanju svojega protektorata nad Anamom. Japonci skušajo sedaj najti dokaze, da si je nekdaj Kitajska preko Hajnana lastila oblast nad otočki, pa da spadajo spričo tega v nevtralno območje. Dejansko pa je seveda spor okrog teh otokov le uvodni del glavnega konflikta za Hajnan.

Anglija je na nedvoumen način izjavila, da bo popolnoma podpirala Francijo v vsakem, tudi resnem primeru. Na osnovi stvarnih interesov se temu ni mogoče čuditi. Zato je še vprašanje, če si bo Japonska upala tirati spor na ostrino.

FRANCOSKA VOJAŠKA PARADA PRED ANGLEŠKIM KRALJEM

Defile vojske je bil eden največjih v francoski zgodovini in je sodelovalo pri njem 50.000 mož vseh panog francoske vojske

Pariz, 21. jul. d. Snočnji slavnostni predstavi v operi je prisostvovala elita pariške družbe. Zbranih je bilo nad 2.000 parlamentarcev, diplomatov, umetnikov, znanstvenikov in novinarjev. Ko sta se v operi pojavila angleški kralj in kraljica, so vsi prisotni vstali in ju dolgo pozdravljali. Kraljica Elizabeta je bila v beli obleki, v kroju, kakršnega je imela l. 1855. angleška kraljica Viktorija, ko je obiskala Pariz. V laseh je imela največji briljant na svetu, sloviti Kohinor. Na prsih se ji je bleščal cel venec diamantov; imela je že tudi lento legije časti. Kralj Jurij je bil v maršalski uniformi in je s kraljico prisrčno odzdravljal na vse navdušene pozdrave prisotnih. Ko je godba odsvirala obe himni, se je začela predstava opere »Salambo«. Med odmorom sta se angleški kralj in kraljica v družbi predsednika Lebruna in njegove soproge umaknila v mali salon za ložo. Ko sta se ponovno pokazala v loži, so ju gostje ponovno navdušeno pozdravili.

Bajna pariška noč

Ob 23.50 sta se kralj in kraljica poslovila od predsednika Lebruna in njegove gospe ter se vrnila na svoje stanovanje v palači zunanjega ministrstva. Nekoliko kasneje sta se pokazala na balkonu palače in občudovala krasno razsvetljeni Pariz.

Snoči so Parižani bolj kakor kdaj prej razigrano in veselo plesali po ulicah. Parižani so bili vsi na nogah in so občudovali sijajno razsvetljavo mesta. Ob 21. je godba angleške kraljeve garde priredila koncert na Tuillerijah, pariška občina pa je pred svojo palačo priredila veliko javno zabavo. Vsi spomeniki so bili okrašeni in razsvetljeni. Tudi ob reki Seini je bilo vse razsvetljeno, zlasti so se krasno bleščali vodometi. V več gledališčih so bile brezplačne predstave.

Mogočna revija vojske

Danes je bila v Versaillesu v prisotnosti kralja Jurija in predsednika Lebruna velika revija francoske vojske. Kralj Jurij in predsednik Lebrun sta se odpeljala v Versailles s Quai d'Orsaya ob 10.30. Do invalidske postaje, ki je poleg zunanjega ministrstva, sta odšla peš. Pri vhodu na kolodvor ju je sprejel minister Sarraut, oddelek republikanske garde pa jima je izkazal čast. Vlak, s katerim sta se odpeljala, je prispel v Versailles ob 10.50. Ob 11. se je že pričel defile vojaštva, ki mu je poveljeval general Gijot. Na čelu defileja je jezdil mimo kralja Jurija in predsednika Lebruna ter mnogoštevilnih drugih odličnikov, članov diplomatskega zbora, generalov, spremstva angleškega kralja in kraljice, zastopnikov senata in poslanske zbornice ter raznih oblasti in ustanov eskadron gojencev slovite vojne akademije v Saint Cyru, nato pa trije polki huzarjev, dragoncev in severnoafriških spahijev, katerih slikovite uniforme so naredile še poseben vtis. Za konjenico je korakalo šest polkov pehote z nasajenimi bajoneti in v polni bojni opremi. Pešcem je sledil oddelek specialnih čet, nato pa motorizirani oddelki topništva vseh kalibrov ter več sto tankov, oddelki s strojnicami, težki tanki in motociklisti. Defile je zaključilo več sto lovskih letal in bombnikov.

Pri paradi je skupno nastopilo 50.000 vojakov vseh vrst orožja. Posebno mogočen vtis je napravilo na vse 500 težkih tankov. Množice, ki so prisostvovale defileju, so burno pozdravljale francosko vojsko, kralja Jurija in predsednika Lebruna.

Medtem ko je kralj prisostvoval defileju čet, je kraljica v spremstvu gospe Lebrunove obiskala angleško bolnico v Le Valoisu, kjer so jo pozdravili tudi zastopniki angleške kolonije v Parizu.

V zgodovinskem versajskem gradu

Po defileju sta se kralj Jurij in predsednik Lebrun vrnila v versajski grad, pred katerim so tvorili častno četo gojenci vojne akademije v Saint Cyru. Ko se je avtomobil, s katerim sta se pripeljala kralj in predsednik, ustavil pred veliko teraso gradu, ju je sprejel prosvetni minister Jean Zey. Par minut nato sta prispeli v grad kraljica Elizabeta in gospa Lebrunova, ki sta se odpeljali iz Pariza v Versailles s posebnim vlakom. Vsi skupaj so odšli v stekleno dvorano, ki je najlepši del versajskega gradu in ki je ostala ohranjena od časa Ludvika XIV. v svojem polnem sijaju. Skozi njenih 17 velikih oken se nudi krasen razgled na versajski park. Sredi dvorane je 37 m dolga miza, okrog katere je bilo postavljenih 40 stolov za povaljence. Slavnostnega obeda v Versaillesu so se udeležili tudi angleški poslanik sir Phipps s soprogo, predsednik vlade Daladier, zunanji minister Bonnet, angleški zunanji minister lord Halifax. Gostom so servirali najbolj slavna francoska vina.

Angleški kralj in kraljica sta ostala v Versaillesu do pol 17.

Lebrun bo obiskal prihodnje leto London

Kralj Jurij in kraljica Elizabeta sta povabila predsednika Lebruna in njegovo gospo na obisk v Anglijo. Lebrun je povabilo sprejel ter bo uradno obiskal London v prvem trimesečju l. 1939.

Komunike o razgovorih državnikov

Pariz, 21. julija. d. O včerajšnjih razgovorih angleškega zunanjega ministra lorda Halifaxa s predsednikom francoske vlade Daladierjem in zunanjim ministrom Bonnetom, ki so bili končani ob 16. popoldne, je bilo objavljeno ob 18.30 naslednje poročilo:

Obisk angleškega kralja Jurija VI. in kraljice Elizabete je nudil lordu Halifaxu, Daladieru in Bonnetu priliko, da prouče mednarodni položaj v celoti, kakor tudi vprašanja, ki še posebej zanimajo obe državi. V teku razgovorov, ki so potekali v duhu medsebojnega zaupanja, s katerim so prežeti francosko-angleški odnosi, so ministri poudarjali ponovno svojo skupno voljo, da nadaljujejo započeto akcijo za pomirjenje ter so ugotovili popolno skladnost svojih stališč, ki so jih določili ob obisku francoskih ministrov v Londonu 28. in 29. aprila 1938. To skupno stališče bo ostalo neizpremenjeno.

angleških in francoskih ministrov. Stališče vlad v Parizu in Londonu je danes prav taknšo, kakor je bilo dne 21. maja in Francija bi v primeru potrebe lojalno izpolnila svoje pogodbene obveznosti napram Češkoslovaški. Tudi Anglija bi v takšnem sporu, če bi Francijo zapletli v njega, ne mogla ostati mirna. Svet pa tudi dobro ve, da sta Francija in Anglija trdno odločeni storiti vse, da francosko-češkoslovaški zvezni pogodbi ne bo treba stopiti v veljavo in da bosta napeli vse sile, da se bo z uspešno diplomatsko akcijo dosegla mirna ureditev sudetsko-nemškega problema.

Pariz, 21. julija. o. Francoski tisk je davi objavil prva daljša poročila v konkretnih razgovorih francoskih državnikov z angleškim zunanjim ministrom Halifaxom, ki so se včeraj ves dan nadaljevala. Zvečer so se po banketu zbrali k razgovoru poleg Halifaxa, Daladiera in Bonneta tudi podpredsednik vlade Chautemps ter Blum in Herriot. Ta razgovor je bil posebno velikega pomena, ker so se tokrat prvič zabrisale vse strankarske diference, ki so se v zadnjem času glede na razvoj dogodkov v Španiji pričele pojavljati tudi v zunanje-političnih zadevah. Razgovor je potekel v atmosferi najboljšega prijateljstva. Med drugim je angleški zunanji minister Halifax francoske državnike tudi podrobno informiral o svojem razgovoru s Hitlerjevim osebnim tajnikom kapetanom Wiedemannom.

Nemške informacije o Parizu

Berlin, 21. jul. w. »Paris Soir« napoveduje, da bo imel angleški vojni minister Hoare Belisha v petek važen razgovor s generalisimom francoske vojske Gamelinom in sicer v Amiensu, kjer bo ta dan v navzočnosti angleškega kralja posvečeno pokopališče avstralskih vojakov iz svetovne vojne. Kakor izjavljajo v pariških političnih krogih, bo tudi ta razgovor spadal v okvir splošnih političnih razprav, ki jih imajo te dni francoski in angleški državniki v zvezi z angleškim kraljevskim obiskom.

Francoski listi se na široko razpisujejo o teh političnih razgovorih in naglašajo predvsem iz ugotovitve včerajšnjega komunikeja o sestanku Daladiera in Bonneta s Halifaxom odstavek, ki govori o polnem soglasju angleškega in francoskega naziranja. Listi se ne omejujejo samo na poročanje o krasnem poteku sprejemnih svečanosti in političnem pomenu kraljevega obiska v Parizu, temveč opisujejo tudi v dolgih člankih vse podrobnosti z defileja čet. Obenem zasledujejo tudi zelo pozorno vtis, ki so ga pariške svečanosti napravile v inozemstvu. »L'Intrasigeant« priznava, da je Nemčija zavzela glede francosko-angleških manifestacij v Parizu zelo objektivno stališče. Pri tem poudarja, da je mnogo upanja za mirno rešitev češkoslovaškega problema in za mirnejšo bodočnost. »Paris Soir« piše, da Daladierova vlada gotovo ne bo preprečila, da bi se čim prej dosegla splošna ureditev evropskih problemov ne glede na to, po kateri poti, toda samo s pogojem, da ta ureditev ne bo nevarna za varnost Francije in ponižujoča za njen ponos.

London, 21. jul. w. Po dosedanjih izidih ministrskih razgovorov v Parizu piše diplomatski sotrudnik »Ewening Standarda« med drugim, da je Francija pri tej priliki Angliji dokončno zagotovila svojo podporo za politiko pomirjenja v Evropi. Glede češkoslovaškega vprašanja sta se baje Anglija in Francija zedinili tako, da bosta zaenkrat počakali razvoja dogodkov. »Manchester Guardian« piše, da so angleško pobudo za nevtralizacijo Češkoslovaške francoski ministri sprejeli zelo hladno. Vsekakor pa so pariški razgovori nova znamenja za omiljenje napetosti v Evropi. Krogi, ki so blizu Chamberlaina, zastopajo stališče, da se je položaj v Srednji Evropi ob koncu preteklega meseca znatno zboljšal.

Moskovski pomisleki

Moskva, 21. jul. w. »Pravda« piše v zvezi z obiskom angleškega kralja in kraljice v Pariz, da bo Moskva odobravala angleško-francosko prijateljstvo šele potem, če se bo ta prijateljska politika v celoti obrnila proti avtoritarnim državam. Žal pa so s tem kraljevim obiskom z angleške strani zvezane tudi drugi nameni, kakor na primer, da se pomiri javno mnenje, ki je nezadovoljno s Chamberlainovo politiko.

Chamberlain o Wiedemannovi misiji

London, 21. jul. h. Poslanec delavske stranke Fletscher je stavil danes v spodnji zbornici ministrskemu predsedniku Chamberlainu vprašanje, ali bi ne mogel podati izjave o bistveni vsebini razgovorov, ki jih je imel Hitlerjev adjutant Wiedemann s člani angleške vlade. Ministrski predsednik Chamberlain je odgovoril pismeno naslednje:

V času svojega kratkega obiska v Londonu je imel stotnik Wiedemann razgovor informativnega značaja z državnim tajnikom za zunanje zadeve lordom Halifaxom. Stotnik Wiedemann ni bil pripravljen na kakršnekoli razprave o posebnih političnih zadevah, je pa s pomočjo zvez, ki jih ima s pristojnimi krogi, imel možnost ponoviti zagotovila nemške vlade, da želi mirno ureditev vseh perečih problemov«.

Politična bilanca obiska

Polslužbeni „Temps" o rezultatih in pomenu razgovorov med angleškimi in francoskimi državniki

Pariz, 21. julija. h. V današnjem »Tempsu« je izšel uvodnik v zvezi z obiskom angleške kraljevske dvojice v Parizu. O splošni mednarodni situaciji pravi »Temps«, da je včerajšnji komunike o razgovorih med Daladierom in Bonnetom ter lordom Halifaxom ponovno poudaril popolno soglasje gpolitičnih načel med obema državama, kakor je to bilo ob priliki obiska francoskih ministrov v Londonu Od takrat — 29. aprila t. l — je bilo v Evropi več resnih dogodkov in nekateri problemi so doživeli bistvene spremembe toda francosko-angleški sporazum zaradi tega ni niti najmanj trpel, temveč dejstvo, da sta mogli obe vladi danes spet ugotoviti popolno soglasje, še bolj podkrepljuje sporazum, ki je bil sklenjen pred tremi meseci. Angleško-francosko sodelovanje je danes še bolj določeno in intimno ko takrat. Samo po sebi umljivo pa je, da je položaj v Srednji Evropi to pot še prav posebno pritegnil pozornost

Rimski protokoli ostanejo

Službeni komunike o razgovorih italijanskih in madžarskih državnikov — Skladnost z osjo Rim-Berlin

Rim, 21. jul. d. Dočim je predsednik madžarske vlade Imredy ostal po končanem oficielnem obisku še za nekaj dni kot privatnik v Rimu, je zunanji minister Kanya včeraj popoldne odpotoval nazaj na Madžarsko. Na postaji, kjer mu je častna četa izkazala čast ter je godba odsvirala madžarsko in italijansko himno, se je poslovil od njega zunanji minister grof Ciano.

Predsednik madžarske vlade Imredy je danes obiskal letalsko mesto Guidonijo, kjer ga je sprejel državni podtajnik za letalstvo general Vale. Imredy si je ogledal razne naprave, zlasti za preizkušanje letal. Na čast gostu je več letalcev izvedlo nekaj drznih akrobacij v zraku. V teku dneva je Imredy sprejel v vili »Madama« podtajnika v ministrstvu za korporacije ter z njim dalje časa razpravljal o korporacijskem sistemu v Italiji.

O razgovorih Imredyja in Kanye z italijanskimi državniki je bil objavljen naslednji komunike:

Min. predsednik Imredy in zunanji minister Kanya sta imela med svojim uradnim obiskom v Italiji daljše razgovore s predsednikom vlade Mussolinijem in zunanjim ministrom Cianom. Razgovori so potekli v ozračju prisrčnega prijateljstva, ki vobče označuje odnošaje med obema državama. V teh razgovorih so bili podrobno in vsestransko proučeni odnošaji med Italijo in Madžarsko kakor tudi njuni odnošaji s sosednjimi državami, zlasti v Podunavju. Državniki so ugotovili, da so njih stališča glede vseh obravnavanih vprašanj popolnoma enaka.

Zastopniki Italije in Madžarske so se spontano dogovorili, da ostanejo rimski protokoli tako glede svoje politične kakor gospodarske strani, kolikor se tiče-jo obeh držav, še nadalje docela v veljavi. Miroljubni in pravični nameni, ki jih gojita Italija in Madžarska v svoji politiki v skladu s cilji osi Rim - Berlin, predstavljajo realne premise širokega in plodnega sodelovanja na mednarodnem področju, ki se mu lahko pridružijo vsi, ki jim je dejansko za mir in red.

Diplomatski urednik agencije Stefani piše: Pomen italijansko-madžarskih razgovorov, ki sta ga v svojih zdravicah označila Mussolini in Imredy, je bil še bolj poudarjen v včerajšnjem komunikeju. V tem sporočilu potrjujeta Italija in Madžarska ponovno svoje ideale miru in reda. Njuna politika ostaja odprta za najširše sodelovanje. Italijansko-madžarsko prijateljstvo se pridružuje osi Rim - Berlin, ki je prav tako pobornica miru, pravice, reda in sodelovanja. Rimski protokoli, ki se tičejo odnosov med Italijo in Madžarsko, ostajajo v veljavi. Kakor je razvidno iz obeh izrečenih zdravic, je os Rim - Berlin tudi to pot zavzela svoje prvo mesto. Tudi Madžarska je priznala ideologijo, ki jo ta os zastopa. Poudarja se dejstvo, da hočeta italijanska in madžarska vlada sodelovati na najširši osnovi z vsemi, ki jim je za mir in red v Evropi.

»Popolo di Roma« poudarja veliki politični pomen rimskega obiska madžarskih državnikov in pravi, da je bila politična os Rim - Berlin, ki je osnovni element pravice, miru in reda v Evropi, z vso pravico postavljena v uradnem komunikeju na prvo mesto. Ker tudi Madžarska priznava te visoke ideale, sta vladi v Rimu in Budimpešti prežeti z isto željo, da bi čim bolj tesno sodelovali in s tem pomagali ustvarjati novo dobo miru in reda v Evropi.

Imredy v severni Italiji

Rim, 21. jul. AA. (Stefani). Ker je uradni del obiska predsednika madžarske vlade končan, se je g. Imredy s svojo soprogo in z italijanskim poslanikom v Budimpešti odpeljal proti severu. Med potjo se bo ustavil v več italijanskih mestih, posebno v Toscani, kjer si bo ogledal razne fašistovske ustanove.

Žrtve potresa v Grčiji

Atene, 21. jul. AA. Predsednik vlade Metaksas je včeraj obiskal kraje, ki so bili prizadeti od potresa. Pri tej priliki je sam nadzoroval pomožna dela. Prebivalce, ki jim je potres porušil hiše, so preselili v druge vasi ter jim dali živil za nekaj dni. Posebni vlak je pripeljal v Atene težko ranjene, medtem ko je lažje ranjene nastanil v svojih šotorih Rdeči križ. Uradno objavljajo, da je potres zahteval 18 smrtnih žrtev, 194 ljudi pa je bilo ranjenih.

Maršal Göring na inspekciji po Severnem morju

Berlin, 21. jul. o. Maršal Göring je davi s svojo jahto odplul iz Hamburga proti severu. Kakor zatrjujejo, je krenil na krožno potovanje, čegar etape pa niso znane. Vsekakor bo obiskal Helgoland in druge nemške otoke na Severnem morju ter kot letalski minister pregledal tamkajšnje letaške tehnične objekte.

Praški zakoni izgotovljeni

Predloženi so sedaj političnemu odboru ministrov
Razgovori dr. Hodže z zastopniki narodnih manjšin

Praga, 21. julija. b. Ves včerajšnji dan je bil v palači ministrskega predsedstva posvečen intenzivnemu delu zakonodajnih referentov posameznih ministrstev, ki so skupno z ustavnimi in upravnimi strokovnjaki izdelovali besedilo zakona o upravni reformi. Besedilo je bilo snoči že izgotovljeno in danes predloženo ožjemu ministrskemu komiteju, ki bo o njem razpravljal s političnega vidika. Uradno sporočilo češkoslovaškega tiskovnega urada ugotavlja, da so bila namenjena včerajšnja posvetovanja referentov in strokovnjakov izdelavi definitivnega besedila zakona o upravni refromi, kar dokazuje, da se dela za končno izdelavo tako zvanega narodnostnega statuta bližajo zaključku.

Ministrski predsednik dr. Hodža je sprejel odposlanstvo madžarske opozicije, ki so ga sestavljali poslanci dr. Szüllö, Jaross, Esterhazy in dr. Korlath. Razgovor je trajal nad eno uro in je bil posvečen celotnemu kompleksu vprašanj, ki so v zvezi z narodnostnim problemom v republiki. Danes pa se je dr. Hodža posvetoval z odborom poljske narodne manjšine, dočim bosta petek in sobota posvečena ponovnim razgovorom z zastopniki sudetske nemške stranke.

Praga, 21. julija. AA. Odbor strokovnjakov iz raznih ministrstev, ki pripravlja besedilo zakonskega osnutka o administrativni avtonomiji in o narodnostnem statutu po načelih, ki jih je določil na svoji seji v torek politični odbor ministrov pod predsedstvom dr. Beneša, je včeraj zvečer skončal svoje delo. Rezultati tega dela so bili sporočeni še danes dopoldne predsedniku parlamenta. Predsednik Malypetr je takoj popoldne sklical odbor šestorice, katerega sestavljajo člani vladne komisije. Ta odbor bo razpravljal o vsebini zakonskih načrtov, ki so jih redigirali strokovnjaki. Razpravi bodo prisostvovali tudi člani odbora strokovnjakov, da bi mogli odboru šestorice sproti dajati potrebna pojasnila, da bi tako odbor šestorice končal svoje delo.

Informiranje angleškega poslanika

Praga, 21. julija. AA. Dr. Hodža je danes dopoldne sprejel angleškega poslanika v Pragi Newtona, ki je te dni obiskal tudi predsednika republike dr. Beneša.

Delovna taborišča v ČSR

Praga, 21. jul. AA. Ministri, ki se bavijo z rešitvijo socialnih vprašanj, so na svoji današnji seji pretresali predlog o ustanovitvi delovnih taborišč v katere bi namestili brezposelne, zlasti pa tiste, ki jih bodo uporabili pri gradnji vojnih utrdb. Zakonski predlog o ustanovitvi teh taborišč bodo predložili parlamentu na prihodnjem zasedanju.

Češkoslovaški problem v angleških očeh

V angleški reviji »The Fortnightly« razpravlja S. Gwyn v svojih običajnih političnih razmotrivanjih o češkoslovaškem problemu in piše med drugim: Ves svet uvideva, kaj je dolžan Češkoslovaški in njenim voditeljem. Nikdar nisem še videl lepšega primera hladne odločnosti in hrabrosti. Nekoliko dogodkov, ki so vsega obžalovanja vredni, je pokazalo, kako težka je bila ta vloga in kako težka preizkušnja za živce bo njeno nadaljevanje, kajti ni nobenega dvoma, da bodo polnokrvni ekstremisti nadaljevali s svojim pritiskom na sudetsko prebivalstvo. Pa tudi sicer se pojavlja disharmonija v tej državi: tudi dr. Hodževi sonarodnjaki Slovaki zahtevajo avtonomijo. Prezident Beneš bo nedvomno umel modro rešiti ta položaj, ki ga samo neznaten del tujcev pravilno ocenjuje. Tujci bi sploh morali drugače ocenjevati delo, ki je bilo izvršeno v Versaillesu, ne pa da hočejo napraviti iz tedanjih sodelavcev Lloyda Georgea in Clemenceauja zločince, profesorja Wilsona pa proglasiti za nesposobnega človeka. Predvsem so bili dani tem ljudem najboljši nasveti, na drugi strani pa dokazuje baš to njihovo delo, Češkoslovaška, da so postopali zelo oprezno. Prepustili so vodstvo Masaryku in ne vem, ali je Evropa naših dni imela boljšega voditelja od njega. Ustvaril je naslednike, ki nadaljujejo njegovo tradicijo, njih sposobnost pa je bila preizkušena prav v današnjih burnih dneh. Dolžnost Evrope je, da se založi z resnico o tej mladi državi. Smemo reči, da je bilo stališče britanske vlade ojačevalni faktor v tej krizi, Francija pa je našla v Daladieru sposobnega človeka, ki je pokazal voljo do dela, ne da bi bil pri tem izzivalen, prav tako kakor Chamberlain. Češkoslovaška je dobila z zapada dobro podporo in vse kaže, da ne bo prišlo do vojne, četudi je še polno nevarnosti za notranji razvoj v republiki.

Hudi boji v Španiji

Frankovska ofenziva se nadaljuje z vsemi silami

Barcelona, 21. julija. AA. Boji na vzhodnem bojišču se z vso srditostjo nadaljujejo. Nacionalistične čete ogorčeno napadajo dobro utrjene postojanke republikancev. Hude borbe se bijejo tudi na bojišču južno od Teruela, ob cesti Teruel-Sagunt in posebno okrog Baracasa. Izid te bitke bo odločilno vplival na nadaljnje operacije. Republikanske čete so danes izvršile uspešne protinapade, vzhodno od Siere Espanada ter odbile vse nasprotnikove napade. S posrečenimi manevri so ponovno zavzele nekaj izgubljenega ozemlja.

Kakor poroča »United Press«, so bile davi hude borbe tudi pred Segorbo. Tam so nacionalistične čete nenadno prešle v napad. Več oddelkov je pod zaščito 50 tankov in 60 letal hkratu navalilo na republikanske postojanke. Kljub skrbni pripravi nacionalističnih čet so bili vsi ti istočasni napadi krvavo odbiti. Nacionalisti so imeli velike izgube.

Salamanca, 21. julija. AA. Nacionalistična ofenziva se uspešno nadaljuje. Letala so davi močno bombardirala sovražne postojanke med Viverom in obalo. Vsa cesta od Montanejosa do Caudiela je bila kmalu v oblasti nacionalističnih čet. Že pri včerajšnjih bojih je odločno posegla v borbo nacionalistična konjenica, ki je obkolila nasprotnikove postojanke. Sedaj je mestece Viver popolnoma ločeno od zaledja.

Po cesti od Teruela proti Saguntu so nacionalisti prodrli že 80 km daleč, tako da so sedaj od Sagunta oddaljeni le še 40 km. Razdalja od Nulesa, ki je že v nacionalističnih rokah, do Sagunta pa znaša samo še 20 km. Vse kaže, da bo danes ali jutri padla Segorba poslednje republikansko mestece v pokrajini Castellon.

Delegata odbora za nevmešavanje prišla v Rim

Rim, 21. jul. AA. Danes sta semkaj prispela angleški mornariški oficir Piet in inž. Klieland, ki bosta v imenu odbora za nevmešavanje zbirala podatke o umiku italijanskih prostovoljcev iz Španije Njun obisk je v zvezi s splošnim problemom o umiku prostovoljcev iz Španije.

Velika nevarnost vojne med Rusijo in Japonsko

Iz Tokija poročajo o mrzličnem zbiranju sovjetskih čet, o japonskih ukrepih in važnih sejah vodilnih državnikov

Tokio, 21. jul. o. Japonski tisk poroča obširno o ruskih vojaških pripravah ob korejski in madžurski meji. Po teh poročilih so pričeli Rusi utrjevati svojo mejo vse od Krajnega sela pa do jezera Hanke, kamor prihajajo neprestano vlaki z vojnimi potrebščinami in novimi četami vojaštva. V malem odseku meje v bližini trojnega mejnika grade Rusi z mrzlično naglico štiri nova zasilna letališča. Tudi v Vladivostoku gre delo z mrzlično naglico izpod rok. Vse vojaške čete tamkaj so v strogi pripravljenosti. Ruske čete si zlasti na področju okrog Šanhufenga, ki so ga zavzele v zadnjih dneh, naglo grade betonske utrdbe in zavetja za težko topništvo. V gorah nad Šanhufengom se je utaborilo 3.000 ruskih vojakov, iz zaledja pa prihajajo tja še vedno nova ojačenja.

List »Niši Niši« poroča iz Sejšina na severnovzhodni obali Koreje, da je prišlo v Vladivostok v zadnjih dneh 50.000 vojakov vseh vrst, zlasti pa motoriziranih čet. Na vzhodni meji Madžurije med Nikolskom in reko Usuri utrjujejo nove čete svoje postojanke Skupno je v okolici Vladivostoka 100.000 ruskih vojakov. Vzhodno od Bajkalskega jezera je zbranih 20 ruskih divizij s 400.000 vojaki. Istočasno so ojačili letalstvo in pomorsko oporišče v Vladivostoku, kjer je sedaj 400 letal in 20.000 vojakov kot posadka na vojnih ladjah. Na ozemlje, odkoder so pregnali korejske kmete, so Rusi naselili 50.000 bivših vojakov kot poljedelce in graničarje.

Japonski zunanji minister general Agaki, je imel snoči zelo dolg razgovor z angleškim poslanikom Craigijem o splošnem položaju na Daljnem vzhodu, o japonsko-kitajskem sporu kakor tudi o najnovejših incidentih na korejsko-madžursko-ruski meji. Takoj nato je imela japonska vlada daljšo sejo, na kateri je sklenila odposlati na ogroženo korejsko-mandžursko področje dve diviziji moderno opremljenega vojaštva, ki naj bi na kakršenkoli način prisilili Ruse k umiku iz Ganhufenga proti severu. Obenem je japonski poslanik v Moskvi prejel brzojavni nalog, naj znova protestira pri sovjetski vladi. Neki japonski minister je po seji vlade novinarjem izjavil, da pričakuje japonska vlada, da bo Litvinov uvidel, da je spričo japonske odločnosti najbolje umakniti ruske čete z zasedenega madžurskega področja.

Tokio, 21. julija. AA. (DNB). Min. predsednik knez Konoje in vojni minister general Itagaki sta davi razpravljala o incidentu — pri Hunčunu. Nato je bila konferenca, katere so se udeležili knez Konoje, zunanji minister Ugaki, vojni minister Itagaki in finančni minister Iheda. Razpravljali so o ukrepih za primer, če Moskva ne bo odredila izpraznitev Šanhufenga. O isti zadevi je kasneje sklepal še državni svet, čigar posvetovanja sta se udeležila tudi novi general Macui, bivši poveljnik japonskih čet v Šanghaju, in bivši kolonialni minister Oktani.

TOKIO, 21. jul. AA. Tukajšnji politični krogi, ki so blizu zunanjega ministra izjavljajo, da Japonska v primeru vojnega spopada z Rusijo zaradi prekršitve meje v Mandžuriji ne bo imela nikakih osvajevalnih namenov in tudi ne bo prodirala preko meje. Japonska bo samo zaščitila svoje meje.

Beležke

Med dvema ognjema

Pod tem naslovom prinašajo zagrebške »Jugoslovenske novine« članek nar. posl. Manfreda Paštrovića, ki razpravlja o napadih na JNS z leve in desne. Na kratko pojasnjuje vlogo Jugoslovenske nacionalne stranke v šestojanuarskih režimih in nato med drugim nadaljuje:

»JNS je nastala v času avtoritativnega režima kot čisto idejni pokret, pri katerem mnogi takratnih aktivnih ministrov niso sodelovali. Prvi ministrski predsednik avtoritativnega režima je bil Peter Živković, ki pa je svoj položaj prepustil političnim ljudem ,čim so se začele organizirati politične stranke. Po spremembi režima pa je Peter Živković postal aktiven v JNS, dočim so se mnogi zelo vplivni bivši vrnili k starim strankam. Smešno je zato, ako se odgovornost za delo teh ministrov vali na JNS. Zaradi nekaterih vlad avtoritativnega režima so zlasti hudo napadali Jovana Banjanina, čeprav on nikdar ni bil član teh vlad, pa niti ne član takratnih zakonodajnih teles, kakor n. pr. dr. Dežman in drugi. Najbolj smešno pa je, da so ga največ napadali in ga še danes napadajo ravno nekateri bivši člani teh vlad in ljudje, ki so v takratnih režimih vedrili in oblačili. JNS ni nikogar osebna domena in ne vodi nikogar osebne politike. Ona zastopa veliko idejo, na kateri je osnovana naša država, jugoslovensko nacionalno idejo, ali očiščeno onega napačnega centralizma.«

Voditelji združene opozicije v Beogradu

Poročali smo že, da je prispel v Beograd staroradikalski vodja Aca Stanojević. Po informacijah beograjskih listov bo ostal v prestolnici kakih 14 dni, tako da bo tam pričakal na prihod dr. Mačka. V začetku prihodnjega tedna se vrne iz Vrnjačke banje, kjer je bil na odmoru, tudi Ljuba Davidović. Vest o njegovem povratku je zanimiva v toliko, ker je dr. Maček ob proslavi svojega rojstnega dne izjavil novinarjem, da bo šel v Beograd, čim se vrne tja Ljuba Davidović.

Posojilo primorski banovini

Banska uprava primorske banovine je najela pri Državni hipotekarni banki posojilo v znesku 50 milijonov dinarjev. Od tega zneska bodo porabili 5 milijonov za šolske zgradbe, 4.5 milijona za izboljšanje bolnic, 18 milijonov za izsuševanje močvirnate zemlje, 4 milijone za ceste, 10 milijonov za novo bansko palačo v Splitu, 5 milijonov za novo gimnazijo v Splitu, ostalo pa za razne manjše investicije.

Notranja kolonizacija v Banatu

Zveza agrarnih zajednic v Banatu je izdala poročilo o svojem delu in o notranji kolonizaciji v banaških ravnicah. Doslej je bilo naseljenih v Banatu 9.415 kolonistov, od tega 3825 dobrovoljcev in 3990 domačinov, ki so prej bili brez zemlje. Ostali odpadejo na koloniste iz drugih pokrajin države. Naseljenci imajo 22.304 otroka in 15.866 drugih članov gospodinjstva, tako da štejejo banaške kolonije skupaj nad 47.000 ljudi. 8780 naseljenskih rodbin ima že svoje hiše, ostale jih še nimajo.

Sprememba mestnega sveta v Novem Sadu

Že pred tedni je bil imenovan za mestno občino Novi Sad nov župan v osebi Koste Mirosavljevića. V sredo je banska uprava za dunavsko banovino dostavila županu odlok, s katerim so razrešeni tudi vsi dosedanji člani mestnega sveta in imenovani novi. Novi mestni svet se je že včeraj sestal k prvi seji, da se je konstituiral in položil po zakonu predpisano zaobljubo.

Beograjsko »Vreme« pristavlja k tej spremembi, da so v novem mestnem svetu »v glavnem politično manj eksponirani ljudje, čeprav so po večjem delu pristaši JRZ. Namen take liste je, da se malo pomirijo trenja med posameznimi skupinami.«

Novosadsko nemško glasilo »Deutsches Volksblatt« poroča, da je med 54 člani mestnega sveta 8 Madžarov, 4 Nemci in 2 Žida. Med Nemci je tudi novinar Franjo Hamm, urednik »Deutsches Volksblatta«.

Nemški akademiki na Jadranu

»Vreme« poroča, da je prispelo v letovišče Sutomore pri Baru 30 nemških akademikov, ki bodo tam gostje akademskega kluba JRZ »Slovenski jug«. Letovali bodo skupaj z 90 člani tega kluba. Po poročilu lista je prj sprejemu akademikov sodeloval tudi »kolesarski oddelek omladine JRZ v modro-belih uniformah.«

„Times" o demokraciji

Londonske »Times« objavljajo o obisku angleške kraljevske dvojice v Parizu uvodnik, v katerem poudarjajo med drugim: Navzočnost lorda Halifaxa kaže, da ima obisk tudi tehnično-politični pomen. Angleški zunanji minister bo svoj v Londonu začeti stik s francoskimi državniki obnovil in imel tako priliko, da govori z večino francoskih voditeljev.

List podaja nato zgodovinski pregled francosko-angleškega sodelovanja ter pripominja: V Angliji in Franciji so ljudje svobodni v mislih, besedah, pisanju in dejanjih. Nikdar bi se ne mogli vključiti v kak drug sistem in bi si zato brez omahovanja takoj drug drugemu pomagali, čim bi bile svoboščine, ki so si jih v stoletjih pridobili, resno v nevarnosti. Kar jih trenutno predvsem skrbi, ni toliko obramba demokracije proti direktnemu napadu, kolikor potreba dokaza obupajočemu svetu, da je demokracija sistem, ki lahko bolj ko katerikoli drugi zadovolji v največji meri največje število ljudi, sistem, ki dopušča za srečo posameznika potrebno svobodo, ki pa ne izključuje tudi voditeljstva.

Desetmilijonsko posojilo Rogaški Slatini

Ljubljana, 21. jul. AA. Državna hipotekarna banka, glavna podružnica v Ljubljani, je dne 19. julija t. l. izplačala zdravilišču v Rogaški Slatini za modernizacijo njenih naprav dolgoročno posojilo 10 milijonov din pod zelo ugodnimi pogoji za dobo 15 let s 7% obresti.

Truplo rumunske kraljice prepeljano v Bukarešto

Prvi del pogrebnih svečanosti v Rumuniji

Bukarešta, 21. jul. d. Danes so prepeljali posmrtne ostanke pokojne kraljice Marije iz grada Peleša pri Sinaji v dvorec Cotroceni pri Bukarešti. Krsto s truplom pokojne kraljice so prenesli oficirji kraljičinega 4. konjeniškega polka iz dvorca Peleša ter jo položili na lafeto, v katero je bilo vpreženih šest vrancev, nakar so jo prepeljali na železniško postajo v Sinaji. V pogrebnem sprevodu so bili pred krsto duhovščina, maršal dvora kraljice Marije in drugi službeni predstavniki, za krsto pa so korakali kralj Karol in kraljevska družina, predsednik vlade patriarh Miron, ministri ter zastopniki krajevnih oblasti. Med potjo od dvorca do postaje je tvorilo vojaštvo špalir.

Vlak je odpeljal iz Sinaje ob 8. zjutraj ter je prispel na postajo Cotroceni opoldne. Povsod med potjo se je ob progi zbiralo prebivalstvo ter se poslavljalo od svoje priljubljene kraljice.

Ko je vlak prispel na postajo Cotroceni, so zazvonili v vseh prestolniških cerkvah zvonovi, njegov prihod pa je naznanilo 75 topovskih strelov. Iz vlaka je prvi izstopil kralj Karol, za njim pa kraljevska rodbina, člani dvornega spremstva ministri ter oficirji, ki so zopet prenesli krsto iz vagona na peron. Tam je bil postavljen častni eskadron 4. konjeniškega polka z zastavo in godbo. Zbrani so bili vsi predstavniki bukareških oblasti in korporacij. Po blagoslovitvi so oficirji prenesli krsto s postaje v dvorec Cotroceni, kjer je običajno stanovala pokojna kraljica. V sprevodu so bili kralj Karol s kraljevo rodbino ter vsa vlada s patrjarhom Mironom na čelu. V gradu so položili krsto na katafalk v prestolni dvorani, ki je polna rdečih vrtnic, najljubših rož pokojne kraljice. Patrjarh Miron je opravil ob katafalku zadušnico. Ogromna množica, ki se je zbrala okrog dvorca, je med tem molila za pokojno kraljico.

Ob 14. je bilo v grad pripuščeno občinstvo, da se poslovi od velike pokojnice. Defiliranje občinstva bo trajalo do sobote zvečer v nedeljo zjutraj pa bo slovesen pogreb ter bodo krsto s truplom pokojne kraljice prepeljali v samostan Curtea de Arges, kjer jo bodo položili v kraljevsko grobnico poleg krste kralja Ferdinanda, kraljičinega pokojnega soproga.

Nj. Vel. kraljica na potu v Rumunijo

London, 21. jul. AA. Nj. Vel. jugoslovanska kraljica Marija je danes odpotovala na pogreb svoje matere pokojne rumunske kraljice Marije.

Vojvoda Kentski bo zastopal angleški dvor

London, 21. jul. h. »Daily Telegraph« poroča, da je kralj Jurij zaradi smrti rumunske kraljice matere odredil 14-devno dvorno žalovanje. Vojvoda in vojvodinja Kentska bosta jutri zjutraj z letalom odpotovala na Dunaj, od koder bosta z vlakom nadaljevala pot do Bukarešte. Vojvoda in vojvodinja Kentska bosta zastopala angleški dvor na pogrebnih svečanostih v Bukarešti.

Ostala zastopstva pri pogrebu

Rim, 21. jul. AA. Ob priliki smrti romunske kraljice Marije je kralj Emanuel odredil 7 dnevno dvorno žalovanje. Na čelu italijanskega odposlanstva pri pogrebu bo italijanski poslanik v Bukarešti.

Pariz, 21. jul. w. Francosko vojaško delegacijo pri pogrebnih svečanostih v Bukarešti naj bi po prvotnih navodilih vodil general George, ko pa so zvedeli iz Berlina, da bo Nemčija poslala tjakaj maršala Göringa, zatrjujejo v poučenih krogih, da bo Francija poslala v Bukarešto najbrže marašla Petaina.

Praga, 21. jul. h. Češkoslovaškega prezidenta republike in vlado, bo na pogrebnih svečanostih za rumunsko kraljico mater zastopil češkoslovaški poslanik v Bukarešti dr. Vaverka. Kot zastopnik armade se bo udeležil pogreba armadni general in generalni inspektor češkoslovaške vojske Jan Sirovy z večjim spremstvom.

Italijanska in angleška vojna mornarica na obisku v naših lukah

Split, 21. jul. o. Jutri bo priplulo v naše vode vse angleško sredozemsko brodovje. V naših vodah se bo razdelilo v eskadre, ki se bodo ustavile v raznih naših lukah. Z admiralsko vojno ladjo »Warspite«, ki bo priplula v Split bo prišel tudi admiral sir Dudley Pould. Obisk angleškega vojnega brodovja bo letos trajal ves mesec do 22. avgusta. Angleške ladje se bodo vsidrale v Splitu, Šibeniku, Tivtu, na Korčuli, na Hvaru, v Kotoru in Makarski. V Šibeniku se bo ustavilo več rušilcev. Danes je prispel iz Sarajeva v Split angleški konzul sir Ibert, ki bo ostal tu ves čas angleškega mornariškega obiska, v Šibenik pa je davi priplula naša admiralska jahta »Vila« s skupino višjih mornariških oficirjev, ki bodo prisostvovali jutrišnjemu sprejemu angleškega sredozemskega brodovja.

Beograd, 21. jul. AA. Davi sta se odpeljala v Kotor k sprejemu 5. divizije italijanske vojne mornarice odpravnik italijanskega poslaništva v Beogradu Guidotti, italijanski vojaški ataše in polkovnik Coronati. Italijanska vojna mornarica bo prispela v Boko Kotorsko jutri. To bo prvi uradni obisk italijanske vojne mornarice v naših vodah. Peti pomorski diviziji bo poveljeval admiral Richardi, poveljnik prve eskadre, ki bo prišel z vojno ladjo »Cavour«. Na sporedu obiska italijanskih mornarjev v Boki Kotorski je med drugim tudi izlet na Cetinje. Italijanske vojne ladje odplujejo iz Boke Kotorske 24. t. m. v Šibenik, kjer bodo ostale do 28. julija. Italijanski eskadri pripravljajo prisrčen sprejem.

Jugoslavija : Belgija 2 : 0

Odličen start naših mušketirjev v evropskem polfinalu za Davisov pokal

Bruselj, 21. julija

Pred rekordnim številom gledalcev — okoli 3000 — se je danes na teniških igriščih kralja Leopolda začel tukaj evropski polfinale za Davisov pokal med ekipama Jugoslavije in Belgije.

Danes sta bila na sporedu prva dva singla. V prvi igri je **Punčec** nastopil proti **Van de Eydenu**, nad katerim je zmagal v štirih setih **2 : 6, 6 : 0, 6 : 1, 6 : 2.** Punčec je bil sprva nekoliko nesiguren, v teku igre pa se je stalno boljšal in je bil na koncu zelo dober.

V drugem singlu je imel **Pallada** za nasprotnika **Lacroixa,** s katerim je brez težav odpravil v treh setih **6 : 4, 6 : 1, 6 : 2.** Pallada se je pokazal v odlični formi, medtem ko je bil Lacroix očitno pod formo.

Po prvem dnevu vodi Jugoslavija z 2 : 0.

Po tem zelo lepem začetku je skoraj gotovo, da bo Jugoslavija v tekmah za Davisov pokal prišla v evropski finale, kjer se bo srečala z zmagovalcem drugega polfinala med Nemčijo in Francijo.

Jutri bodo igrali double, v katerem bosta Jugoslavijo brižkone zastopala Kukuljević in Mitić.

Po koncu današnjih iger je jugoslovenski poslanik v Bruslju dr. Lazarević sprejel v goste vse štiri člane jugoslovenske teniške ekipe in saveznega kapetana dr. Müllerja.

Waterpolo v Splitu

Zagreb, 21. julija. Snočnja tekma v waterpolu v plavalnem dvoboju med Triestino in Jadranom se je končala z visoko zmago 10 : 0 (4 : 0) domačega moštva.

Po tej tekmi je stanje točk v waterpolu naslednje: 1. Viktorija 9 (39 : 6), 2. Triestina 8 (25 : 30), 3. in 4. Jadran (31 : 14) in Ilirija (25 : 19) po 6, 5. Fiumana 1 točka (4 : 55).

Poročilo o plavalnem dvoboju je objavljeno v sportni rubriki. Op. Ur.).

Portugalska priznala italijanski imperij

Rim, 21. julija. k. Portugalski poslanik v Rimu Lobo D'Avila Lima je bil včeraj popoldne pri italijanskem zunanjem ministru Cianu in mu sporočil, da mu je portugalska vlada podelila položaj ministra, akreditiranega pri italijanskem kralju in etiopskem carju. Italijanski zunanji minister je sprejel na znanje to sporočilo. S tem je tudi Portugalska uradno in formalno priznala italijanski kolonialni imperij.

Enotna krušna moka v Italiji

Rim, 21. julija. k. Z današnjim dnem je bil uveljavljen ukrep korporacijskega ministrstva, ki je bil sprejet pred kratkim na seji ministrskega sveta in po katerem se uvaja po vsej Italiji enotna mešanica pšenične in koruzne moke, ki se bo odslej vporabljala za peko in testenine. Nova enotna mešanica moke je sestavljena iz 90 utežnih delov pšenične in 10 utežnih delov koruzne moke. Čisto pšenično moko bodo v bodoče rabili le še v izjemnih primerih, kakor po bolnišnicah, itd. če bodo to zahtevali zdravniki. Pokrajinski sveti za korporacijsko gospodarstvo so danes določili tudi nove cene za razne vrste kruha.

Seja skupščinskega administrativnega odbora

Beograd, 21. julija. AA. Predsednik administrativnega odbora narodne skupščine dr. Ljutica Dimitrijević je sklical sejo odbora za 1. avgust ob 10. dopoldne. Seja bo v dvorani administrativnega odbora v narodni skupščini.

Laična sodnika pri rudarskem sodišču v Ljubljani

Beograd, 21. julija. p. Pravosodni minister je na predlog ministra za gozdove in rudnike imenoval za častna sodnika pri rudarskem sodišču v Ljubljani vseučiliškega profesorja inž. Igorja Pehanija in ravnatelja rudnika v Zagorju ob Savi inž. Alojzija Kolka.

Iz državne službe

Beograd, 21. jul. p. V upravni službi je napredoval za sreskega podnačelnika v 7. položajni skupini Konrad Rozman, ki je bil hkratu premeščen iz Ptuja v Šmarje.

V železniški službi so napredovali pri generalni železniški direkciji v Beogradu načelnik dr. Ivan Kavčič v 3. položajno skupino I. stopnjo ter višja svetnika Karlo Zupanič in dr. Evgen Hasil v 3. položajno skupino II. stopnjo.

Premeščen je bil višji kontrolor v 6. položajni skupini Viljem Hönig iz Ljubljane k prometnemu oddelku generalne direkcije v Beogradu.

Vremenska napoved

Zemunsko vremensko poročilo: Vedro in toplo vreme po vsej državi. Najnižja toplota Tuzla 7, najvišja Split 32 C.

Zemunska vremenska napoved: Pretežno vedro, nekoliko oblačno v severni polovici države, kjer so možne krajevne nevihte v popoldanskih urah.

Zagrebška: Vedro, le ponekod oblačno.

Dunajska: Lahko poslabšanje vremena, morda tudi z dežjem in nevihtami. Temperatura bo neznatno padla. Pozneje zopet zboljšanje.

Naši kraji in ljudje

Pred mednarodno tekmo modelov letal

Tekmovalci bodo zastopali 11 držav

Na aerodromu je te dni živahen vrvež. Mladi tekmovalci iz desetih držav marljivo vežbajo s svojimi letečimi modeli in se ljubosumno merijo med sabo, kdo bo dosegel največjo razdaljo in najbolji čas. Člani jugoslovenske ekipe — na sliki sta dva naša tekmovalca z dvomotornim modelom — imajo precejšne šanse na uspeh, če se smemo zanašati na preciznost izdelave modelov. Ljubljano so prireditelji izbrali za prizorišče tekme posebej še zavoljo ugodnih podnebnih razmer. Tekmovali bodo tokrat leteči modeli z motorji na elastiko, a še pri nas, na podnožju Kamniških planin, vlada tolikšna vročina, da elastike pokajo druga za drugo. A fantje so ves čas neumorno na delu, v kabinah sproti popravljajo defekte, tisti, ki so dodobra pripravljeni, pa utegnejo konstruirati celo nove modele. Tako so švicarji v svoji kabini izdelali dva, Egipčani pa enega. V celoti bo startalo okrog 90 modelov.

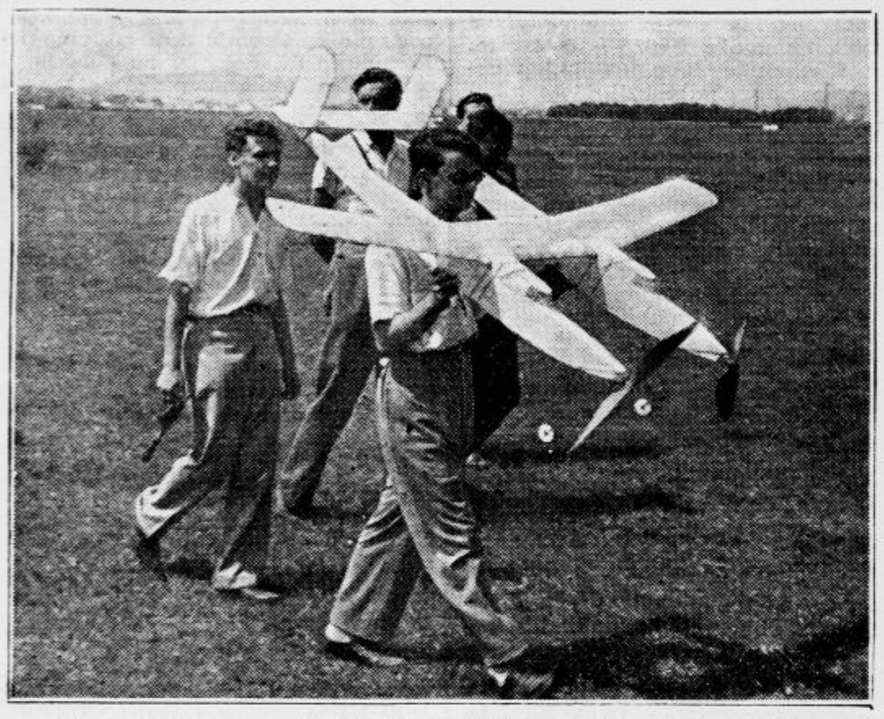

Danes je prispela še prijava iz Turčije, tako da bo v celoti sodelovalo na tekmi 11 držav. Razen uglednih predstavnikov našega letalstva, ki so se že zbrali v Ljubljani, prispe danes še komandant našega zrakoplovstva, armijski general Dušan Simović. Danes so na sporedu najvažnejše tehnične priprave za tekmo samo. Dopoldne se bo na aerodromu sešla športna komisija k seji, nato bo sledil tehnični pregled modelov. Opoldne bodo udeleženci obedovali na aerodromu, popoldne pa se z avtokari vrnejo v mesto. ob 21. bo recepcija povabljenih delegatov pri predsedniku mestne občine v prostorih Avtomobilskega kluba. Jutri bo ob 9. svečana otvoritev tekme, ki bo trajala ves dan. Ob 20.30 bo ban priredil večerjo za povabljene delegate v banski palači. V nedeljo se bo tekma nadaljevala dopoldne in popoldne. V ponedeljek prirede udeleženci avtobusni izlet v Bohinj, na povratku pa se ustavijo na Bledu, kjer jim bo v Parkhotelu priredil srednji odbor Kraljevskega jugoslovenskega Aerokluba banket, obenem pa bodo razdeljene nagrade zmagovalcem.

Strup šund-literature

Dečki napadajo in tudi ubijajo po vzoru junakov pustolovskih zgodb — Kričeči primeri treh tednov

Ljubljana, 21. julija.

V začetku tega meseca se je pripetil v Zagrebu grozen zločin. V neki garaži je bil umorjen 17 letni vajenec Zdenko Puh. Dva njegova vrstnika, tudi obrtna vajenca, sta ga 15 krat zabodla z nožem in nekajkrat udarila s težkim kladivom po glavi. Ubijalca sta se hotela polastiti v garaži avtomobila, da bi se z njim odpeljala nekam v bosanske planine in tam posnemala lovce divjega zapada in druge junake kriminalnih romanov in stripov. Zdaj je strup šund-literature povzročil nov zločin dveh dečkov v bosanskem vlaku. Srednješolca, 16-letni Žarko in 14-letni Branko, sinova višjega uradnika iz Novega Sada, sta napadla učiteljico Halimo Voljevićevo, jo davila in hotela zvezati, kakor to nazorno opisujejo kriminalni romani. Z neko tekočino sta hotela svojo žrtev tudi omamiti. Ravnala sta točno tako, kakor opisujejo kriminalne zgodbe. Kakor ubijalca v Zagrebu, tako sta imela tudi ta dva dečka pri sebi več zvezkov šund-literature.

Prtljaga teh dveh dečkov je bila obremenjena s težkim psihološkim balastom. Črni gentlemani s krinko na licu in revolverjem v roki, Jimi iz džungle, Fantomi, junaki newyorškega podzemlja, to je cela plejada pošasti, ki zastrupljajo našo mladino ter jo mečejo na pot zločina, ko ji vzbujajo želje po pustolovščinah. V obeh primerih, v Zagrebu in v bosanskem vlaku, se je izkazalo, da je od šund-literature zastrupljena mladina premožnih staršev, ki storijo v gmotnem pogledu vse za svojo deco in še preveč, a ne znajo, kakor je videti, vplivati na njen duševni razvoj in izvajati pravega nadzorstva.

Ubijalca v Zagrebu sta doma kradla denar, da sta si nabavljala kriminalne zgodbe in, ko sta svojega vrstnika na zverinski način umorila, sta menila, da se je to zgodilo po golem naključju. Hotela sta izkoristiti njegovo opoldansko odsotnost in ukrasti avtomobil. Nesrečni Zdenko je pač sam kriv, da se je prehitro vrnil — — —

Napadalca v bosanskem vlaku pa pripovedujeta, da sta hotela z učiteljico napraviti samo poizkus napada in obvladanja, kakršni so popisani v kriminalnih romanih. Mlajši Branko je menil, da starejši ne bi mogel posnemati črnega gentlemana, ki svoji žrtvi natakne na glavo vrečo, jo kloroformira in zveže. Starejši Žarko pa je hotel dokazati, da je črnemu gentlemanu dorasel in tako sta pač oba navalila na učiteljico, ki ima zdaj hude živčne napade. Žarko trdi, da je hotel mlado učiteljico samo za poizkus in za dokaz svoje spretnosti zvezati, a da bi jo bil pred prihodom v Sarajevo kavalirsko spet razvezal.

Dečka sta doma ukradla očetu 1500 din. Na vprašanje, zakaj sta utekla od doma, sta odgovorila takole:

— Naveličala sva se vedno s starši hoditi na počitnice. Hotela sva sama potovati.

— Kaj pa bi bilo, ko bi zmanjkalo denarja?

— Naš »čale« (oče) bi prišel po naju, ali pa bi koga poslal in vrnila bi se domov.

Starejši Žarko je to že enkrat preizkusil. Ko so ga pred dvema letoma izključili iz novosadske gimnazije zaradi neke lumparije, je utekel, ko je prej izpraznil očetovo denarnico, in sorodniki so ga spet lepo spravili domov. Premestili so ga na beograjsko gimnazijo, katero že od začetka obiskuje njegov mlajši brat.

Ko se še ni poleglo razburjenje zaradi tega strašnega učinka strupa šund-literature, se je v Sarajevu pripetil nov primer. Neki obrtnik je pred svojim lokalom našel list papirja. Pobral ga je in prečital. V enem oglu je bila narisana mrtvaška glava, v drugem pa glava nekakšne pošasti. V sredi pa je bilo s svinčnikom napisano: »Poslal bom svojega zaveznika, da bo na ulici ubil vašo najmlajšo hčerko. Če boste pohvedovali za menoj, dobite kroglo v glavo.«

Ko je obrtnik doma razkazoval listič, je njegova 9 letna hčerka menila, da ga je najbrže pisal neki vajenec, ki jo je že večkrat zasledoval na ulici. Domneva je bila točna. Pri 15-letnem fantu so našli blok, na katerem so se še poznali odtisi grozilnega pisma. Tudi ta fantič je povedal, da je hotel samo preizkusiti učinek grožnje po vzoru roparskih vitezov.

Strup šund-literature učinkuje brez konca in kraja. To ni čudno, ker poplave pustolovskih zgodb nihče ne zajezi. Niso vsi stripi in kriminalni roman slabi. Tudi dobri in vzgojni so med njimi. A zgodi se to, da jih pri nas zaradi večjega učinka sami pokvarimo. Tako n. pr. se pri nas človekoljubni, humani Mickey Mouse, borec proti korupiciji, poln občutka za socialno šibkejše, pretvarja v divjaškega razbojnika in nasilnika, da bolj »vleče«. Kako vleče, vidimo zdaj na žalostnih primerih, ko so 14 letni dečki sposobni tudi za izvršitev najhujšega zločina.

Kako je prišlo do žaloigre pod Mokrico

Usoden skok zaradi grozeče nevihte

Kamnik, 21. julija

Tragična smrt prve letošnje žrtve Kamniških planin, 29letnega urarskega pomočnika Viktorja Brejca, je zbudila v Kamniku mnogo sočutja, saj je bil rajnki zelo marljiv delavec in uslužen proti vsakomur. Zato so ga cenili tvorničar g. Knafljič, uradništvo in delavci tvornice, kateremu je bil najboljši tovariš. S pravo sinovsko ljubeznijo je skrbel za svojo mater, ki je z njegovo tragično smrtjo izgubila oporo na stara leta. Bil je navdušen planinec. Kadar je le mogel, je pohitel v planine.

Usoda je hotela, da je Brejc to svojo ljubezen do planin plačal v življenjem. Krasne so naše Kamniške planine, prelestne v jutrnem žaru, ko jim solnce pozlati skalne vrhove, divne v večernem svitu, ko so doline že zavite v temo. Toda vsem, ki uživajo to lepoto, groze s smrtnimi nevarnostmi. S kakšnim veseljem se je v nedeljo zjutraj napotil na svojo zadnjo planinsko turo! Na Mokrici, pod znano planino Košutno v bližini Korena je plezal po strmi steni, ki ima v spodnjem delu več vodoravnih travnatih polic. Njegov tovariš je prodiral proti vrhu v drugi smeri. Stalno pa sta se razgovarjala. Naenkrat je Brejc zapazil, da je zašel v kočljiv položaj. Javil je to svojemu tovarišu, ki ga je opomnil k previdnosti. »Skočil bom,« je rekel Brejc, ki je mislil, da se bo s kratkim skokom rešil na varno polico, odkoder bo lahko splezal navzdol. Po teh besedah Brejčev tovariš ni dobil na svoje klice nikakega odgovora več. Kaj se je zgodilo, bo ostalo skrivnost, ki jo bodo hranile v sebi Kamniške planine. Vrh Mokrice je bil nema priča poslednjega skoka vrlega kamniškega planinca, skoka v smrt med divjimi skalnatimi grebeni in zelenimi policami Košutne.

Ni bilo zgolj naključje, da se je za Brejca na tako usoden način končala njegova poslednja tura v Kamniških planinah. Med plezanjem po skalnatem grebenu je v znanem vremenskem kotlu med Kokrškim in Kamniškim sedlom nastala silna nevihta, ki se je z bliskovito naglico širila proti jugu in vzhodu. Veter je podil težke oblake, ki so grozili, da bodo s svojo težo pokrili vse planine. Med Grintovci je bobnelo in oblaki so pritiskali čedalje bolj k tlom. Nevihta, ki je obetala vse strahote gorskih neviht v vročih poletnih dneh, je visela v zraku in opominjala planinca, da se čimprej vrne v varno zavetje.

Ta grožnja, ki je prihajala iz črnih oblakov je bila za Brejca usodna. Preveč je hitel in preveč zaupal v svojo srečo. Namestu da bi počasi skušal doseči vrh, je najbrž hotel v skoku priti na malo nižjo polico, se preveč pognal in zadel z glavo ob skalo, kjer se je onesvestil in padel vznak v prepad. Tako so Kamniške planine terjale svojo prvo letošnjo žrtev. Daj Bog, da bi bila tudi poslednja!

Sorodniki in tovariši so okrasili pokojnikovo krsto s cvetjem in ves dan so prihajali ljudje, da počastijo spomin nesrečne žrtve planin. Šest vencev, ki so jih poklonili svojci in tovariši pokojnega Brejca, je otvorilo dolgi sprevod, v katerem je nesrečni mladenič nastopil svojo poslednjo pot na kamniške žale. Pevci delavskega društva »Solidarnosti« so pred hišo žalosti zapeli žalostinko. V sprevodu so korakali za užaloščenimi svojci tvorničar g. Knafljič z uradništvom in delavstvom, odbor in člani primorskega emigrantskega društva »Tabora«, »Solidarnost« s praporom, zastopstvo kamniške podružnice SPD, malone vsi kamniški planinci in velika množica občinstva od blizu in daleč. Mestna godba je pod vodstvom kapelnika g. Franca Vidmarja igrala žalostinke. Pogrebne obrede je opravil kanonik g. Matej Rihar, ob odprtem grobu pa se je od nesrečnega tovariša v ganljivih besedah poslovil g. Franc Poznik.

Mrak se je že spuščal na zemljo, ko so trde grude padale na krsto, pokrito s cvetjem, vrhovi planin pa so še žareli v zarji zahajajočega solnca, mirni in spokojni ob grobu nesrečne žrtve, kateri so na tako tragičen način ugrabili mlado življenje. Bodi vrlemu mladeniču ohranjen blag spomin!

Neurje v Mariboru in okolici

Maribor, 21. julija

Hudo neurje je bilo včeraj popoldne nad Mariborom. Temni oblaki so se zbirali s severa ter zagrnili mariborsko nebo. Okoli 15. se je vlila ploha, ki je trajala neprekinjeno skoro dve uri. Vmes je padala toča, ki je pa v bližnji mariborski okolici ni bilo. Vihar je ponekod v okolici lomil vejevje ter potlačil koruzo in druge pridelke k tlom. V Mariboru je bil naliv tako močan, da je ceste in ulice naravnost poplavil. V Mariboru že dolgo ni bilo takega neurja. Pri Sv. Juriju ob Pesnici je napravila toča v vinogradih precej škode. Zaradi toče so mestni in okoliški vrtnarji hudo prizadeti. Mnogo škode je tudi pri koruzi.

Smrtna žrtev prometne nesreče

Maribor, 21. julija

Padla je nova žrtev neupoštevanja uradnih navodil in predpisov cestnega reda, kar velja zlasti za kolesarje, ki zelo kršijo te predpise. Žrtev je 49-letni zidar Franc Fridl. Ko se je snoči okoli 19. ure pripeljal na svojem kolesu iz Baumovega dvorišča v Št. Ilju, je privozil pravilno po desni strani ceste avto. Čim je vozač avtomobila v zadnjem hipu opazil nevarnost, je avto zavrl in krenil na levo stran ceste, da bi se izognil kolesarju. Toda kolesar je privozil v prenaglem tempu in se zaletel naravnost v avto. Obležal je na tleh in je zaradi zadobljenih poškodb kmalu izdihnil. Zanimivo je, da se ni kolo niti najmanj poškodovalo. Prav gotovo je, da ne bi bilo te nove žrtve neupoštevanja cestno prometnih predpisov, če bi bil Fridl stopil na kolo šele na cesti, kakor je predpisano, in ko ne bi molel iz asfaltirane ceste precej oster gramoz, zaradi česar je Fridl utrpel smrtnonosne poškodbe.

Komisija je dognala, da ne zadene pri tej smrtni nesreči avtomobilista niti najmanjša krivda. Vzrok je pač v neprevidnosti Franca Fridla, ki se je vzpel na kolo že na dvorišču, 20 korakov od ceste. Smola je tudi v tem, ker je pot z dvorišča proti državni cesti precej viseča, tako da ni mogel spričo tempa vožnje v trenutku nevarnosti kolesa naenkrat ustaviti.

Pokojni Fr. Fridl je bil rodom iz nemške Radgone, kjer je tudi stanoval. Je nemški državljan in je bil po svojih poklicnih opravkih v Št. Ilju. Pokojnik, ki je bil v svojem poklicu vesten in marljiv, zapušča 8 otrok.

V nedeljo v dolenjske Atene

Ribnica, 21. julija

Bližnjo nedeljo so si naše dolenjske Atene-Ribnica zbrale za svoj sokolski dan. Trg, ki je že od nekdaj bil prava trdnjava napredne in sokolske misli, bo tokrat z javnim sokolskim telovadnim nastopom izpričal, koliko žive Tyrševe vere in moči ta čas premore.

Četa ribniških Sokolov pred odhodom na praški vsesokolski zlet

Ribničani so po svojih folklornih zanimivostih prava posebnost med Slovenci. Znane so duhovitosti o premetenem Ribničanu, ki seveda ni osamljena figura med tržani, saj mu moremo najti dvojčka skoro v slehernem Ribničanu. Tod naletimo na posebnosti, kakor nikoder drugod in ni ga kraja, ki bi bil tako bogat na originalnostih, kakor prav Ribnica. Kaj čuda, da so po vsem tem ljudje zelo samostojni in se nikdar ne zanašajo na tujo pomoč. Krasen sokolski dom so si postavili že pred leti, številna mladina je v njem dobila pravo jugoslovansko vzgojo in najtrdnejši temelj poštenja ter značajnosti.

Vabimo vse napredne okoličane in Ljubljančane, da nas v nedeljo posetite. S sokolskim nastopom bomo dokazali, da ta plemenita ideja med nami ni le živa, temveč se je razvila do moči, kakor doslej še nikdar. V nedeljo torej v Ribnici na svidenje in zdravo!

Jadranovci ob grobu radgonskih žrtev

Gornja Radgona, 21. julija

Agilno pevsko društvo Jadran v Mariboru je priredilo minilo nedeljo zlet na mejo. Pri tej priliki se je ustavilo tudi v našem trgu, da se ob 20-letnici našega narodnega zedinjenja oddolži spominu radgonskih žrtev s poklonitvijo na njihovem grobu na gornjeradgonskem pokopališču. Ob spremstvu članstva tukajšnjih nacionalnih in narodnoobrambnih društev in drugega obmejnega prebivalstva so se po pozni maši napotili na pokopališče in tam položili venec na skupni grob. Spominski nagovor je imel predsednik g. Kralj. Z ubranim petjem žalostink »Vigred«, »Soči« in »Oj Doberdob« so Jadranovci marsikomu izmed navzočih spet obudili spomin na hude narodne boje, zlasti one, ki so se dogajali prav tu na meji pred 20 leti, to je v času, ko so se gradili temelji naši lepi Jugoslaviji.

Istega dne popoldne so Jadranovci koncertirali na vrtu gostilne pri Lovcu ob vznožju grajskega griča in bili deležni splošnega odobravanja navzočnega občinstva, ki se ga je kljub slabemu vremenu in slabi reklami zbralo precej. Petje naših lepih narodnih pesmi je odmevalo daleč tja preko mej, kjer bivajo številni naši rojaki. V sosedni nemški Radgoni se je ljudstvo ustavljalo na ulicah in poslušalo ubrano petje Jadranovcev. Za redki užitek, ki ga je nudil Jadran obmejnemu prebivalstvu, se je v imenu Gornjegradčanov zahvalil upokojeni šolski upravitelj g. Mavrič in izrazil željo, da bi društvo prirejalo take propagandne izlete na mejo večkrat in z lepo pesmijo obujalo naše obmejno prebivalstvo k narodni zavesti. V imenu krajevnega odbora Jadranske straže je govoril g. Janez Lančič. Obema pa se je za pozdrave zahvalil predsednik Jadranovcev g. Laboda. Na prošnjo navzočnih članov uprave tukajšnjega Sokola so Jadranovci obljubili sodelovanje pri velikem sokolskem slavju, ki bo v Gornji Radgoni 11. septembra, ko bo obmejno sokolstvo proslavilo 20-letnico osvobojenja ter se poklonilo radgonskim žrtvam. Ta dan bo namreč v obmejni Gornji Radgoni XII. zlet murskega sokolskega okrožja.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Ljubljanski geografi v Bolgariji

Varna, 17. julija.

Nič novega ni, da se Bolgari počutijo pri nas že kot doma in mi pri njih prav tako. Dan za dnem se vrste medsebojni obiski, večinoma bolj propagandnega značaja. Strokovnih ekskurzij pa je bolj malo, zlasti z naše strani, menda ker smo tako prepojeni z nemško učenostjo, da se nam ne zdi vredno pogledat tudi na naš skrajni slovanski jugovzhod, kjer s silno naglico vzkipeva mlada moč slovanskih narodov.

Ljubljanski akademski geografski klub je menda prvi, ki je organiziral strokovno poučno ekskurzijo iz Ljubljane v bratsko Bolgarijo s podporo naših javnih faktorjev in zasebnikov ter z močno in veščo pomočjo Jugoslovensko-bolgarske lige.

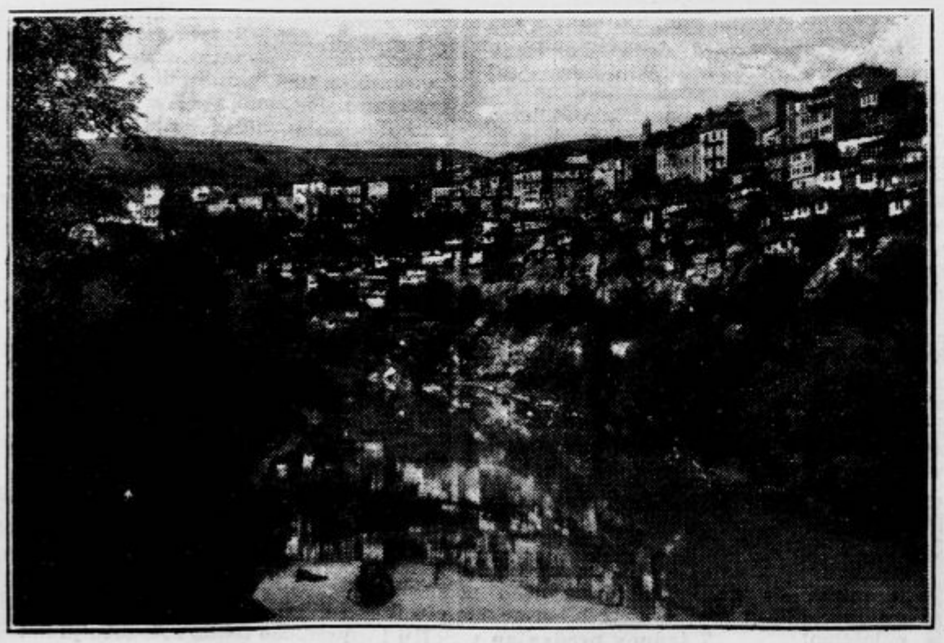

Slikovito staro mesto Trnova

Naša pot je šla po Donavi navzdol od Beograda skozi Djerdap. Naš nenavadno lepi in udobni parobrod »Karadjordje« nas je privedel na bolgarska tla v starem, zgodovinskem Vidinu. To obdonavsko mesto sredi močvirne ravnine ni nikaka turistična atrakcija, zato ne pozna mnogo tujcev, baš zato pa tem bolj iskreno gostoljubnost. Mala grupa slovenskih akademikov ni mogla verjeti, da je vsa dolga aleja v novi Vidinski gradini (parku) okrašena z bolgarskimi in jugoslovenskimi trobojnicami njej na čast. Na pristanišču nas obdajo s šopki, obsujejo s toplimi, iskrenimi, pozdravnimi govori, med katerimi so mogle posebno ugreti ognjevite besede zastopnika vidinskih študentov, vse prepojene z veliko in nesebično, mladega zanosa polno slovansko idejo. Strokovnjaki z gimnazije so nam z silno vnemo tolmačili, kar smo želeli, stalno poudarjajoč bratske vezi med našima narodoma. Zvečer je nad slovenskim Dunavom zadonela slovenska, pa srbska, bolgarska in ruska pesem. Predsednik Bigansko. Jug. Družestva v Vidinu, advokat g. Nožarov, govornik po božji volji, je znal ogreti srca ,da smo začutili, da nam nikak val s severa ne sme vzeti poguma, dokler je med južnimi Slovani toliko slovanske volje in življenjske sile.

Druga postaja — zgodovinski Pleven. Znameniti mavzolej, ruski muzej, polno malenkosti, ki vse spominjajo na slavno osvobodilno vojno in na veliki ruski narod. Sprejem zopet topel in prisrčen, v mestu samem od strani g. kmeta (župana), v turističnem domu nad mestom pa od Bigarskega turističeskega društva. Povsod po malih mestih se čudimo neda, snagi ziasti pa silnemu kulturnemu in gospodarskemu napredku ,da se nam ob letnica osvobojenja (1878.) napačna, saj je uspeh na vseh poljih večji, kot bi ga mogli pripisati tej 60-letni dobi. Vsis čudeža dela posebno silni zamah zadružne organizacije (kooperacije) v vseh mogočih panogah!

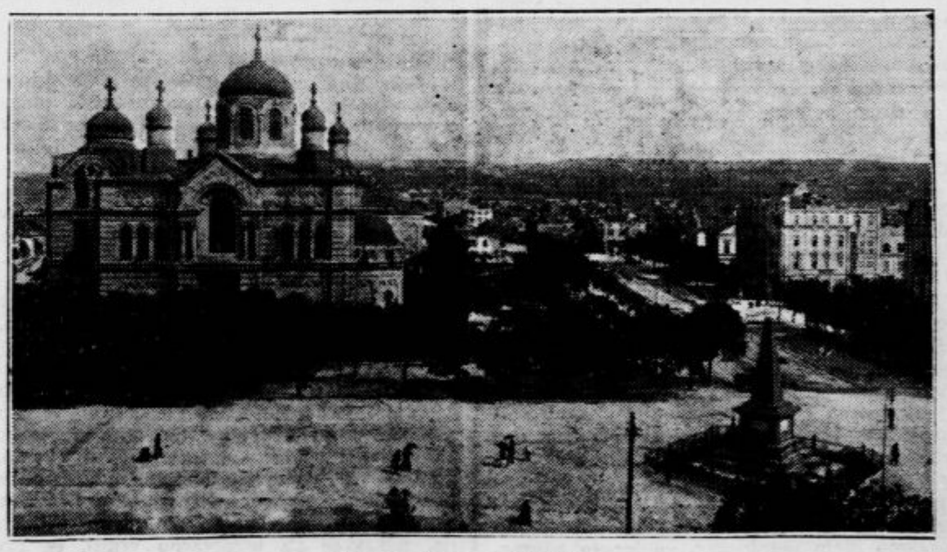

Varna, trg v središču

Stara prestolnica Trnovo vabi s svojim slikovitim položajem in prav tako s slavno preteklostjo. Čast ji dela tudi njena gostoljubnost. Veletrgovec g. Kolasov, ki je bil nedavno z bolgarskimi trgovci pri nas, postopa s nami tako kot da smo vsi že samo stari njegovi prijatelji. Upokojen učitelj, najboljši poznavalec zgodovine Trnova, nas vodi do podrobnosti od ene zgodovinske zanimivosti do druge, poudarjajoč pri vsaki priliki potrebo slovanske sloge, pokazujoč na njeno korist v preteklosti in na prokletstvo trenutkov nesloge. Ob nekdanjem grobu Sv. Save v cerkvi 40 mučenikov se povežejo naša srca. Zvečer zadoni zopet slovanska pesem in zaigra kolo — »horo«.

Drugi dan si pogledamo še mlado industrijsko mesto Gabrovo pod Balkanom, pod zgodovinsko Šipko. Trnovo — sim-

Vsa Slovenija praznuje 20 letnico Jugoslavije v Mariboru

na jubilejni razstavi od 6. do 15. avgusta in na velikem narodnem taboru 14. avgusta.

Za narodni tabor je dovoljena četrtinska vožnja na podlagi povabila, katerega bo odbor v Mariboru poslal vsem občinskim pripravljalnim odborom in pisarnam Putnika, takoj ko prejme prijave udeležencev. Zato se v Sloveniji čimprej prijavite pri občinskih pripravljalnih odborih, izven Slovenije pa v pisarnah Putnika ali direktno Odboru za proslavo 20-letnice Jugoslavije v Mariboru, da Vam pošlje vabilo pravočasno. — Posamezniki, društva in organizacije ter občinski pripravljalni odbori zberite prijave še ta teden.

Bratje in sestre, pridite v Maribor!

ODBOR ZA PROSLAVO 20-LETNICE JUGOSLAVIJE V MARIBORU.

Domače vesti

* **Patriarh Gavrilo bo zasedel prestol starih srbskih patriarhov v Peči.** Kot patriarh srbske pravoslavne cerkve in kot mitropolit beograjsko-karlovski je bil patriarh Gavrilo ustoličen letos 22. februarja v saborni cerkvi v Beogradu. Na Ilijin dan 2. avgusta pa bo zadnje dejanje njegovega ustoličenja. Zasedel bo na ta dan prestol starih srbskih patriarhov v Peči. To posebno ustoličenje je uvedel patrjarh Dimitrije, ki je zasedel prestol starih srbskih patriarhov v Peči 28. avgusta leta 1924. Njegov naslednik patriarh Varnava pa je bil tam ustoličen 6. julija leta 1930. Patrjarh Gavrilo je zdaj na Cetinju, od koder se bo podal v Peč k ustoličenju, ki bo združeno z veliko slavnostjo. Program te slavnosti je sestavil poseben odbor.

* **Obisk poljskih skavtov.** Petdeset članov in članic poljske skavtske zveze je preko Subotice dospelo v Beograd. Na beograjski železniški postaji so jih pozdravili beograjski skavti in člani uprave naše skavtske zveze. Gostje so se nastanili v učiteljskem domu in po kratkem odmoru so se odpeljali na Avalo, kjer so v imenu poljske skavtske zveze položili venec na grob neznanega junaka. Romali bodo tudi na Oplenac in tam položili venec na grob kralja Aleksandra.

* **Kongres prometnega osebja državnih železnic.** V Brodu zaseda VI. državni kongres prometnega osebja državnih železnic. Kongresa se udeležuje nad 200 delegatov iz vseh pokrajin, zastopane pa so tudi ostale železničarske organizacije. Iz poročila centralne uprave združenja je razvidno, da šteje organizacija 8.764 članov in da znaša prirastek zadnjega leta blizu 800 članov.

Vpisovanje v enoletni trg. tečaj »Hermes«. Temeljito strokovno trgovsko izobrazbo si pridobite na »Hermesu«, enoletnem trg. tečaju v Mariboru. Prijavite se čimpreje ravnateljstvu »Hermesa«, Maribor, Zrinjskega trg 1. — Zahtevajte prospekte! — Vpisovanje dnevno.

* **Kulturno poslanstvo Maribora.** Kot drugo največjo svobodno slovensko središče je prevzel Maribor po osvobojenju velike naloge biti kulturno torišče in žarišče vsega obmejnega severovzhoda. To nalogo je Maribor vršil v polni meri, čeprav so mnoge ovire onemogočale tak razmah kakor bi si ga bili želeli. Posebno pomembno je pa bilo prosvetno in umetnostno snovanje. Brez števila je bilo prosvetnih in kulturnih prireditev, ki jih je Maribor organiziral bodisi v svoji sredini ali po obmejnih krajh. Mnogo je storil za razvoj naše gledališke, likovne, glasbene, leposlovne in druge umetnosti in pripravil tako novo dobo razvoja in napredka. Kaj vse je storil in kaj pomeni, bo pokazal na svojih kulturnih razstavah od 6. do 15. avgusta, ki bodo prirejene v okviru letošnjega velikega VII. Mariborskega tedna, katerega bo obiskala ogromna množica ljudi.

* **Sezona Rogaške Slatine je na višku.** Zdravilišče zaznamuje do sedaj še nedoseženo število gostov. Vsi banovinski in privatni hoteli so prenapolnjeni. Imamo mnogo prominentnih gostov iz tu in inozemstva. V soboto 23. t. m. bo tradicionalni elitni Anin ples. Zanimanje za to prireditev je zelo veliko. Med drugim sporedom se izvoli tudi Mis Rogaška Slatina. Lani izvoljena Mis je še isti večer dobila ženina in se je tudi poročila. Posebno mnogo gostov imamo iz Madžarske. Veliko število stalnih gostov Karlovih Vari se sedaj zdravi v Rogaški Slatini z odličnim uspehom. Tudi avgust obeta biti zelo dober. Večina sob je že rezervirana.

Bodoče matere morajo skrbeti, da se izognejo vsaki lenivosti prebavil, posebno zapeki z uporabo naravne **»Franz-Josefove«** grenčice. — **»Franz-Josefova«** voda se lahko pije in deluje v kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Ogl. reg. S. br. 15. 485-35

bol stare bolgarske slave, Gabrovo simbol mladega gospodarskega impulza bolgarskega naroda.

Zdaj smo v **Varni,** ponosu bolgarskega črnega morja, potem ko smo se vrnili iz ekskurzije v Carigrad na bolgarskem parniku Car Ferdinand. V Carigradu smo se srečali z »Lovčenom«, ki more biti naši morski plovidbi le v ponos. Varna sama je pač svetovno letovišče, zdaj v polnem jeku sezone, ki na prvi pogled povsem pokrije pravi bolgarski milje. Ali pod tem plaščem utripa tudi tu mlado, življenja polno slovansko srce. V imenu Bolgarskega turist. društva nas vodi poleg strokovnjakov skromen občinski uradnik g. Trajanov, človek, kakršnega pri nas menda ni. Iz njegovih oči, njegovih besed, veje toliko najčistejšega idealizma za lepo idejo planinstva, za lepote bolgarskih gora in črnega morja, za prerojenje vsega slovanstva, da se to ne da popisati. Ko je danes pričakoval naš parobrod daleč zunaj na koncu dolgega lomilca valov, se nam je zdel poseblјenost tiste prirodne, iskrene bolgarske topline, ki jo pozna vsakdo, kdor je prebil nekaj časa med Bolgari. Rad bi videl naše gore, še rajše pa bi pokazal svoje črno morje in tihe lepote bolgarske obale čim večjemu številu slovanskih bratov.

Ko to pišem, čujem okrog sebe govoriti le bolgarski, češki, poljski in po naše. Zdi se mi, kot da je Varna ne samo biser Bolgarije, temveč tudi najbolj vseslovansko letovišče, eno od žarišč evropskega vzhoda slovanske Evrope.

Dr. Svetozar Ilešič

* **Na banovinski kmetijski šoli na Grmu** pri Novem mestu se začne šolsko leto novembra. Šola ima dva oddelka: **letno in zimsko šolo.** Letna šola traja eno leto, zimska pa dve zimi po pet mesecev. To zimo, ki pride, se vrši samo II. tečaj. Letos se torej sprejemajo učenci **samo v celoletno šolo.** Vsi učenci **stanujejo v zavodu,** kjer imajo vso oskrbo. Sprejmejo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmečkih staršev, ki bodo po končanem šolanju ostali na kmetiji. Lastnoročno pisane prošnje za **celoletno šolo,** kolkovane z banovinskimi kolki po 10 din, je poslati ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu čimprej, najkasneje pa do 10. septembra. Prošnji je priložiti: krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o nravnosti o onih prosilcih, ki ne stopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, izjavo staršev, odnosno varuha (banovinski kolek za 4 din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja, obvezno izjavo staršev ali varuha (banovinski kolek za 4 din), ki reflektirajo na banovinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem primeru pa da povrnejo zavodu sprejeto podporo iz javnih sredstev, uradno potrdilo občine o **velikosti posestva, o davčnem predpisu** ter **družinskih in premoženjskih** razmerah staršev (kakor številčno stanje družine, posebne razmere, koliko rede konj, goveje živine, prašičev in podobno. Starost najmanj 16 let in najmanj z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva, katerega so oproščeni absolventi dveh ali več razredov meščanske šole ali kake nižje srednje šole. Hkratu se preišče njihovo zdravstveno stanje po šolskem zdravniku. Mesečna oskrbnina znaša od 300 do 75 din po premoženjskih in družinskih razmerah prosilca in se plačuje mesečno vnaprej. Prosilci za banovinsko znižano mesto morajo priložiti navedeno občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov z navedbo družinskih in gospodarskih razmer.

* **Sprejemi v vojaške šole in licitacije.** Razpisana sta natečaja za sprejem v pomorsko zrakoplovno podčastniško šolo v Divuljah ter v strokovno podčastniško šolo v Šibeniku. Pogoji: starost 18 do 20 let, osnovna šola ter za pomorsko zrakoplovno šolo še 2 leti učenja v žel. obrti. Rok vlaganja prošenj je do 1. septembra. — Ministrstvo vojske in mornarice sprejme 17 gojencev za studij medicine na univerzi v Beogradu. Rok vlaganja prošenj do 15. septembra. — V aktivno službo mornarice se sprejmejo 3 zdravniki: starost do 33. leta. Vlaganje prošenj do 15. septembra. — V aktivno službo zrakoplovstva se sprejme 6 zdravnikov; starost do 34. let. Prošnje do 1. avgusta. — Vojnotehnični zavod sprejme 2 diplomirana inženirja; starost do 30. let. Prošnje do 30. t. m. Vsi ostali pogoji so razvidni na mestnem voj. uradu, Slomškov trg 11. — Dne 29. t. m. ob 11. uri bo v pisarni refer. inž. štaba dravske div. oblasti v Ljubljani prva ofertna licitacija za generalno popravilo objekta IV. v kasarni »Vojvode Mišića« v Ljubljani. Dne 2. avgusta ob 11. bo pa istotam prva ofertna licitacija za generalno popravilo objekta štev. VIII. v kasarni »kralja Aleksandra« v Mariboru. Pogoji so razvidni na kraju licitacije.

KIS ZA VLAGANJE sočivja znamke »Vlacet«, priznano dober, samo v drogeriji KANC, Nebotičnik in Židovska ul.; Maribor, Gosposka 33.

* **Otvoritev rednega prometa z motornim vlakom na progi Beograd—Dubrovnik.** V sredo zjutraj je bil po celi vrsti poizkusov in po slavnostni vožnji za povabljence otvorjen redni potniški promet na progi Beograd—Sarajevo— Dubrovnik z novimi motornimi vlaki. Po dolgem čakanju je naša glavna turistična železniška proga, ki vodi skozi izredne prirodne lepote, dobila vlak, ki ji najbolješe služi. To je vlak, iz katerega lahko potniki mirno ter neovirano od dima in saj občudujejo prekrasno pokrajino. In še nekaj, namesto 24 ur kolikor je doslej trajalo potovanje, vozi motorni vlak vsega skupaj 16 ur. Skrajšanje vožnje na 8 ur pomeni mnogo in tudi to je važno, da vozijo motorni vlaki podnevi in da tako potniki ne zamudijo nobene prirodne krasote. Ker javnost ni bila dovolj obveščena, je v sredo zjutraj s prvim motornim vlakom iz Beograda odpotoval samo eden potnik. Vlak za sedaj nima tretjega razreda, temveč samo prvega in drugega. Za vožnjo v teh vlakih se mora plačati ista vozna cena, kakor za brze vlake, poleg tega pa je treba plačati dodatek za motorni vlak v znesku 80 din za osebo. Pri teh vlakih niso dovoljeni nobeni popusti, le takrat veljajo običajni popusti, kadar se potniki vozijo na letovišče ali na zdravljenje. S karto, kupljeno za brzi vlak 1. ali 2. razreda in z železniškim obrazcem »potrdilo o bivanju« more potnik potovati z motornim vlakom tja, nazaj se pa brezplačno vrniti, če pri vožnji tja in nazaj dokupi karto za motorni vlak. Popusti, ki veljajo za inozemske turiste v naši državi, veljajo tudi za motorne vlake. Poleg tega veljajo popusti tudi za osebe, ki jih navajata čl. 2 in 3 splošnega pravilnika o voznih ugodnosti in prevozu, vendar pa morejo za ta potovanja dokupiti dodatno karto za motorne vlake. Otroci do 10. leta imajo prav tako pravico do popusta. Prekinitev vožnje je na teh vlakih dovoljena. Prekinjeno potovanje se more z motornim vlakom v tisti postaji nadaljevati le v primeru, če je v vlaku kako prosto mesto. Prtljage in ekspresne rote ti vlaki ne prevažajo. Pač pa more potnik vzeti s seboj ročno prtljago, kolikor je zanjo v vlaku prostora. Vsak potnik sme vzeti ročne prtljage, vendar pa kovčegi ne smejo biti večji kot 55 x 50 x 10 cm.

* **Slavnostne prireditve meseca avgusta v Opatiji.** Veliko je zanimanje za IV. serijo operetnih uprizoritev v Opatiji, najbolj pa za opereto »Si«, katero bo, kakor znano, dirigiral sam slavni skladatelj Mascagni. Ta opereta in opereta »Cigan baron« bosta uprizorjeni v italijanščini, opereta »Roxy« pa v nemščini z madžarskimi umetniki pod taktirko skladatelja Abrahama. Med operetnimi prireditvami bo Opatijo obiskala angleška mornarica in njej v čast bodo tudi velike slavnosti.

* **Udeleženci izleta v Italijo** ki pridejo v Ljubljano v petek 22. t. m. zvečer, bodo prenočili v škofovih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano. Iz Št. Vida bo vozil v soboto 23. t. m. ob 4. zjutraj tramvaj v Ljubljano. Udeleženci izven Ljubljane in okolice naj se po prihodu vlakov oglase v pisarni Zveze bojevnikov, Ljubljana Kolodvorska ulica 25. Oni, ki pridejo s kolesi v soboto zjutraj, jih lahko shranijo v naši pisarni, ki bo odprta do 4.40 zjutraj.

* **Novi grobovi.** V Ljubljani je umrla ga. Marija Majerič, soproga policijskega nadzornika v pok. Blago pokojnico bodo spremili danes ob 16. izpred hiše žalosti, Celovška cesta 34 na pokopališče k Sv. Križu. — V Ribnici je v 72. letu starosti za vedno zatisnila oči ga. Hermina **Ančik,** vdova lekarnarja. Pogreb bo danes ob 17. — V Gribljah je umrl vojni invalid g. Anton **Zupanič.** Pokopali ga bodo danes ob 9. dopoldne na farnem pokopališču pri Sv. Vidu v Grobljah. Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **25letnica Kmečkega bralnega društva v Poljanah.** V nedeljo 24. t. m. ob 15. proslavi to društvo 25letnico obstoja v zvezi s proslavo 20letnice Jugoslavije. Proslava bo na Vidmarjevem vrtu v Poljanah s slavnostnim govorom, deklamacijo, spevoigro in nato prosto zabavo s plesom. Društvu in prosvetnemu napredku naklonjeno občinstvo vabljeno!

* **Himen.** V šišenski cerkvi v Ljubljani sta se včeraj poročila gdč. Zdenka Kyovsky iz Ljubljane in g. Fran Mirtič, poročnik fregate, iz Šibenika. Bilo srečno!

* **Starec, ki ni spal 4.745 noči.** Primer starega sluge občinske uprave v Kragujevcu, popularnega Miče Markovića predstavlja veliko redkost. Ta 75-letni starec že 13 let ni prespal niti ene noči. Vzrok ni kaka bolezen, ni govora o kakem medicinskem fenomenu, zakaj čika Miča je občinski pandur in mora po svoji službeni dolžnosti vsako noč od mraka do zore čuvati imetje občanov. Ko se zdani in ko obrtniki odpirajo svoje lokale, se Miče vrača domov, kjer se lahko naspi. Njegovo spanje in počivanje pa ni tako kakor pri drugih ljudeh. Starec trdi, da spi na dan samo po 2 uri. Pred leti bi bil rad dalje časa spal, a hiša njegova je polna malih vnukov, ki mu ne dajo miru. Zdaj se je navadil in dveurni spanec mu zadostuje. Miča je v občinski službi že 40 let in dobiva za svoje neprespane noči 700 din na mesec.

* **Po naključju je bil stroj za frankiranje »Frankotyp«** pri pošiljatvi v popravilo nekje založen ali napačno dostavljen. Stroj nima za nikogar v Jugoslaviji nobene vrednosti, ker je pod kontrolo. Prosi se, da se naj stroj vrne tvrdki Stermecki, Celje proti nagradi, ali odda »Radiovalu« v Ljubljani.

* **Planinski vodič za Durmitor** je izdalo Srpsko planinsko društvo v Beogradu. Sestavila sta ga znani planinec dr. Gušić in B. Cerović. Dr. Gušić obravnava v prvem delu razvoj planinstva na Durmitoru ter poda kratek morfološki in antropogeografski pregled okoliša Durmitora. Vodič opisuje številne planinske ture v skupini Durmitora, opremljen je s preglednim zemljevidom Durmitora in z 22 ilustracijami. Cena komadu znaša 6 din. Vodič dobite v pisarni SPD Ljubljana, Aleksandrova cesta 4/I.

* **Izlet k otvoritvi kopališča v Slovenjem Gradcu** priredi Zveza za tujski promet v nedeljo 24. t. m. Informacije in prijave v vseh biljetarnah »Putnika«.

Iz Ljubljane

u— **Sadjarska podružnica Šiška.** V nedeljo 24. t. m. ob 9. dopoldne bo predaval predsednik podružnice g. Žaček na vrtu g. Perko Matija, Celovška c. 97 o poletnem obrezovanju breskve, marelce in trte.

u— **Motoejkliste Avtokluba** pozivam, da se zberejo v nedeljo ob 7. uri pred Kazino na Kongresnem trgu, nakar se skupno podamo na Jezersko k proslavi našega patrona sv. Krištofa. Prijatelji in znanci dobrodošli. — Načelnik.

u— **Praznik sv. Krištofa.** Kakor vsako leto bo tudi letos Združenje avtotaksijev praznovalo god svojega patrona in zaščitnika. V cerkvi sv. Krištofa se bo darovala 25. t. m. ob 9. sv. maša s cerkvenim govorom. Združenje avtotaksijev prosi člane, šoferske organizacije in njim sorodna združenja, da se ta dan udeleže sv. maše v čim večjem številu. Vozovi naj se postavijo na prostor ob zidu pokopališča, obrnjena proti mestu. Po cerkveni proslavi bo tudi blagoslovitev vozil in plaket.

Predno odidete na počitnice ali Vaš letni oddih, se oglasite pri

Foto Touristu Lojzu Šmucu

NA ALEKSANDROVI CESTI 8, ali PREŠERNOVA UL. 9, preje trg. Dobrič,

kjer dobite sveže filme ter 5 minut strokovnega pouka, da pravilno fotografirate oz. osvetljujte Vaš film ter napravite res lepe slike, katere so Vam v trajen spomin.

Zložljiv fotoaparat 6/9 s samosprožilcem samo **Din 300.—**

u— **Nesreča z električnim tokom.** V torek popoldne se je v Marmontovi ulici utrgala električna žica in padla na cesto. Mimo je prišel 7-letni Anton Jamar iz Rožne doline, pa je nepremišljeno stopil nanjo in se zgrudil nezavesten, zadet od toka. Na srečo je privozil mimo neki kolesar, ki je fantu priskočil takoj na pomoč. Vrgel je svoj suknjič preko žice in ga odtrgal od nje. Reševalci so Jamarja precej opečenega po nogah in rokah prepeljali v bolnico.

u— **K izjavi gospe Irene Czippotove.** Izjavljam, da je bila gospa Czippot točno obveščena po g. blagajniku, po meni in g. Jakopiču, da traja razstava še dalje, kar je bilo objavljeno tudi v dnevnikih. Še en dokaz, da je gospa vedela, da je razstava še odprta, je v tem, da je kupila pri blagajni vstopnico in katalog. Toliko resnici na ljubo. Razen tega je bila naprošena, naj razstave ne razbija in naj se zadeva uredi po razstavi, ker razstavljene slike niso moja last. — D. Inkiostri.

Senzacijonalni velefilm ameriškega podzemlja! Amerika v neizprosni borbi z gangsterji!

Sindikat zločinov

v glavni vlogi E. G. ROBINSON in JOAN BLONDELL

PREMIERA KINO MATICA ob 16., 19.15 in 21.15 uri

u— **Mestni občini ljubljanski.** Prejeli smo: Prebivalci **okrog gramozne jame** prosijo občino, da odstrani iz gramozne jame Jožetovo barako. Koliko nam je znano, je bil Jožetu in njegovi ženi zabranjen povratek v Ljubljano, a se te prepovedi ne držita. V baraki stanujejo starši in Jožetova sestra, pa imasta tukaj stalno zatočišče. Vedni prepiri v tej družini sami kakor tudi z njihovimi sostanovalci so prava šola nemorale za že tako slabemu podvrženi mladini. Vedno se zmerjajo z najpodlejšimi psovkami in večkrat morajo v pretepih intervenirati stražniki. Danes ,ko živimo v dobi otroka, pustimo, da se okrog 100 otrok vzgaja na tak način. Kje so tisti, ki so poklicani, da bi to preprečili. 31 je še drugih hiš v gramozni jami in vsi njihovi prebivalci ne delajo tolikega »kravala«, kakor ga je pri tej baraki 11 vil in lepa šola so sosede tem stanovalcem. Niti enega ni med jamarji niti drugje, ki bi mogel mirno gledati in poslušati vedne prepire in psovanje. Zato prosimo, da odločilni činitelji dado odstraniti to hišo, da bo mir. Eden v imenu vseh.

V nedeljo v Polje!

Sokolsko društvo vas vabi na svoj JAVNI NASTOP in NA VELIKO NARODNO VESELICO.

Odlična poljska godba!

u— **Ogenj na Hauptmanci.** V noči na četrtek je iznenada začel goreti skedenj posestnika Mihaela Slapšaka na Hauptmanci, kmalu pa so zublji zajeli tudi kaščo. Na pomoč so prihiteli najprej sosedje, nato pa še barjanska gasilska četa. Gasilci so s težavo rešili hišo, medtem ko sta skedenj in kašča pogorela. Slapšaku je ogenj uničil vso krmo, mnogo poljskega orodja in nekaj voz, tako da znaša škoda nad 25.000 din, zavarovan pa je samo za 12.000 din. Kako je požar nastal, preiskava še ni mogla dognati.

Iz Celja

e— **Celjski šahovski klub** bo igral v nedeljo 24. t. m. v Aleksandrovem domu v Rogaški Slatini na 8 deskah s šahovskim klubom Udruženja jugoslovenskih nacionalnih železničarjev in brodarjev iz Maribora. Prireditev bo gotovo vzbudila živahno zanimanje v Rogaški Slatini.

e— **Klub slovenskih kolesarjev v Celju** bo priredil ob 40letnici svojega obstoja v nedeljo 7. avgusta zvezdno kolesarsko dirko v Celje.

KINO UNION. Danes zadnjikrat zanimiv in napet film **»AZIJATI«.**

e— **Nesreča v rudniku.** V sredo je padel 30letni rudar Josip Senegačnik iz Megojnica pri Grižah med delom v rudniku tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

e— **Moderni časi.** Odkar je pri nas znižana cena bencinu, se je po naših lepih cestah močno razširil avtomobilski promet. Šoferski izpiti se kar vrstijo. Prav je, da so ti izpiti strogi, da ne more že vsak človek divjati z avtomobilom po prašni cesti in ogražati življenja onih, ki so na cesti, pa morajo tudi naprej za kruhom. Prav je tudi, da se za te izpite plačujejo neke takse in pristojbine, saj je državi potreben denar, spodobi pa se tudi, da slabo plačan državni uradnik dobi kako dnevnico. Povsod po svetu je tako, le pri nas v Celju ni bilo nekomu jasno, komu pritiče ta dnevnica. In ker je zmagala pravica, je prišlo do hude zamere s posledicami glabola in otroške bolezni. Okoliške kmetice, ki nosijo na trg zelenjavo, da kupijo z izkupičkom soli kruha in sladkorja, pa tožijo, da je konkurenca na trgu vedno hujša, in bi rade vedele, kdo sme in kdo ne sme na celjskem trgu prodajati zelenjavo. Ako se peča s tem drobnim poslom že Mestno zavetišče, istočasno ko po Celju potrebni in nepotrebni, lačni in žejni toliko prosjačijo kakor nikjer drugod, pa vendar ne vemo, ali je dovoljena prodaja zelenjave tudi z vrtov, ki so dani v naturalno uživanje. Tudi to sporno vprašanje bo treba rešiti, pa naj izpade kakor že.

Iz Maribora

a— **Naša pesem na meji.** Zavedni Mariborčani in člani nacionalnih društev, zlasti Branibora, pohitijo v nedeljo 24. t. m. k Sv. Križu nad Mariborom, kjer nastopijo naši Kobnci in Nanosovci z lepo pesmijo. Ljubitelji naše meje, ki se zbero ob petih zjutraj na križišču Koroščeve in Vrbanove ulice, hočejo s tem posetom našega Kozjaka spodbuditi nacionalno zavednost obmejnega prebivalstva.

a— **V Mariboru največ golš.** Šef primarij dr. Mirko Černič je objavil v »Zdravniškem vestniku« silno zanimivo razpravo o kirurgični zdravstveni službi v mariborski splošni bolnišnici. Širšo javnost bo pri temeljito strokovnjaškem članku zanimalo med drugim zlasti to, da je bilo na kirurškem oddelku splošne bolnišnice, upoštevajoč druge bolnice v naši državi, največ kirurških zdravljenj golše.

a— **Življenja se je naveličala** 30letna posestnica Neža Juričeva iz Vrhovdola 96 pri Limbušu. V obupu nad domačimi razmerami je izpila večjo količino lizola. Reševalci so nezavestno odpremili v tukajšnjo splošno bolnišnico, kjer so ji zdravniki izprali želodec. Lizol je grlo in želodec tako razjedel, da je le malo upanja, da bi okrevala.

a— **Koder se kopije v Dravi.** Ta vest se je nenadno razširila v sredo zvečer po Mariboru. Varnostni organi so se kmalu zatem zgrnili na obrežju pod Koroško cesto, kjer pa niso našli nikogar. Da li se je Koder res kopal v Dravi ali pa je šlo zamo za mistifikacijo, niso mogli ugotoviti.

a— **Krojni tečaj za žensko krojaštvo,** ki ga vodi banovinski strokovni učitelj gosp. Knafelj, se bo otvoril 1. avgusta ob 18. v poslopju dekliške meščanske šole v Miklošičevi ulici. Priglašeni udeleženci so pismeno obveščeni. Novi interesenti dobijo informacije v pisarni obrtno pospeševalnega urada na sreskem načelstvu.

a— **Lepa gesta.** Na Mariborskem otoku je pogostil včeraj najemnik in restavrater gostinskega obrata g. Majcen 30 gojencev Dečjega doma. Hvala in priznanje!

a— **Orožniški ekspozituri vrh Pohorja.** Poveljstvo mariborske orožniške čete je postavilo na Pohorju novi postaji pri Sv. Martinu in Sv. Bolfenku na Pohorju. Obe ekspozituri pričneta poslovati z današnjim dnem.

a— **Na Majskem vrhu strašijo tatovi.** Trgovec Jakob Preac je lastnik viničarije na Majskem vrhu v Vareji pri Ptuju. V stanovanjsko hišo, ki jo Preac uporablja samo poleti, so se splazili še neizsledeni storilci ter odnesli predmete v vrednosti do 7.000 din. Viničar je tatvino opazil šele včeraj in obvestil o tem lastnika. Organi policije so se podali včeraj s policijskim psom na mesto vloma, žal brez pozitivnega uspeha, ker so bili vsi sledovi med tem že zabrisani. Vlom se je po njihovi sodbi moral izvršiti že v nedeljo. Zdaj drzne storilce zasledujejo orožniki.

a— **Kolesar je povozil kmetico s polno košaro jajc** na vogalu Slovenske in Gosposke ulice. V trenutku, ko je hotela prekoračiti cesto viničarka Marija Potočnik iz Partinja, ji je pridrvel nasproti neprevidni kolesar ter jo podrl na tla. Iz jerbasa so se vsula na cesto jajca, dočim jo je kolesar brzo odkuril.

Iz Kamnika

ka— **Koncert kamniške mestne godbe,** ki je bil to nedeljo v parku ob gasilskem domu, je zelo lepo uspel. Občinstva je bilo mnogo in je živahno ploskalo marljivim godbenikom in požrtvovalnemu kapelniku g. Francetu Vidmarju.

ka— **Cestni odbor ima lastno hišo.** Kakor poroča »Slovenec«, je cestni odbor kupil od Mestne hranilnice ljubljanske znano Rodetovo restavracijo za 400.000 dinarjev na odplačilo v 20 letih. V njej bo imel kamniški sreski cestni odbor svoje pisarne in stanovanja za uradnike, v gospodarskih poslopjih restavracije pa bo uredil skladišča.

ka— **Izredno dobro pašo** imajo letos čebele v našem okraju. Čebelarji se hvalijo, da že 10 let ni bilo tako dobre letine. Medu bo torej dovolj in bo zato cenen.

Iz Gornje Radgone

gr— **Slovo.** Od telovadečega članstva Sokola se je poslovil v torek podnačelnik br. Senica Jožko, ki bo pri Sv. Lenartu v Slov. goricah odprl brivski lokal. Odhajajočemu bratu v slovo sta spregovorila društveni starosta br. Mavrič in načelnik br. Stanovšek. Želimo mu na novem mestu vso srečo, lenarškemu Sokolu pa čestitamo na pridobitvi.

gr— **Ekskurzija.** Vinarska in sadjarska šola v Mariboru je priredila ekskurzijo absolventov pod vodstvom ravnatelja g. Priola v Slovenske gorice. V Gornji Radgoni so si ogledali svetovno znano tvornico sekta in velike vinske kleti tvrdke Clotar Bouvier, kjer sta razkazovala vse naprave in obratovanje lastnik g. Bouvier in kletarski strokovnjak g. Jurko. Popoldne so si ogledali velike vinogradne nasade firme v Crešnjevcih in Zbigovcih.

gr— **Lepe knjige.** Knjige Slovenske Matice so dospele ter se naprošajo naročniki, da jih dvignejo pri poverjeniku Fr. Stanovšek.

gr— **Otrokom solnca in morja.** Krajevni odbor Jadranske straže v Gornji Radgoni je tudi letos zbral lepe prispevke za fond za letovanje solnca in morja potrebne dece. V sredo 20. t. m. je poslal na 10-dnevno letovanje v Dom mariborskega oblastnega odbora JS v Bakru 35 otrok pod vostvom učiteljice ge. Kovačečeve in soproge agilnega blagajnika JS. ge. Obalove. Vsem, ki so prispevali v ta fond, izreka k. o. JS zahvalo.

gr— **Izprememba posesti.** Hišo Gabrijela Žilavca v Gornji Radgoni je vzel za daljšo dobo v najem trgovski poslovodja Feliks Cajnkar, ki namerava še to jesen odpreti novo trgovino z mešanim blagom in manufakturo.

gr— **Slinovka je kriva.** Zaradi nedavnega pojava slinovke in parkljevke v dolnjelendavskem srezu, so nemške obmejne oblasti od sobote 16. t. m. za nedoločen čas prepovedale prenos mesa, mleka in jajc v malem obmejnem prometu. Pričakovati bi bilo, da bi sedaj naši mesarji za domače prebivalstvo cene mesu primerno znižali z ozirom na cenen nakup živine, ki bo sledil tej prepovedi. Zaradi stalno naraščajoče draginje živil tu na meji so hudo prizadeti zlasti nižji nameščenci, kojih prejemki se vkljub dvigu cen niso zvišali.

gr— **Tatvina perila.** Najemnica gostilne pri Lovcu ga. Ivanka Rozmaničeva je nedavno zvečer po končanem likanju pustila perilo čez noč v gostilniški sobi. Neznan tat pa je po noči vlomil v gostilniško sobo in odnesel precej zlikanega perila, zlasti ženske srajce in podzglavnike. Vzel je tudi igralne karte in naočnike. Gospa Rozmaničva trpi škode okrog 1000 din. Za tatom ni sledu.

Iz Ptuja

j— **Trileten otročiček je zažgal kozolec.** Posestnik Bogme Matevž iz Stoperc je vzel s seboj na njivo svojega triletnega sina. Tam v neposredni bližini je bil njegov kozolec. V kozolčevo senco je posadil otroka, mu na tla razgrnil svoj telovnik, v katerem je imel shranjene vžigalice in odšel na delo. Otrok je v žepu našel vžigalice, se začel z njimi igrati in zažgal kozolec, ki je bil poln krme. Zgorelo je vse do tal. Škoda je precejšnja, saj je bila samo krma vredna 12.000 din. Zavarovan je bil za 10.000 din.

Premiera najpopolnejše francoske filmske umetnine! — Ob 19.15 in 21.15 uri

Osveta ljubosumnega moža, ki je prodal lastnega otroka lopovu, da se maščuje svoji ženi, o kateri je mislil, da ga vara. Muke dveh nedolžnih malčkov, ki so morali ob zvokih harmonike prositi miloščino!

7 tednov predvajan v Sofiji!

KINO UNION, tel. 22-21

DVE SIROTI

(LES DEUX GOSSES)

Še pri nobenem filmu se ni pretočilo toliko solz sočutja kot pri tem!

Gospodarstvo

Nazadovanje našega izvoza v Italijo

V primeri z lanskim prvim polletjem se je letos naš izvoz v Italijo zmanjšal za 31.5%

Čeprav še niso objavljeni celotni podatki o našem izvozu v juniju, vendar so nam na razpolago že uradne številke o našem letošnjem izvozu v Italijo. Te številke so posebno zanimive, ker je letos naš izvoz v Italijo precej nazadoval. Zaradi naraslega klirinškega salda je moral namreč letos v januarju stalni italijansko-jugoslovenski gospodarski odbor skleniti, da se izkoriščanje naših kontingentov za izvoz v Italijo omeji vsaj toliko časa, dokler nam ne bo povečan uvoz italijanskega blaga omogočil z ozirom na gibanje kliringa zopet povečanje izvoza. Ponovno smo na tem mestu že poročali, da se navzlic prizadevanju za povečanje našega uvoza italijanskega blaga celotna vrednost našega uvoza iz Italije še ni dvignila, temveč je letos v primeri z lanskim letom zaostajala za skoro 20%. Zato morajo nadalje ostati v veljavi omejitve glede izkoriščanja kontingentov za izvoz v Italijo, ki so bile prvotno mišljene le za krajšo dobo.

Celotna vrednost našega izvoza v Italijo je znašala letos v prvem polletju 171.1 milijona din, medtem ko smo lani v prvem polletju **izvozili v Italijo za 249.7** milijona din. **Vrednost našega izvoza v Italijo se je torej letos v primeri z lanskim letom zmanjšala za 78.6 milijona din ali za 31.5%.**

Znano je, da je jugoslovensko italijanski gospodarski odbor sklenil, da se izkoriščanje kontingentov ne omeji v enaki izmeri, temveč so bili določeni posebni odstotki odbitkov. Zato nam tudi podrobna statistika o našem izvozu v Italijo kaže, da nazadovanje izvoza ni povsod enako. **Tako je izvoz gradbenega lesa ostal vsaj po količini na lanski višini** in smo v prvem polletju t. l. izvozili v Italijo 11.436 vagonov gradbenega lesa (lani 11.363) v vrednosti 83.2 milijona din (lani 97.6). Manjša izvozna vrednost je gotovo posledica nižjih letošnjih cen. Izvoz drv se je zmanjšal od lanskih 1579 na 1071 vagonov, medtem ko je vrednost ostala na lanski višini 2.6 milijona din. Skupna vrednost izvoza gradbenega lesa in drv je letos v prvem polletju znašala 85.8 milijona din **in je torej izvoz lesa in drv predstavljal 50% vsega našega izvoza v Italijo,** medtem ko je lani znašal izvoz gradbenega lesa in drv 100.1 milijona din in je predstavljal ta izvoz dobrih 40% vsega našega izvoza.

Občutnejše pa je nazadovanje pri izvozu kmetijskih pridelkov in živine. Pšenice letos sploh nismo izvažali v Italijo, medtem ko je znašala lani v prvem polletju vrednost izvožene pšenice 15 milijonov din. Izvoz koruze se je zmanjšal na 3.3 milijona din (lani (10.6). Tudi ovsa nismo izvažali (lani 1.7), nekoliko večji pa je bil izvoz pšenične moke, ki je znašal 2.2 milijona din (lani 1.2). Hudo je nazadoval izvoz fižola, namreč od lanskih 6.0 na 1.0 milijona din.

Izvoz goveje živine je padel na eno tretjino; lani smo v prvem polletju izvozili v Italijo 15.473 glav govedi, letos pa 5256 glav, pri tem je vrednost izvoza padla od 36.4 na 14.1 milijona din. **Svinj letos v Italijo sploh nismo izvažali,** medtem ko je lani znašala vrednost izvoza skoro 11 milijonov din. Izvoz telet se je zmanjšal od 3.3 na 2.3 milijona din, izvoz žive perutnine od 9.9 na 6.4 milijona din, povečal pa se je izvoz zaklane perutnine od 3.5 na 5.3 milijona din. Konj smo izvozili skoro enako število kakor lani, namreč 1008 (lani 1002), vendar se je vrednost izvoza konj povečala od 2.8 na 3.6 milijona din. Izvoz telečjega mesa se je zmanjšal na 1.2 (lani 2.2), svinjskega mesa pa sploh nismo izvažali (lani 1.7). Zato pa smo letos izvozili v Italijo za 3.6 milijona din svežih in soljenih rib, medtem ko lani rib nismo izvažali. Izvoz jajc se je dvignil od 8.9 na 9.1 milijona din, izvoz ovčjih kož pa je nazadoval od 4.5 na 1.7 milijona din. Naš izvoz premoga se je zmanjšal od 3.1 na 1.4 milijona din, povečal pa se je izvoz rud in kovin. Ferokroma smo izvozili za 2.7 milijona din (lani 0.8), svinčenega koncentrata za 3.7 milijona din (lani 0), kalcijevega cianamida pa za 3.0 milijona din (lani 0).

*

Prihodnji sestanek stalnega jugoslovensko-italijanskega gospodarskega odbora. Kakor je znano, bi se moralo v tekočem mesecu vršiti zasedanje stalnega jugoslovensko-italijanskega gospodarskega odbora, in sicer na Bledu. To zasedanje pa je bilo odpovedano in odloženo na nedoločen čas. Sedaj poročajo iz Beograda, da je dosežen sporazum glede sklicanja tega sestanka, ki bo v mesecu oktobru, in sicer v Italiji. Do sestanka tega odbora ne bo nikakih sprememb v trgovini med našo državo in Italijo. Samo glede pšenice se vodijo neposredna pogajanja.

Naša rudarska produkcija v prvem letošnjem polletju

Ministrstvo za gozdove in rudnike je sestavilo statistiko o naši rudarski in topilniški produkciji za mesec junij, tako da so nam sedaj na razpolago tudi številke za prvo letošnje polletje.

V mesecu **juniju** je bila **produkcija premoga** v naši državi nadalje prav znatna in je dosegla **421.150 ton** nasproti 393.010 tonam v lanskem juniju. Produkcija **železne rude,** ki se je prejšnje mesece gibala na višini preko 50.000 ton mesečno, je v juniju nazadovala na 42.900 ton (lani 50.500). Produkcija **bakrene rude** je znašala 60.100 ton (lani 52.200), produkcija **svinčeno cinkove rude** pa je v primeri s prejšnjimi meseci nekoliko nazadovala, in sicer na 66.500 ton (lani 68.000). Produkcija **bavksita** je nekoliko zaostajala za lanskim letom in je znašala v juniju 41.300 ton (lani 52.200), produkcija **pirita** pa se je dvignila na 13.000 ton (lani 11.500). Omeniti je še produkcijo kromove rude, ki je znašala 4900 ton, produkcija magnezita je dosegla 2600 ton in produkcija antimonove rude 1100 ton.

V prvem letošnjem polletju se je produkcija premoga in najvažnejših rud v naši državi v primeri s prvim polletjem prejšnjih pet let gibala tako-le (v tisočih ton):

I. poll.	premog	žel. ruda	bakr. ruda
1933.	1979	21	274
1934.	1999	62	319
1935.	1999	81	283
1936.	2059	179	266
1937.	2298	287	315
1938.	2683	306	366

	svinč.-cinkova ruda	bavksit	pirit
1933.	321	25	9
1934.	358	27	10
1935.	364	46	44
1936.	344	105	38
1937.	376	142	62
1938.	446	168	72

Najbolj značilno je letos **povečanje produkcije premoga,** ki je v primeri z lanskim letom narasla za 385.000 ton ali za 16.8%, v primeri z leti 1933 — 1935 pa zanaša povečanje okrog 685.000 ton ali 34.3%.

Produkcija **železne rude** je v letih krize zaradi popolnega zastoja izvoza padla na minimum in je leta 1933. znašala komaj 21.000 ton; ko pa se je v letu 1937. zopet razvil izvoz železne rude je produkcija naglo narasla in je letos v prvem polletju dosegla 306.000 ton. Produkcija **bakrene rude,** ki se je v prejšnjih letih dvigala in zopet padala, je letos v prvem polletju dosegla izredno višino 366.000 ton. Produkcija **svinčene cinkove rude** je prav tako po fluktuacijah v zadnjih letih dosegla rekordno višino 446.000 ton. Občutno se je povečala produkcija **bavksita,** ki se je v letih krize gibala na višini okrog 25.000 ton v prvem polletju. Letos pa je dosegla že 168.000 ton. Produkcija pirita, ki je leta 1933 in 1934 znašala v prvem polletju okrog 10.000, pa se je povzpela na 72.000 ton.

Zaradi modernizacije in povečanja kapacitete visokih peči za topljenje železne rude v Varešu kakor tudi zaradi obratovanja nove visoke peči na Jesenicah, je bila letos produkcija surovega železa precej večja nego lani. V juniju je znašala 3831 ton (lani 2172 ton). V vsem prvem polletju pa je dosegla 24.048 ton nasproti 14.700 tonam v lanskem in 19.771 tonam v predlanskem prvem polletju.

Vprašanje angleške finančne pomoči balkanskim državam

Iz Londona poročajo, da je po tamošnjih informacijah prešlo vprašanje angleške finančne pomoči balkanskim državam v zaključno fazo.

Medministrska komisija, ki je bila nedavno ustanovljena v zvezi z načrtom za kreditiranje balkanskih držav, je končala svoje delo. Rezultati tega dela niso v podrobnostih znani. Kakor zatrjujejo, je komisija proučila tudi načrte o multilateralnih gospodarskih sporazumih med balkanskimi državami.

V zvezi s končanim delom komisije krožijo v londonskih gospodarskih in političnih krogih vesti o sklicanju konference predstavnikov balkanskih držav, ki naj bi se vršila v Londonu in na kateri naj bi se vprašanja finančne pomoči balkanskim državam v obliki dolgoročnih kreditov definitivno uredilo. V angleških merodajnih krogih ne prikrivajo želje angleške vlade, da finančno podpre balkanske države, vendar poudarjajo, da ta finančna pomoč ne gre za tem, škodovati nemškim gospodarskim interesom na Balkanu ali pa izriniti nemško trgovino s tega tržišča. Nasprotno želi Anglija, da bi Nemčija in ostale države, ki so zainteresirane na trgovini z Balkanom sodelovale pri tej gospodarski in finančni pomoči balkanskim državam.

Gospodarske vesti

= **Pred novim nakupom nemškega premoga za naše železnice.** Iz Beograda poroča »Jugoslovenski kurir«, da pripravljajo v generalni direkciji železnic večjo nabavko premoga iz Nemčije za potrebe naših železnic, in sicer z motivacijo, da so rezerve izčrpane in da naši domači rudniki niso v stanju, da bi poleg rednih dobav dobavili še izredne kontingente. K tej informaciji pravi »Jugoslovenski kurir«, da utemeljitev potrebe naročil premoga iz Nemčije ni v skladu z dejanskim stanjem, ker so domači premogovniki ravno v letni dobi najbolj sposobni, da dobavijo tudi izredne kontingente premoga za potrebe železnic. Premogovnike je treba le pravočasno obvestiti o tej nameri, da lahko izvršijo priprave za dobavo izrednih količin premoga.

= **Kontrola humanih zavarovalnih društev v naši državi.** Iz Beograda poročajo, da je v trgovinskem ministrstvu izdelan načrt pravilnika o kontroli poslovanja humanih zavarovalnih društev in blagajn (pogrebnih, pomožnih, pokojninskih, bolniških in sličnih blagajn). Takih društev je v Jugoslaviji preko 600 in znašajo vloge članov pri teh društvih preko 1 milijarde dinarjev. Kontrola nad temi društvi sploh ni obstojala in je zaradi tega prišlo v številnih primerih do zlorab. Z novim pravilnikom, ki bo prihodnji teden objavljen, bo uvedena kontrola nad vsemi temi zavarovalnimi društvi.

= **Izplačila na podlagi 1 milijardnega kredita za javna dela.** Iz enomilijardnega kredita za javna dela iz leta 1935 je bilo do 15. t. m. po uradnih podatkih izplačanih 684.5 milijona din. K temu je prišteti še predujm za račun gradbenega ministrstva v višini 47.1 milijona din, tako da je doslej izplačanih skupaj **731.6 milijona din.** Od gornje vsote odpade na izplačila za dela v resoru gradbenega ministrstva 449 milijonov, na izplačo za dela v resoru prometnega ministrstva pa 252.5 milijona din.

= **Stanje Narodne banke.** Najnovejši izkaz Narodne banke od 15. t. m. zaznamuje povečanje zlate podlage za 0.6 na 1836.0 milijona din (lani 1684.1), obenem pa zmanjšanje deviz, ki se ne vštejejo v podlago, za 31.1 na 399.8 milijona din (lani 762.0). **Menična in lombardna** posojila so se zmanjšala za 4 na 1549 milijona din (lani 1597.9). Obtok bankovcev, ki se je v prejšnjih dveh izkazih gibal na višini preko 6 milijard, je v drugi četrtini julija popustil za 57.4 na 5949.9 milijona din (lani 5459.6). Obveznosti na pokaz so narasle za 0.5 na 2448.4 milijona din (lani 2315.3). Med obveznostmi na pokaz je predvsem nazadovalo dobroimetje držav pri Narodni banki od 130.6 na 58.3 milijona din, privatni žirovni računi so nazadovali od 1260.6 na 1213.1 milijona din, medtem ko so se obveznosti na pokaz po raznih računih povečale na 1177.0 milijona din. Vrednost zlate podlage skupaj z oficielno premijo je znašala 15. t. m. 2359.3 milijona din, kar predstavlja nasproti obtoku bankovcev in obveznostim na pokaz kritje v višini 28.09% (prejšnji teden 27.89%).

= **Zvišanje glavnice.** Prva jugoslovenska transportna d. d. Šenker & Co je sklenila povišati glavnico 3 na 5 milijonov din. Delniška družba Kačerskih rudnikov, ki je bila ustanovljena leta 1936, je sklenila zvišati svojo glavnico od 3 na 10 milijonov din. Doslej je družba uporabila 700.000 din za dela pri raziskavanju rudarskih terenov. Očitno je proučevanje teh terenov privedlo do uspešnih rezultatov.

Borze

21. julija

Na ljubljanski borzi so se danes angleški funti v privatnem kliringu trgovali nespremenjeno po 238. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v grških bonih po 29.50 in v angleških funtih po 238. Nemški klirinški čeki so nadalje prav čvrsti in stanejo v Ljubljani 14.95, v Beogradu 14.90 in v Zagrebu 14.9250, odnosno za konec avgusta 14.80.

Na zagrebškem efektnem tržišču se je Vojna škoda pri mirni tendenci trgovala po 482.50 (v Beogradu je bil promet po 481). Zaključki pa so bili zabeleženi v 6% dalmatinskih agrarnih obveznicah po 92 in v 8% Blairovem posojilu po 98 (v Beogradu prav tako po 98).

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2394.41 — 2409.01, Berlin 1747.53 — 1761.41, Bruselj 736.04 — 731.11, Curih 996.45 — 10003.52, London 213.92 — 215.98, New York 4321 — 4357.31, Pariz 119.92 — 121.36, Praga 150.24 — 151.34, Trst 228.20 — 231.28.

Curih. Beograd 10, Pariz 12.06, London 21.4875, New York 437, Bruselj 73.85, Milan 22.98, Amsterdam 240.10, Berlin 175.35, Dunaj 30, Stockholm 111.7750, Oslo 108, Köbenhavn 95.9250, Praga 15.08, Varšava 82.40, Budimpešta 86.50, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 481 — 483, 4% agrarne 62 — 63, 4% severne agrarne 62 — 63, 6% begluške 92.75 — 93.50, 6% dalm. agrarne 91.75 — 92.50, 7% stabiliz. 99 — 100, 7% invest. 98 — 99, 7% Drž. hip. banka 99 — 100, 7% Blair 93 — 93.50, 8% Blair 97.50 — 98; delnice: Narodna banka 7200 den., PAB 228 den., Trboveljska 170 — 180, Gutmann 60 bl., Osiječka ljevaonica 180 den., Dubrovačka 350 den., Oceania 800 bl., Jadranska 350 den.

Beograd. Vojna škoda 480.50 den. (481), 4% severne agrarne — (61.75), 6% begluške 92.25 (93), 6% dalm. agrarne 92.95 den., 7% invest. 98.50 — 99 (98.50), 7% Drž. hip. banka 99 den., 7% Blair 93 den. (93), 8% Blair 98 den. (98), Narodna banka 7265 — 7325 (7275), PAB 233 den.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago,** 21. julija. Začetni tečaji: **pšenica:** za sept. 69.875, za dec. 71.25; **koruza:** za sept. 59.625, za dec. 58.50.

+ **Winnipeg,** 21. julija. Začetni tečaji: **pšenica:** za okt. 76.875, za dec. 75.375.

+ **Novosadska blagovna borza** (21. t. m.). Tendenca nesprem. **Pšenica nova** (78 kg): baška 153 — 155; sremska 147.50 — 150; banatska 150 — 154; potiska 157 — 161. **Koruza:** baška 118 — 120; banatska 114 — 116. **Oves:** baški 114 — 116; slavonski 115—117. **Ječmen:** baški in sremski 64/65 kg 130 — 135. **Moka:** baška »0g« in »0gg« 265 — 275; »2« 245 — 255; »5« 225 — 235; »6« 205 — 215; »7« 175 — 185; »8« 110 — 115. **Fižol:** baški, srelski v vrečah 117.50 — 125. **Otrobi:** baški sremski 100 — 105.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (21. t. m.). Tendenca nestalna. **Koruza:** za julij 18.55 — 18.60, za sept. 16.80 — 16.85.

BOMBAŽ

+ **Liverpool,** 20. julija. Tendenca mirna. Zaključni tečaji: za julij 4.73 (prejšnji dan 4.75), za sept. 4.76 (4.80), za dec. 4.83 (4.87).

+ **New York,** 20. julija. Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za avg. 4.60 (4.67), za dec. 4.73 (4.78).

R A D I O

Sobota, 23. julija

Ljubljana 12: Lahka glasba s plošč. — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.15: Plošče. — 14: Napovedi. — 18: Prenos promenadnega koncerta. — 18.40: Kaj je in kaj hoče socialno skrbstvo (gdč. Zlata Pirnatova). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura: 50 letnica smrti Jaše Ignjatoviča. — 19.50: Pregled sporeda. — 20: O zunanji politiki (dr. A. Kuhar). — 20.30: Pisan večer: Slovenski humor po letu 1900 (iz Magoljčevega »Ježa« 1003/1008). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Pevski koncert g. Draga Žagarja. — 23: Esperantska ura.

Beograd 17.45: Lahka glasba s plošč. — 20: Narodna glasba. — 21: Operetni odlomki. — 22.15: Narodne melodije. — 22.40: Lahka godba in ples. — **Zagreb** 17.30: Lahka glasba. — 20: Zvočna igra. — 20.30: Koncert orkestra in solistov. — 21.30: Nadaljevanje koncerta. — **Praga** 19.20: Lahka glasba. — 20.10: Pester spored. — 22.15: Plošče in plesi. — **Varšava** 21.10: Večer lahke glasbe. — 22: Pester spored. — **Sofija** 17: Komorna, lahka in plesna muzika. — 20: Pevski koncert, plošče in ples. — **Dunaj** 10.30: Kmečka godba. — 12: Orkester. — 15.30: Zvočna igra. — 18.15: Plošče. — 19: Violina in flavta. — 20.10: Pester spored. — 23: Lahka glasba. — 24: Melodija in ritem. — 1.00: Nočni koncert. — **Berlin** 19: Plošče. — 20.10: Spevoigra. — 22.30: Lahka in plesna muzika. — 2.00: Nočni koncert. — **München** 19: Vesele popevke. — 20.10: Pester večer. — 22.30: Plesna muzika. — 24: Melodija in ritem. — 1.00: Ples. — **Stuttgart** 19: Za zabavo. — 20.10: Veseli in žalostni dnevi poletja. — 21.15: Plošče. — 22.30: Kakor Berlin. — 24: Nočni koncert.

Vestnik ZKD

Skrčeni delovni odbori v počitnicah

V sokolskih, gasilskih in drugih društvih je zdaj dela čez glavo. Javni nastopi: enkrat doma, ostale nedelje pri sosednjih edinicah silijo odbor k stalnemu zaposlenju.

Ko pa so glavna dela izvršena tudi v teh društvih, gredo funkcionarji znabiti le kam na izlete ali na počitnice in tako se dogodi, da so odbori nepolnoštevilni in zato nesklepčni.

Ali naj zdaj v počitnicah res društveno delo in sposobnost odbora za delo povsem ukinemo? Nikakor! Saj se dogodi lahko vsak dan kak primer, ko je treba nujnih ukrepov.

Kako naj odpomoremo v taki nujni zadevi.

Že ob nastopu poletnega počitka mora paziti društveni predsednik, da zasliši na eni poslednjih sej in zve, ali bodo odborniki v vročih poletnih mesecih doma. Če dobi taka sporočila, naj izglasuje sklep, da bo društveni odbor pooblaščen za gotove manjše ukrepe tudi tedaj, če ne bo popoln. Seveda se ne sme okrnjeni odbor poslužiti teh pravic za večje izdatke; morebiti nabave inventarja, ali privoliti v izdatke, ki bi z večjo vsoto obremenili društveno blagajno. V takih primerih, ki niso nujni, bo treba odstopiti vsekakor zadevo v obravnavo rednemu društvenemu odboru. Saj pri zadevah večjega obsega tudi upravni in nadzorni odbor nočeta odločati, temveč zaslišita mnenje rednega, če je pa do takrat še precej dolgo, pa izrednega občnega zbora.

Koliko oseb naj šteje okrnjeni počitniški odbor, ki mu pravijo ponekod tudi izvršni odbor? Zadostuje da je pri vseh sklepih vedno navzoč predsednik, njegov namestnik ali tajnik, če so sklepi zvezani z blagajno pa tudi blagajnik ali njegov namestnik. Tak počitniški izvršni odbor je sposoben za sklepe, če šteje dvojico, trojico ali četvorico funkcionarjev, odvisno je pač od tega, koliko šteje odbor sicer drugače članov.

V mnogih primerih vplivajo društvene počitnice kaj blagodejno na delovanje odborov. Funkcionarji si naberejo novih sil in se bodo v jeseni, ko se bo spet začela nova sezona, osveženi podali na delo.

Prav tako je seveda tudi s člani.

Če gredo društveniki na letovanje v druge kraje, jim priporočamo, naj se pouče, kako delujejo društva drugod. Primerjajte delo drugod z onim v domačem kraju. Tako boste znali ceniti delavnost domačega društva, spoznali morebitne napake svoje edinice in boste prinesli v domači kraj nova pota udejstvovanja in nove načrte.

J. G.

Sokol in delu

Sokolski praznik na Vrhniki

Naše sokolsko društvo je 16. in 17. t. m. proslavilo kar tri pomembne jubileje: 30-letnico obstoja društva, 25-letnico, odkar nosi častitljivi prapor br. Nace Kunstelj na čelu sokolskih vrst, in 20-letnico odkar načeluje in vodi tehnično delo v društvu br. Slavko Vuk. V soboto 16. t. m. ob 21. je bil v dvorani sokolskega doma zbor članstva. Temu slavnostnemu zborovanju so prisostvovali v velikem številu častniki vrhniške posadke s polkovnikom Šaškijevićem in podpolkovnikom Metikošem na čelu in veliko število zavednih Vrhničanov. Zborovanje je otvoril starosta br. Stanko Hočevar, ki je najprej pozdravil odlične goste, orisal zgodovino društva, zatem pa omenil oba jubileja br. Kunstlja in Vuka. V znak hvaležnosti in priznanja je izročil br. starosta br. Kunstlj lično diplomo in prečital čestitko I. nam. staroste SSKJ br. Gangla, kar je zbudilo viharne ovacije br. Ganglu in jubilantoma. Za oba slavljenca se je zahvalil v vznesenih besedah načelnik br. Slavko Vuk, nakar je bila na telovadišču bengalična razvestljava, sokolsko članstvo pa je ostalo na intimnem sestanku in zbujalo spomine izza 30 let.

Na slavnostni dan se je zbralo na Vrhniki, ki je bila po večini v državnih zastavah, množica sokolstva in občinstva, ki pa bi bila gotovo večja, da ni prihrumela baš v prvih popoldanskih urah nevihta s ploho, ki je marsikoga zadržala doma. Kljub neugodnemu vremenu se je ves spored izvršil v vseh točkah. Ko je neurje ponehalo, je šel po vrhniških ulicah sokolski sprevod s konjenico, cerkniško godbo in praporoma vrhniškega in preserskega Sokola. V sprevodu je korakalo 300 oseb v kroju. Povsod je občinstvo sokolske vrste navdušeno pozdravljalo in obsulo s cvetjem. Po vrnitvi na telovadišče se je ob 17. pričela javna telovadba pod vodstvom načelnika br. Slavka Vuka. Na telovadišče so prišli vsi telovadni oddelki in vod naše vojske, vsi navdušeno pozdravljeni. Ob igranju državne himne je bila izkazana čast državni zastavi, potem pa je pozdravil vse navzoče starosta br. Hočevar, ki je svoj govor zaključil s pozdravom sokolskemu staršini Nj. Vel. kralju Petru II. med navdušenim vzklikanjem vseh. Pri telovadbi so nastopili s prostimi vajami moška in ženska deca, oba naraščaja, člani in članice s praškimi prostimi vajami, deca še z igrami, člani s parterno gimnastiko in viharno pozdravljen vod vojakov vrhniške posadke z vajami s puškami pod vostvom poročnika br. Lazića. Vse vaje so bile prav dobro izvedene, posebnih ovacij je bila deležna naša vojska. Orodna telovadba je tudi sijajno uspela, saj je v vrsti nastopil naš mednarodni tekmovalec br. Jože Vadnov, ki se mudi na Vrhniki na dvomesečni orožni vaji. Vrsta je s svojimi vrhunskimi vajami na drogu in bradlji zadivila vse gledalce. Ob zaključku telovadbe so prišli na telovadišče vod vojske in vsi telovadni oddelki, ki so napravili krasno skupinsko inicialko »A« (Aleksander), zapeli sokolsko »Hej Slovani«, nakar je bila spuščena državna zastava. Brat načelnik se je vsem zahvalil za udeležbo, potem pa so oddelki v strumnem defileju in med petjem «Le naprej...« zapustili telovadišče med viharnimi ovacijami občinstva.

Sokol I. Tabor vabi članstvo v nedeljo 24. t. m. na izlet v D. M. v Polju z vlakom ob 13.30. Zbor na glavnem kolodvoru. Člani, članice in naraščaj v krojih, odnosno v civilni obleki z znakom. Prisostvovali bomo javnemu nastopu Sokola v Polju.

Sokol v Gornji Radgoni je sklenil na najsvečanejši način proslaviti 20letnico Jugoslavije ob priliki zleta murškega sokolskega okrožja v Gornji Radgoni 11 septembra. Obmejno sokolstvo se bo tega dne poklonilo spominu radgonskih žrtev s položitvijo venca na njihov skupni grob na gornjeradgonskem pokopališču. Društvo prosi vsa okoliška nacionalna in narodnoobrambna društva za sodelovanje in pa za to, da ne določijo na ta dan svojih prireditev.

MAGNEZIJA SAN PELEGRINO

Ako je potrebno zavžijte, predno ležete spat, penečo se MAGNEZIJO S. PELEGRINO, ki je v škatlici, vsebujoči eno dozo, a drugo jutro se boste dobro počutili, ker ste rabili prijetno sredstvo za čiščenje. Vedno se je boste poslužili.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Prodajna cena din 6.—.

B. S. br. 27283-23/X 1935 I.

Mestni pogrebni zavod.
Občina Ljubljana.

†

Rešen neizmernih muk in trpljenja nas je za vedno zapustil ljubljeni brat, svak in stric, gospod

FRANC KRAMAR

MESTNI KNJIGOVODJA IN REZERVNI PODPOROČNIK

Na zadnji poti ga bomo spremili v soboto, dne 23. julija 1938 ob 6. uri popoldne, izpred mrliške veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska cesta 9) na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 21. julija 1938.

Žalujoči rodbini Kramar-Jesenko

Prijateljstvo je izpričano in potrjeno

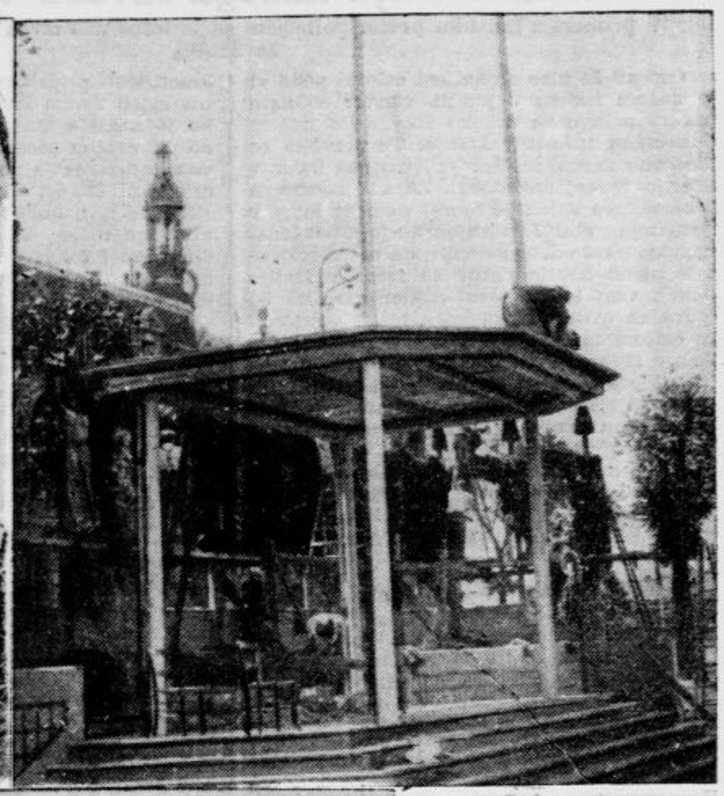

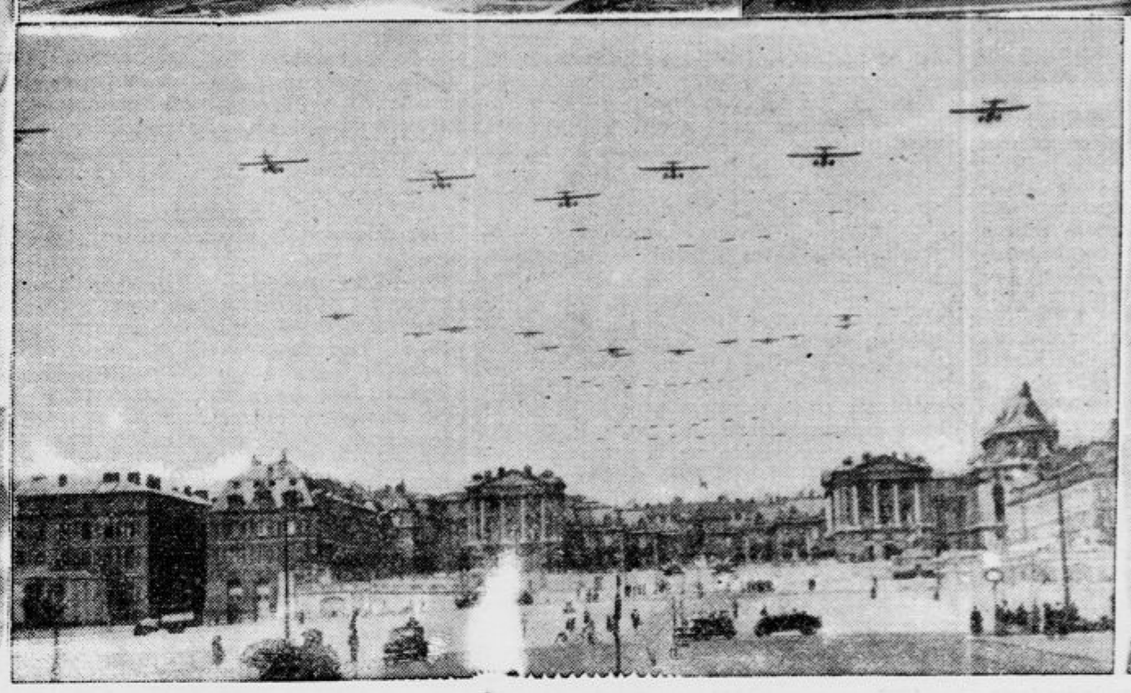

Levo: **Nj. V. angleški kralj Jurij VI. in kraljica Elizabeta — *V sredi zgoraj:* Aerodinamična lokomotiva, ki je pripeljala angleška suverena v Pariz *Desno zgoraj:* Tribuna, iz katere sta angleški kralj in kraljica opazovala vojaške vaje v Versaillesu — *Spodaj v sredi:* Generalna skušnja za manevre francoske vojske v Versaillesu — *Zraven desno:* Kip Britanije, viden z vsake ladje, v pristanišču Boulogne sur Mer**

Quai d'Orsay

Bivališče angleških vladarskih gostov v Parizu

V Quai d' Orsay, francoskem zunanjem ministrstvu, so pripravili vrsto sob kot apartmane za kralja Jurija VI. in kraljico Elizabeto. Oba, ki sta zrasla v starih gradovih, se počutita tukaj gotovo kakor doma, kajti sobe so opremljene z dovršenim okusom preteklih stoletij in Louvre je dal dragocene prispevke, slike starih mojstrov, da bi bila oprema še bolj v slogu.

Nekaj pojma o umetniškem bogastvu kratkotrajne rezidence angleških suverenov dobimo, če zvemo, da visita že v prvi predsobi med drugimi dva čudovita Delacroixa, krasen Constable in slovita Gericaultova »Konjska dirka«. Holbein, Van Dyck, Winterhalter, Boucher so nekatera izmed imen, ki jih srečujemo na nadaljnji poti skozi apartmane, ki so opremljeni sicer samo z angleškimi predmeti. Vsak kos je dragocen muzejski predmet razen telefona, ki učinkuje v tej okolici starin skoraj groteskno, in radijskega aparata, ki je priključen na angleške oddajne postaje. Med preprogami je marsikatera, ki ima zgodovinsko vrednost.

To je preproga iz gradu burbonskih kraljev, ki so v času velike revolucije njene kraljevske lilije zakrili s precej nerodno izdelanimi zvezdami. Svarilen napis prosi, naj bi nihče ne stopil na drago preprogo, indijski izdelek svileno sijajne lepote. Zgodovinska je tudi postelja v kraljevi spalnici, ki je opremljena z mornariškimi slikami. Ta postelja je iz Fontainebleauškega gradu in jo je uporabljal Napoleon. Kraljica pa spi v postelji kraljice Antoinette iz Versaillesa. Njena spalnica ima med drugim dragoceno svileno preprogo v zeleni barvi, ki jo ima najrajša, in otroške slike slovitih mojstrov.

Ob tej spalnici je oblačilnica, ki se ji priključujejo skrivnostni hodniki z vgrajenimi omarami in stojali. Tu je prostora za 40 toalet, 50 parov čevljev, 20 klobukov itd. Kraljeva kopalnica ima kad v zlatem mozaiku, tla kraljičine kopalnice so iz oniksovih plošč, kad je iz biserniče in prevlečena s pretenko svilo. Razkošne so tudi sobe kraljevih in kraljičinih spremljevalcev in spremljevalk, cvetlične grede pravljičnega parka pred palačo pa razsvetljujejo ponoči neštete majhne žarnice.

Majhne podrobnosti kažejo, kako so se Francozi potrudili, da bi svojima visokima gostoma napravili bivanje v svoji sredi čim prijetnejše. V kraljičino spalnico je dala n. pr. ga. Lebrunova sama obesiti dve fotografiji princes Elizabete in Margarete Roze, a poleg postelje je telefon, ki je neposredno zvezan z Londonom, z Buckinghamsko palačo, tako da je treba kraljici samo dvigniti slušalko in se lahko pogovori s svojima hčerkama ali s člani kraljevske rodbine.

Zdravniki sestavili kuharsko knjigo

Britska zdravniška družba je izdala kuharsko knjigo, ki nosi naslov »Kuharska knjiga zdravnikov«. Ta knjiga je zato tako važna, ker so želodčne bolezni zavoljo slabe kuhinje v malokateri deželi na svetu tako pogoste kakor na Angleškem.

Knjiga ne vsebuje samo receptov in predpisov za dieto, temveč tudi popolne jedilne liste za veččlanske družine, nasvete za pripravo jedi in natančne račune stroškov.

Najmlajša stenografka

Te dni so imeli v Parizu tekmovanje med stenografkami. Prvenstvo je odnesla 17 letna Jeanne Lepot-Robinova, ki je napisala v minuti 40 besed. Narekovanje je trajalo tri minute in je obsegalo 120 besed.

Purpur namesto črnine

Žalovanje na rumunskem dvoru

Truplo pokojne rumunske kraljice-matere Marije so prepeljali iz gradu Pelizorja na gradič Peleš pri Sinaji, kjer je ležala dva dneva na mrtvaškem odru. Tisoči in tisoči rumunskega prebivalstva so se tam poslovili od nepozabne pokojnice ki si je stekla toliko zaslug za povečano državo.

V četrtek zjutraj so krsto odpeljali v Bukarešto s posebnim vlakom. Položili so jo na mrtvaški oder v gradu Cotroceni, bivšem samostanu, kjer se je kraljica za svojega življenja najrajše mudila. Kakor v Sinaji, bodo tudi v Bukarešti dovolili, da se ljudske množice poslovijo od kraljeve matere. Pričakujejo seveda, da bo naval ljudstva v Bukarešti ogromen in računajo, da pojde mimo rakve pokojnice nad milijon ljudi.

V nedeljo bodo člani kraljeve rodbine spremili kraljico-mater na zadnji poti. Telesne ostanke pokojnice bodo prenesli v grobnico kraljeve rodbine v samostan Curtea de Arges, kjer bo dobila kraljica prostor ob svojem pokojnem soprogu. Pogrebne svečanosti bodo izvršili najvišji cerkveni dostojanstveniki rumunske narodne cerkve.

Pokojna kraljica Marija je že v oporoki, ki jo je napisala l. 1933. določila, naj se rumunski dvor ob njeni smrti ravna po pravilih žalovanja na angleškem dvoru, t. j. prizadeti naj ne oblečejo črnih žalnih oblačil, marveč purpur. Pri dekoriranju mrtvaškega odra v Sinaji so se držali te določbe. Poleg tega je pokojnica izrazila željo, naj bi njeno srce shranili v srebrni žari na graščini Balcic ob Črnem morju.

Pokojna rumunska kraljica Marija na našem Bledu

Ob smrti rumunske kraljice-matere

Rumunski listi podčrtavajo, da je rumunska kraljica-mati Marija umrla natančno en dan pred enajsto obletnico smrti svojega soproga kralja Ferdinanda.

Stroški za polet okoli sveta

Kakor sporoča tajnik Howarda Hughesa, je veljal zadnji polet okrog sveta 300.000 dolarjev. Seveda je tu vštet strošek za nabavo letala, ki je veljalo samo 200.000 dolarjev.

Mornarji in pokvarjena živila

Na britski matični ladji »Gloriosus« in rušilcu »Wishart« je zbolelo 60 mornarjev zaradi uživanja pokvarjenih živil. Moštvo so morali oddati v bolnišnice.

Corriganova pustolovščina

Hotel je prileteti v Kalifornijo, pa se je znašel na Irskem . . .

Politično važni dogodki zadnjih dni so skoro zasenčili pustolovski polet Kalifornčana Douglasa Corrigana čez Atlantski ocean, ki zbuja zaradi svojega nenavadnega značaja splošno pozornost v Ameriki. Corrigan je letel čez ocean s starim letalom in ko se je izkrcal na letališču v Dublinu, je zbudil neskončno začudenje. Ni imel ne letalskega patenta ne potnega lista, niti dovoljenja za polet čez Ocean, kar je kaznivo. Njegove prve besede, ko je izstopil na letališču, so bile: »Ali sem v Kaliforniji?« Pojasnili so mu, da je na Irskem, nakar je napravil dolg obraz in vzkliknil: »Hudiča, to pa je pomota!«

Potem je začel pripovedovati, da je odletel iz New Yorka z namenom, da pristane v Los Angelesu. Za letalo, ki je bolj vredno imena »stare škatle«, je plačal v Ameriki 900 dolarjev. Sam je vdelal vanj kompas in razne druge instrumente, ki pa so med vožnjo odrekli. Kompas je po Corriganovih besedah kazal nepravo smer zato je priletel na Irsko, namesto v Kalifornijo. Seveda pa njegovim bajkam nihče ne verjame. Za polet čez Ocean je rabil 28 ur, pri sebi ni imel ne radijskega aparata, ne padala niti čolna ali kakšne druge zasilne priprave, tako da je bil njegov polet v pravem pomenu besede življenjsko tvegana pustolovščina. Ko je stopil na irska tla, je imel pri sebi košček čokolade in pol litra vode ter star jopič iz usnja. Oblečen je bil v srajco iz grobega blaga in flanelaste hlače. V žepu je imel 11 dolarjev v bankovcih.

Tistim, ki so ga poslušali, in teh ni bilo malo, je pripovedoval:

»Prekleta smola! Videl sem gore, pa sem mislil: Aha, to je Kalifornija! Toda vidim, da sem se prevaril. Ko mi je pozneje prišlo pred oči morje, sem zopet domneval, da imam pod seboj Hudsonov zaliv. Imel sem pač smolo!«

Angleška policija je zahtevala od Corrigana, ker ni imel pri sebi nikakih papirjev, prstne odtise. Malo je manjkalo, da ga niso zaprli, ker so poleti brez dovoljenja čez Atlantski ocean kaznivi. Toda posredoval je ameriški konzul in pustolovca so izpustili. V Ameriko pravi, se bo vrnil peš, ker nima sredstev za prevoz. Vsa sredstva je porabil za bencin v Ameriki.

Angleške oblasti so medtem zaplenile pustolovčevo letalo, in sicer na zahtevo ameriških oblasti. Oblasti so izvršile zaplembo, poleg tega pa so odvzele Corriganu za mesec dni dovoljenje za polete.

V Ameriki slavijo Corrigana kot novega junaka Oceana in klub lažnikov v Burlingtonu ga je že izvolil za svojega člana. Pravijo, da spada med največje lažnjivce, kar jih je kdaj videl svet, kajti njegovo pripovedovanje o tem, kako je letel iz Amerike proti Kaliforniji, pa je pristal na Irskem, je nedosegljiva mojstrovina laži . . .

Douglas Corrigan

Insull je umrl siromak

Šele po smrti ameriškega »kralja elektrike« Samuela Insulla so spoznali, da je umrl mož brez testamenta. V njegovih žepih so našli bore 8 frankov, kar je prava malenkost, če pomislimo, da je pokojnik svojčas razpolagal s premoženjem v vrednosti štirih milijonov dolarjev.

Bankovci po 5000 fr.

Pariški »Intransigeant« poroča, da je verjetno ,da bo Narodna banka Francije izdala bankovce po 5000 frankov. V denarnem obtoku se čedalje bolj kaže potreba po takšnih papirjih.

ANEKDOTA

Slavnega angleškega satirika Jonatana Swifta so vprašali, odkod je vzel svoj izvrstni slog, v katerem piše.

Swift je odgovoril:

»To je zelo enostavna stvar. Naučil sem se postaviti vedno pravo besedo na pravo mesto.«

VSAK DAN ENA

»Halo, kaj igrate za denar?«
»Ne, samo za zabavo!«
(»Familie Journal«)

Kulturni pregled

Časopis »XX vek«

V januarju t. l. je pričelo največje beograjsko založništvo Geza Kohn, d. d. izdajati časopis **»XX vek« (književnost, nauka, umetnost, društvo).** Uredništvo je bilo zaupano sposobnemu in inicijativnemu književniku **dr. Ranku Mladenoviću.** Šest debelih zvezkov, ki leže pred menoj, ne priča samo o stremljenjih nove revije, marveč tudi o njenem uspehu. Kajti revialnih poskusov je v našem okolju več ko dovolj, in revija, ki v takem obsegu, kakor izhaja »XX vek«, prebije življenjsko preizkušnjo prvih šestih mesecev, lahko že govori o uspehu in misli na bodočnost.

»XX vek« je poskus velikopotezno zasnovanega časopisa tistega tipa, ki ga Rusi imenujejo »tolstyj žurnal« in ki je bil v nekdanji Rusiji posebno priljubljen (poslednji varuh te tradicije so v Parizu izhajajoči »Sovremenni Zapiski«). »XX vek« izhaja redno na desetih tiskovnih polah, tako da je vsak zvezek zase že spodobna knjiga. Izdajanje takega časopisa je smelo dejanje v času, ko vsi tožijo o slabem zanimanju za revialno književnost in o begu občinstva k dnevniški hrani, radiu in filmu. Toda resnično pomembna dejanja so bila vsekdar smela. Za materialni obstoj časopisa zlasti v prvem razdobju, ko se mora šele boriti za svoj življenjski prostor, je nemalo važno to, da stoji za njim močno založniško podjetje.

Kakšna stremljenja vodijo »XX vek« v njegovi tekmi z obstoječimi revijami? V uvodni besedi »Pod našim zornim kotom« jih je uredništvo izpovedalo z dovolj jasnimi besedami. »Če globlje pretehtamo dejstva«, piše urednik, »si moramo priznati, da sta naša dežela in naš narod šele l. 1918 stopila v 20. stoletje; šele od tega časa so stvari pri nas poprijele novi tempo. Imeli smo velike presledke, dandanes pa naša nacija ne mara več zaostajati«. Treba je potemtakem iti vštric s svojim časom. Prav tako pa treba vedeti, kakšne koncesije lahko dajemo času in kakšne okolju. Treba je uvesti na vsa stvarjalna področja kritične metode... Vstajamo v obrambo kriterija, ki je bližji sodobnemu življenju... ostanimo na domačih tleh.. Ne mislimo, da mora biti književnost brez tendence, vendar poudarjamo, da se visoka umetniška vrsta ne more zmaličiti na golo tendenco. Stavimo vprašanje ali more tendenciozno živeti dalje od tendence? Iščemo najboljših oblik družbenega sodelovanja, naš smoter je kontinuiteta našega razvoja in ustvarjanje pogojev za njegovo utrditev... Kje so naša čvrsta tla v dobi motorjev, propelerjev in radia z ene strani, socialnih eksaltacij z druge strani? V lastnem duhovnem jedru. Ta smer je skromna, vendar pa večna... Nacionalno — to je tisto, kar je kulturno in kar je vzniklo v nas... Naša vizija o domovini je velika od Alp do Soluna...«

Teh nekaj stavkov uvoda označuje stremljenja nove reprezentativne beograjske revije in obenem osvetljuje težnje mlajših in starejših intelektualcev, pisateljev in umetnikov, ki so se pričeli zbirati okrog »XX veka«. Z ene strani opažamo stremljenje po modernem, res novem, kar daje žgočo življenjsko vsebino našemu stoletju, ki je šele sedaj prišlo v popoln pogon in skuša izoblikovati svoj obraz, sproščajoč se vezi velikega predhodnika — 19. stoletja. Toda vse to je še v nastajanju, v iskanju; odtod vsaj del dramatičnega nemira, ki nas dandanes vznemirja. Z druge strani pa veleva notranji glas, da je treba ostati na domačih tleh in živeti z narodom, ki je ena najglobljih socialnih resničnosti in ki mu vsa plima povojnega internacionalizma ni mogla vzeti elementarnega vpliva na razvoj našega javnega življenja. Nasproti modi tendenčne književnosti in umetnosti — tendenčne v tistem smislu, ki uvršča književnost med nesvobodne služabnice nekih gibanj in ideologij — se tu postavlja vera v nadčasovno, čeprav iz časa in okolja rastočo umetnost.

Kako so se ta stremljenja pokazala v praksi? Šest zvezkov »XX veka« priča o resnem in smotrnem prizadevanju dr. Ranka Mladenovića, da naj revija prispeva k oblikovanju in zavestni spojenosti duhovne elite v celotnem jugoslov. občestvu. Med sodelavci revije srečujemo starejša in nova, znana in neznana imena, ki jih uvaja v krog »XX. veka« urednikovo selektivno načelo, vprašujoče samo po kvaliteti in stvarni vrednosti prispevka. Med sodelavci so Ivo Andrić, Milan Begović, St. Vinaver, Vlad. Vujić, Al. Deroko, Vlad. Dvorniković, R. Drainac, St. Živadinović, Josip Kosor, Branko Lazarević, Todor Manojlović, B. Nikolajević, P. Palavicini, Sima Pandurović, Br. Petronijević, Bogdan Radica, Nikola Šop in drugi — da omenimo samo že znana imena.

Revija je urejevana po vzorcu velikih francoskih revij. Poleg poglavitnih prispevkov, ki se dele v liriko, pripovedno in dramatsko prozo, esej in publicistične sestavke iz raznih področij sodobne problematike, prinaša vsaka številka daljše preglede z naslovom »Hronika«. Ti obravnavajo umetnost, književnost, gledališče, zgodovino, filozofijo, film, radio, sociologijo, turizem i. dr.. V slehernem zvezku je pregled inozemskih publikacij, v katerem »XX vek« nedvomno prednjači kulturnim revijam v Jugoslaviji. Med sodelavci so tudi nekateri inozemski pisatelji, tako n. pr. Rino Alessi, Guglielmo Ferrero, E. Lowet, W. Chamberlain itd. Uredništvo skrbi, da dobiva informativni material iz prve roke; tako je na pr. o jugoslov. zunanji politiki spisal načelni članek dr. Milan Stojadinović. Nekaterim strokovnim člankom bi nemara bilo mogoče ugovarjati s stilne strani, zakaj obravnavanje strokovnih vprašanj za revijo takega značaja, kakor je »XX. vek«, zahteva neke stilistične pogoje, ki naj bi se jih naši strokovni publicisti učili zlasti pri enakih sodelavcih francoskih kulturnih revij. V odnosu med leposlovno in esejistično literaturo ter publicistiko še ta časopis išče ravnovesja, vendar ne dvomimo, da bo s svojo zdravo središčno smerjo pokazal v tem, kakor tudi v drugih ozirih še velike razvojne zmožnosti.

Slovenica so za sedaj zastopana še kaj skromno: drobna beležka o Otonu Župančiču in v šestem zvezku prevod J. Lavrinovega angleškega članka o Iv. Cankarju — to je vse. Ni to samo krivda uredništva, marveč takisto slabe slovenske aktivnosti pred pojavi te vrste. Vsekako je »XX. vek« vreden pozornosti tudi v slovenskem kulturnem krogu saj njegova »vizija o domovini od Alp do Soluna« zaobsega vse naše državno ozemlje. — o.

Zapiski

»Obzorja«. Izšla je 5.—6. številka mariborske revije za leposlovje, umetnost in publicistiko »Obzorja« (urednika prof. dr. Vladimir Kralj in prof. dr. Ivan Dornik, izdajatelj Mariborska tiskarna). Na uvodnem mestu prinaša Branka Rudolfa krasni poletni motiv »V naravi«, dalje pripovedno prozo Antona Ingoliča »Ugasle oči«, ki opisuje življenjsko dramo invalida — slepca, zatem pesmi Janka Samca »Jutro« in »Nočni izprehodi« ter še drugi lirični prispevek Branka Rudolfa »Želje«. Ivan Potrč je zastopan s pripovedno prozo »Prva srečanja«. E. Borko je prispeval potopisni sestavek »Na Jonskem morju« (impresije s Krfa, sončni zahod nad Odisejevo Itako, meditacije o antični kulturi in današnji kulturni krizi). I. Tavčar odgovarja v daljšem članku na vprašanje: Ali smo že preboleli gospodarsko krizo? Ing. J. Teržan se bavi z odnosom med kmetijstvom in industrijo v zvezi s problematiko našega gospodarskega razvoja, Ivan Bratko je prispeval razpravo »Južnovzhodna Evropa, njen gospodarski ustroj in razvoj«, Jože Kerenčič pa nadaljuje svojo analizo zemljiških odnosov v Jeruzalemskih goricah. Vrsto teh publicističnih sestavkov zaključuje prispevek Joža Petriča »Nekaj misli k agrarnemu vprašanju«. V Pregledu poroča Fr. Šijanec o razstavi »Brazde«, Vladimir Kralj pa Šnuderlovih »Lopovščinah« in mariborskem literarnem večeru. V rubriki Ocene razglablja Janko Glaser mladinsko igro Ruže Lucije Petelinove »Žaromil«, Radivoj Rehar pa piše o knjigah Mladinske matice.

»Kronika slovenskih mest« prinaša v pravkar izišli 2. številki 5. letnika nadaljevanje razprave dr. R. Andrejke »Zgodovina kramarskih hišic v Prešernovi ulici«, dr. Fr. Steleta članek »Nemška urbanistika«, arh. Fr. Tomažiča daljšo razpravo »Vojna in mesto«, v kateri se bavi tudi z aktualnimi vprašanji zračne obrambe v bodoči vojni, univ. prof. ing. Hrovat razpravlja o mednarodnih cestah in Ljubljani, Vl. Fabjančič nadaljuje svojo razpravo o pivovarništvu v Ljubljani v 18. in 19. stoletju, prof. Janko Jarc pa priobčuje s komentarjem opis Novega mesta, kakor je ohranjen v rokopisu Franca Antona Breckerfelda (iz l. 1790). Nadaljuje se prispevek Leopolda Pettauerja »Imena važnejših starejših gradov na Slovenskem nekdaj in sedaj«. O Marijinem spomeniku na Sv. Jakoba trgu v Ljubljani piše Jos. Wester, Silvo Kranjec pa prikazuje dr. Korošca kot ljubljanskega častnega meščana. Nadaljuje se statistični prispevek dr. Adolfa Vogelnika »Stanovanjske razmere v delavskih kolonijah na področju mesta Ljubljane«. Številko zaključuje kronika. V prilogi je med drugim objavljen prispevek dr. Adolfa Vogelnika »Stanovanj-Številka je obilno ilustrirana.

Nove knjige Jugoslavenske akademije v Zagrebu. Kot tretja publikacija umetnostnega razreda Jugoslav. akademije je izšla 262. knjiga »Rada« in prinesla dve razpravi, ki sta obe pomemtni za hrvatsko umetnostno zgodovino. Obilno in krasno ilustrirana razprava dr. Ljube Karamana »Portal majstora Radovana u Trogiru« predstavlja celo znanstveno monografijo o enj največjih mojstrovin v cerkveni umetnosti Dalmacije. Pisec obravnava to delo v okviru regionalne umetnosti dalmatinskega primorja in ga podrobno razčlenja z umetnostne in zgodovinske strani, prikazujoč Radovanov portal v Trogiru, to delo Hrvata v romanskem mestu, kot »simbiozo hrvatske krvi z latinsko, zapadnjaško civilizacijo«. K zgodovini domače glasbe je napisal dr. Dragan Plamenac razpravo: »Toma Cecchini, kapelnik stolnih crkava u Splitu i Hvaru u prvoj polovici 17. stoleća. Ta biobibliografska študija o Italijanu, ki je dolga leta deloval kot skladatelj in reproduktivni umetnik v Dalmaciji in si tu pridobil slavno ime, je obsežno dokumentirana in opremljena s podrobno bibliografijo glasbenih del Tomaža Cecchinija. Nedvomno bo vzbudila kot prispevek k pozitivnemu sodelovanju med Italijani in Slovani pozornost tudi v Italiji. — Izšel je drugi zvezek 31. knjige »Zbornika za narodni život i običaje južnih Slavena« (urednik dr. D. Boranić). Tu se nadaljuje prispevek Anta Šimčika »Napomene uz poslovice«, znani muzikolog in etnograf dr. Božidar Širola pa je prispeval skoraj 100 strani obsegajoči spis »Novalja na Pagu« (narodni život i običaji). Spis je opremljen s 54 slikami in podaja podrobno, znanstveno orisano sliko ljudskega življenja v tem kraju. Iz Virja v Podravini so »poslovice i fraze«, ki jih je zbral Pero Lukanec. dr. Marijan Stajković pa prikazuje dve hrvatsko-dalmatinski zbirki receptov in navodil za domača zdravila (»ljekaruše«). — 13. knjiga »Gradje za povijest književnosti hrvatske« (urednik dr. Fr. Fancev(prinaša dolgo vrsto večjih in manjših prispevkov. Med drugim obravnava Janko Barlé dve pismi, ki sta v zvezi s Stankom Vrazom, in sicer pismo Dav. Trstenjaka Dragotinu Rakovcu in pismo Stanka Vraza Vjekoslavu Babukiću. V drugem prispevku se bavi Janko Barlè z nemškimi prevodi slovenskih narodnih pesmi, ki jih je priredil znanec Stanka Vraza Hiazinth von Schulheim. Za slovensko literarno zgodovino je pomemben tudi prispevek Ljudevita Jonkeja »Vrazova korespondencija u Muzeju kraljevine Češke«. Sicer so v tem zvezku številni prispevki dr. Fanceva in članki nekaterih drugih avtorjev. — Med znanstvenimi deli za splošno naobrazbo je akademija izdala 376 strani obsegajoči spis univ. prof. dr. Stjepana Zimmermanna »Religija i život«. Je to nekak zagovor katoliških dogem in verovanj, spisan s filozofskega vidika in prežet s težnjo, da čitatelja prepriča o absolutni spoznavalni in moralni vrednosti religije, posebej še katoliške. Spis obravnava vrsto problemov, kakor so kultura in smisel življenja, sodobna materialistična filozofija, dualizem ali monizem, problem Boga, moralnost in Bog, dokazi o obstoju Boga, problem duše, problem krščanstva itd.

Angleški kralj kot prijatelj literature. Sedanji angleški kralj Jurij VI. je — kakor poročajo pariške »Les Nouvelles Littéraires« — vnet čitatelj. Posebno rad pretira zgodovinske in sociološke spise. Tudi kraljica Elizabeta, ki je doktorica književnosti, je prijateljica dobrih knjig. Rodbina, iz katere poteka, je dala že več književnikov in umetnikov.

Dunajski »Burgtheater« bo slavil v prihodnji sezoni petdesetletnico otvoritve svojega gledališkega poslopja. Sezona se bo pričela že 1. septembra z uprizoritvijo »Goetza von Berlichingen«, nakar sledita »Wilhelm Tell« in Raimundovi »Zapravljivci«. Ob koncu septembra pride na vrsto prva noviteta, in sicer komedija Hansa Jobsta »Thomas Paine«. — Dunajsko Akademično gledališče (Akademietheater) bo dalo prvo noviteto že sredi septembra in sicer kmečko-patriotično dramo Rolanda Strunka »Prebujenje na meji«. Drama je spisana v tirolskem narečju in se odigrava na bavarski meji; gre kajpak za narodnosocialistične konflikte, ki so se zanesli tudi v rodbinsko življenje. Druga noviteta tega gledališča bo komedija Haralda Bratta »Veliki mož v zasebnem življenju«.

SPORT

Še dve zmagi s 15 točkami razlike

sta v jadranskem plavalnem turnirju spravili Viktorija in Triestina

Predsnočnjim sta bili v tekmovanju za jadranski pokal absolvirani še dve srečanji, in sicer 14. in 15. po vrstnem redu. Prvo je bilo revanžno med Viktorijo in Fiumano na Sušaku, v katerem je Viktorija z visoko razliko 62 : 47 točkam že drugič zmagala nad svojim reškim tekmecem.

V tekmi so bili doseženi naslednji najboljši rezultati:

na 100 m prsno moški: **1. Defilipis (V) 5:06**, na 100 m hrbtno ženske: **1. Smolik (V) 1:24.8**, na 200 m prsno moški: **1. Grkinić (V) 2:57.8**, na 100 m prosto ženske: **1. Stepančič (F) 1:17.6**, na 100 m prosto moški: **1. Mini (V) 1:03.2**, na 100 m prsno ženske: **1. Derenzin (F) 1:35**, na 100 m hrbtno moški: **1. Marčeta (V) 1:13.9**, v stafeti 4×50 m prosto ženske: **1. Fiumana 2:16** in v stafeti 4×200 m prosto moški: **1. Viktorija 9:35.2.**

V waterpolu je Viktorija zmagala nad Fiumano s 15 : 0 (7 : 0).

Isti večer sta se v Splitu srečali ekipi Triestine in domačega Jadrana, torej najmočnejšega in najslabšega udeleženca v letošnjih tekmovanjih. Kakor je bilo pričakovati, je Triestina zmagala tudi to pot — sedmič zaporedoma — z visoko razliko 62 : 47 točkam.

Podrobni rezultati so bili naslednji:

400 m prosto moški: 1. Luciani (T) 5:30, 2. Puhar (J) 5:36, 3. Frančeski (J) 5:41.2, 4. Fantini (T) 5:50.

100 m hrbtno ženske: 1. Beara (J) 1:30, 2. Skerl (T) 1:35.3, 3. Ballaben (T) 1:41.4, 4. Ivančič (J) 1:50.1.

200 m prsno moški: 1. Bertetti (T) 3:1, 2. Matošič (J) 3:01.2, 3. Bašić (J) 3:15.9, 4. Fuga (T) 3:36.9.

100 m prosto ženske: 1. Lokar (T) 1:15.2 2. Sidar (J) 1:16, 3. Ruzzier (T) 1:19.2, 4. Petrošič (J) 1:22.

100 m prosto moški: 1. Luciani (T) 1:04.4, 2. Petrovčič (J) 1:05, 3. Puhar (J) 1:06.1, 4. Brunetti (T) 1:07.2.

100 m prsno ženske: 1. Frausin (T) 1:35.2, 2. Prekop (T) 1:36.4, 3. Stipanović (J) 1:48.2, 4. Ivančić (J) 1:59.

100 m hrbtno moški: 1. Angeli (T) 1:16, 2. Bacchi (T) 1:18, 3. Bakašun (J) 1:23.8, 4. Katunarić (J) 1:27.3.

Stafeta 4×50 prosto ženske: 1. Jadran 2:15 (nov jugoslovenski rekord), 2. Triestina 2:17.2.

Stafeta 4×200 m prosto moški: 1. Triestina 10:07.2, 2. Jadran 10:10.2.

Zaključno stanje točk: Triestina 62, Jadran 47.

Stanje točk v plavanju je po teh dveh tekmah naslednje: **Triestina 413 točk (7 nastopov), Fiumana 374 (7), Viktorija 304 (5), Jadran 281 (6), Ilirija 263 (5).**

Povprečno so dosegli: Viktorija 60.8, Triestina 59, Fiumana 53.43, Ilirija 52.6, Jadran 46.8.

V waterpolu je po zmagi nad Fiumano prevzela vodstvo Viktorija pred Triestino, Ilirijo, Jadranom in Fiumano, pri čemer pa izid splitske tekme med Triestino in Jadranom še ni upoštevan.

(Pred daljšim odmorom do konca avgusta je v teh tekmah na sporedu še srečanje med Triestino in Viktorijo, in sicer v sredo 27. t. m.).

Kdo bo startal

na državnem plavalnem prvenstvu v soboto in nedeljo

Pet klubov iz beograjskega podsaveza se je prijavilo za plavalno prvenstvo poedincev, razen tega še dva iz Zagreba, Victoria s Sušaka in domačin Ilirija.

Razen teh prijavljenih pa je uprava saveza pozvala na svoje stroške še najboljše plavače iz Dubrovnika, kompletno waterpolo moštvo prvaka ŠK Juga in pa tri najboljše waterpoliste iz Splita. Razen nekaj posameznikov bomo torej videli v soboto in nedeljo v Ljubljani vse najboljše jugoslovanske plavalce in water-polo igrače.

Malo bolj klavrna bo udeležba v damskih disciplinah, ker tu ne bo na startu ne Victorije ne Jadrana, ne Juga. Plavačice Ilirije skupno z najboljšimi iz Zagreba, Beograda, Novega Sada in Petrovgrada pa bodo v medsebojni ostri konkurenci tudi nudile marsikatero zanimivo borbo. Zlasti vlada velik interes za po dveh letih zopetni prvi start Wernerjeve v Ljubljani na olimpijski progi 200 m prsno, v kateri je nismo videli, ker je v vseh lanskih in letošnjih tekmovanjih v Ljubljani plavala le po 100 metrov.

Oba dneva bodo ob 10. skoki seniorjev in seniork, v soboto ob 20.30 in v nedeljo ob 21. pa bodo finalna tekmovanja za državno prvenstvo v plavanju, kvalifikacijske tekme za sestavo državne reprezentance, v soboto water-polo ekshibicija Juga proti reprezentanci ostalih klubov, v nedeljo pa water-polo tekma za državno prvenstvo med starima večnima rivaloma sušaško Viktorijo in našo Ilirijo.

Vstopnice bodo v predprodaji na kopališču Ilirije v soboto in nedeljo ves dan in bo znašala vstopnina za sedež Din 10, za stojišče Din 8, članska in dijaška stojišča pa bodo po Din 6.

»Majstor s mora« v Ljubljani

V nedeljo ob 17.30 na igrišču ob Tyrševi cesti

»Majstor s mora« pride! Postava gosta, ki bo v nedeljo nastopil proti naši Ljubljani: Hajek-Mikačić, Kragić-Križević, Prlain, Radovniković-Majić, Dvornik, Bagat, Jakaša, Jelačić. Imena kažejo, da je večina igralcev prišla iz Hajduka. Z njimi je tudi popularni trener Luka Kaliterna, kateremu se ima Hajduk zahvaliti za svoje slavne dni. Luka je bil oni, ki je dvignil kvaliteto Hajduka in s tem tudi Hajdukovo slavo. Danes je Luka z dušo in telesom pri novem klubu, zato je »Majstor s mora« že v kratki dobi svojega obstoja prekosil vse ostale splitske klube v kvaliteti. Moštvo je sedaj v izvrstni formi in bo v prihodnji sezoni resen kandidat za prvaka splitskega podsaveza. Od odigranih 17 prv. tekem je moštvo »Majstora s mora« dobilo 16 tekem. Klub postaja iz dneva v dan resen konkurent Hajduku in oni, ki so prisostvovali eni od tekem nedeljskega gosta, vedo povedati, da igra moštvo odličen nogomet.

Zato smo radovedni, kako se bo obnesel »Majstor s mora« v Ljubljani. V našem sportnem tisku se je o tem klubu mnogo pisalo in želeli bi le, da bi mogli tudi mi po nedeljski tekmi o njem pisati le najbolje.

Kako pa naše moštvo? O tem pa jutri kaj!

Oko izkoristiti preko mej njegove zmožnosti je neprimerljiv užitek. Ne samo na dirkališčih in sportnih igriščih, tudi na izletih, potovanjih, avtovožnjah, na turah v gorovje in na morju napravi Zeissov daljnogled naše oči radostne uživatelje pri motrenju.

ZEISS

KOT PERO LAHKI DALJNOGLED

ZEISS-SPORTUR 6 × 24
Popularni sportni in turistovski daljnogled. Tehta samo 330 gramov

ZEISS-SILVAREM 6 × 30
Posebno svetlobno močan za lov, mornarje, sport. Tehta samo 365 gramov

ZEISS-DELTRINTEM 8 × 30
Univerzalni daljnokotni model za potovanja, lov, sport; najpriljubljenejši vseh daljnogledov. Tehta samo 400 gramov

Cene vključno etui in jermen. Dobiva se v vseh trgovinah optične stroke. Cenik T-602 s slikami in popisom vseh Zeissovih modelov pošlje brezplačno CARL ZEISS, Jena. Glavno zastopstvo: M. Pavlović, Beograd, M. Draškovića ulica 9, telef. 23-500, poštni predal 411.

CARL ZEISS JENA

ŽSK Hermes, nogometna sekcija (službeno). V nedeljo 24. t. m. točno ob 9. strogo obvezen trening. Imena igralcev, ki se morajo treninga udeležiti, so objavljena na običajnih mestih.

ŽSK Hermes (motosekcija). Redna seja odbora motosekcije bo drevi ob 20.30 v restavraciji »Šestica«. Ker bo na seji obravnavano blagajnikovo poročilo o dirki, naj se seje vsi udeleže sigurno.

SK Svoboda. Danes obvezen trening od 17. dalje, obenem se pozivajo vsi igralci, da takoj vrnejo opremo. Habicht Nace naj se zglasi sigurno na igrišču. Načelnik.

SK Slavija. Drevi ob 20. v lokalu obvezen sestanek vseh nogometašev. Važno zaradi nedeljske tekme! Ob 20.30 sestanek vseh gg. odbornikov; važno zaradi skupščine LNP. Vsi sigurno in točno!

S.T.K. Moste. Drevi ob 20. važen sestanek

IZ JULIJSKE KRAJINE

Epilog simuliranega atentata pred sodiščem

Pred nekaj meseci je vzbudila po vsej deželi veliko pozornost vest, da so neznanci poizkusili izvršiti atentat na vlak na progi iz Podbrda proti Gorici. Uvedena je bila zelo stroga preiskava, katere rezultati pa so pokazali, da je bila vsa stvar zasnovana v marsičem na podoben način, kakor znana Picigova afera v Pobegih, ki je bila lani razkrinkana in likvidirana, o čemer so tudi italijanski listi podrobno poročali. Afera z atentatom je imela preteklo soboto svoj epilog pred goriškim sodiščem.

Italijanski listi so že takrat, ko se je vsa afera pričela, poročali o železniškem incidentu, ki bi se bil malone pripetil na progi med Sv. Lucijo in Kanalom tik pred predorom pod Logom. Takrat je železničar Antonio Faggiani, 30 let star Furlan, po rodu iz Št. Vida na Tilmentu in uslužben v Kanalu, pred omenjenim predorom na lepem ustavil vlak ter vlakovodji sporočil, da ležita prav pred vhodom v predor na tiru dve granati, ki bi lahko povzročili katastrofo, če bi kolesa lokomotive zadela ob nju in če on vlaka ne bi ustavil. Granati očitno nista bili tempirani in zato so se jima železniški miličniki čez nekaj časa približali. Tedaj pa so opazili, da vobče ni bil pripravljen nikak atentat, ker sta ob tiru ležala le dva prazna granatna tulca. Odstranili so ju in vlak je potem nadaljeval vožnjo proti Gorici, kamor je prispel s precejšnjo zamudo.

Oblasti v Kanalu pa so vendar uvedle strogo preiskavo, ki se je razširila tudi na Sv. Lucijo in druge bližnje kraje, čeprav se je glavni sum takoj spočetka osredotočil okrog Faggianija samega. Ko so ga končno prijeli in strogo zaslišali, je, kakor pravi »Gazzettino« v svojem poročilu o procesu, priznal, da je »sam pripravil ta navidezni atentat«. Ko bi bil potem atentat preprečil, bi se mu to nedvomno štelo v zaslugo, tako da bi potem v železniški službi vse lažje napredoval«.

Pri procesu je Faggiani ponovno priznal svojo krivdo. Sodišče ga je obsodilo na leto dni zapora, 600 lir denarne kazni in poravnavo vseh stroškov. Že prej pa je bil odpuščen iz železniške službe.

Drobne novice

V topilnicah železa v Sredni pri Trstu so preteklo soboto zvečer blagoslovili novo peč, ki so jo zgradili v zadnjem času. Eno izmed dosedanjih starih peči so že pred kratkim docela izločili iz obrata. Svečanosti je, kakor beleži »Piccolo«, prisostvoval tudi častnik, ki je dodeljen komisariatu za vojno industrijo.

Obnova fašistične organizacije pri Sv. Nedelji. Pri Sv. Nedelji blizu Vižinade v Istri, so ponovno ustanovili samostojno fašistično društvo. Njegovo območje bo obsegalo poleg Sv. Nedelje še kraje Castellier, Košane, Tadiće, Babiće, Valentiće, Dekliće in Veljko Štancijo. Za tajnika društva je bil imenovan Giuseppe Cosseto.

Nova žrtev granate. Blizu Soče nad Bovcem se je mali pastir, 13 let stari Karmel Mlekuž smrtno ponesrečil. Med pašo ovac je v gori našel manjšo granato in jo skušal razstaviti, pa mu je pod udarci s kamnom eksplodirala. Fanta je pri priči ubilo. Njegovo truplo je našel pozno v noči njenov ded, ki je v skrbeh za fanta, katerega do večera ni bilo domov, prišel pogledat na planino, če se morda ovce niso porazgubile in ne stika fant za njimi. Okrog trupla je bila vsa trava osmojena in daleč naokrog je ležalo polno drobcev granate. Starec si je truplo naložil na rame in ga odnesel v dolino, kjer so ga v nedeljo pokopali.

Prometna nesreča. Pretekli petek popoldne se je pripetila na cesti med Sežano in Štorjami huda nesreča, katere žrtvi sta postala 63-letni čevljar Anton Može in njegov 3 leta stari vnuk Franček Majcen. Šla sta po cesti proti Štorjam. Skrbno sta se držala na desni strani poti. Nenadno jima je izza ovinka privozil nasproti ogromni avtobus zadel Majcenovega Frančka, ga iztrgal. Vozil je po levi strani in oba pešca se mu nista mogla kam umakniti. Z blatnikom je avtobus zadel Majcenogea Frančka, ga iztrgal Možetu iz rok in ga naravnost zmečkal. Oplazil pa je tudi moža, tako da je dobil smrtno nevarne poškodbe. Pripeljali so ga v tržaško bolnišnico, kjer se bori s smrtjo.

Iz Gornjega grada

gg— **Pekarija Miklavžine Štefana,** ki se je naselila v Tratnikovi hiši, je dobila veliko moderno zgrajeno peč, delo znanega pečarskega mojstra Tihole iz Sevnice, ki je zgradil že več takih peči v naši ožji domovini. Gornji grad se v teku zadnjega leta na vseh koncih in krajih modernizira, kar bo privabilo vedno več letovjščarjev in iz-

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Tužnim srcem sporočamo, da nas je za vedno zapustila naša ljubljena soproga, mati, hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Marija Majerič

roj. MARN

SOPROGA POLICIJSKEGA NADZORNIKA V POK.

Na zadnji poti jo bomo spremili v petek, dne 22. julija 1938, ob 4. uri popoldne, izpred hiše žalosti, Celovška cesta 34, na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, dne 21. julija 1938.

ŽALUJOČI SOPROG S HČERKAMI IN OSTALIM SORODSTVOM

KLIŠEJE
ENO IN VEČBARVNE
Jugografika
SV. PETRA NASIP SL. 23

Včeraj je umrl po dolgi in težki bolezni v 45 em letu svojega življenja naš dragi brat

ANTON ZUPANIČ

VOJNI INVALID

Pogreb bo v petek 22. julija ob 9. zjutraj, iz hiše žalosti na pokopališče pri sv. Vidu v Gribljah.

GRIBLJE, dne 21. julija 1938.

Za bližnje in daljno sorodstvo
JURE ZUPANIČ, posestnik in trgovec.

JACKSON GREGORY: 11

HČI SOLNCA

Roman.

»Barlow«, je rahlo zaklical, »ali si ti?«

Nič odgovora. Toda Kendrica je še močneje prevzel občutek, da stoji blizu njega nekdo drug in da se iz teme upirajo vanj tuje oči. Tako močan je bil ta dojem, tako nov še spomin na nedavno prigodo, da je planil pokonci. Zdelo se mu je, kakor takrat, da se oči čudne ženske upirajo vanj. Bilo mu je, kakor da mora zdajci zagledati pred seboj Zoraido Castelmar.

Kar je videl ali kar se mu je zdelo, da vidi, je bila nerazločna postava, ki je slonela ob vogalu palubne kajute; širina ladje ga je ločila od nje. Skozi temo se je svetlikal lesket njenih oči. Po bliskovo je Kendric pohitel tja. Nikogar ni bilo videti. Zdirjal je proti krmi, šinil okrog tovora, ki je bil nakopičen ob znožju jambora, preskočil zvitek konopcev in spet planil na prednji konec. Nikjer nikogar. A dojem je bil tako močan, da je pretaknil vso palubo od kljuna do krme. Barlow je ležal v postelji in menda spal; Filipinec je pri krmilu govoril sam s seboj, in ko ga je Kendric vprašal, ali je koga videl, je odkimal: »Oh.« Črnec je bil nehal peti, krmil je kanarčka in mu dajal čiste vode.

Pozneje se je Kendric spomnil, da mu je med tem iskanjem ves čas jasno stala pred očmi slika Zoraide Castelmar, kako ga je pogledala, ko je rekla: »Začarala sem vas.« Zdaj je vedel, da mora biti nekje na ladji in da jo bo našel, kamor koli se je skrila. Ko je pa nehal iskati in zlovoljno krenil nazaj k svojemu prevrnjenemu stolu, je moral priznati, da se mu je samo posrečilo pripraviti črnca in Charlieja v začudenje. Črnec je bil menda uganil, kaj se godi v njegovih možganih, zakaj vprašal ga je:

»Ali je strašilo? Ste mar tudi vi videli duhove, keptn' Jim?« Pri tem je zavil oči tako, da je videl Kendric samo belino.

»Kaj ti hodi na misel, da me to vprašaš, Ben?« je Kendric odvrnil. »Ali si mar ti kaj videl?«

Ben se je napihnil, tako ponosen je bil na svoja skrivnostna spoznanja. Pa ga res ni črnca, ki bi tajil, da se mu prikazujejo duhovi, je pomislil Kendric. Preiskal je bil ladjo od vrha do tal, prevrnil tovorne košare v podpalubju in oprezal kvišku po jamborih. Preden je spet sédel, se je še ozrl na Barlowa. Twisty se je bil zbudil.

»Ne maram, da bi bile med nama skrivnosti«, ga je resno ogovoril Kendric. »Ali si vtihotapil Zoraido Castelmar na ladjo ali ne?«

Barlow ga je mežikaje pogledal.

»Kdo vraga je Zoraida Castelmar?« je odvrnil. »Maček ali kanarček?«

Kendric je zagodrnjal in odšel. Vrgel se je v svoj naslanjač. Najbrže se mu je bila vsa reč sanjala. Saj ni bil videl ničesar natančnejšega, ampak le čutil, kakor da bi nekdo upiral vanj oči. Tisto, kar je imel za človeško postavo, je utegnil biti nepremočljivi suknjič, ki je visel na kavlju, ali zastor, ki je v vetru zafofotal skozi okno. Dalj ko je premišljeval o stvari, bolj je bil prepričan, da ga je domišljija zvodila za nos. In ko je oblilo palubo jutrnje solnce, je bil spet ves pripravljen, da pozabi neverjetni dogodek.

Nekega jutra so obpluli rt St. Lucas, zavili v zaliv, krenili proti severu in se ustavili v La Pazu, kjer je Barlow upal dobiti poročila, kod se klati Escobar. Pri tej priliki se je carinska oblast prepričala, da nimajo na ladji vojne kontrabande, ki bi jo hoteli spraviti v zmerom spuntano pokrajino Sonoro. Uradniki so ju imeli za prismojena Američana na lovskem izletu. Barlow je šel za nekaj ur na kopno in prinesel od ondod novico, da se Escobar že dolgo ni pokazal v primorju, kamor je časih prišel na razgovor s svojim načelnikom. Nato so polagoma odpluli med ribiškimi čolni in obalnimi parniki ter namerili pot v Port Adventure.

Tako je prišel večer, ko je Barlow z resnim obrazom naznanil, da se čez nekaj ur zasidrajo in odrinejo s čolnom na suho, pogledat, kako in kaj. Črnec Ben in Filipinec Charlie sta dobila navodila. Barlow jima je zabičil, naj ostaneta na ladji in ne spustita nanjo nobenega tujca.

»Gospodje, ki bi vaju utegnili obiskati, so zmožni, da vama za boh slanine prerežejo vrat«, je dejal. »Pazita torej vse dni in vse noči. Ko priplovemo spet v San Diego, dobita mimo plače še vsak po petdeset dolarjev.«

Tik pred razsvitom je Kendrica vnovič prevzel mučni občutek, da ga nekdo skrivaj opazuje. Spet je stal sam na kljunu in strmel v temo. Izkušal je razločiti čeri, o katerih mu je bil Barlow pripovedoval in ki so zdaj nalik črnemu zidu štrlele pred njim. Kakor takrat, je stal Charlie pri krmilu, Ben pa za palubno kabino, kjer je govoril z Barlowom. Komaj da je Jim slišal besede, ki jima jih je morska sapa trgala z ust. Razumel jih ni, zakaj vsa njegova pozornost je bila zavzeta od mučne misli, da ga gleda Zoraida Castelmar.

A to pot se ni dal zanesti nagonu. Mirno je obstal, stisnil zobe in samo pogledal na levo in desno. Spet se je vprašal, kakor že tolikokrat: »Kako bi bilo mogoče?« Ali so bili mar njegovi živci že tako pokvarjeni, da je videl strahove? Neslišno se je obrnil in zastrmel v temo. Nikogar ni bilo videti.

Tedajci je začul črnca, kako je vzkriknil. Nehote se je zdrznil, tako napete so bile vse mišice njegovega telesa.

»Duh, kept'n Barlow! O Bog, usmili se me! Poglejte! Tam, tam! Ženski duh! O Bog, usmili se me!«

Kendric je zdirjal na zadnji konec. Ben je držal Barlowa za laket.

»Praznoverni, stari norec«, si je Barlow zagodrnjal. »Kaj ne vidiš, da je samo staro jadro, ki plahuta v vetru. Charlie bi ga bil moral zakrpati. Ali res ne vidiš? Kdo bi bil mislil, da se boš tudi na ‚New Moon' bal strahov!«

Vzajemna posojilnica r. z. z o. z. v Ljubljani — Miklošičeva cesta 7

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge à 4% do 5% po dogovoru. — Nove vloge in stare vloge izpod 5.000 Din se na zahtevo vsak čas v celoti izplačajo. — Nedvignjene stare vloge izpod 5.000 Din se bodo smatrale s 1. majem 1938 za nove vloge. VZAJEMNA POSOJILNICA DAJE KRATKOROČNA POSOJILA.

Kodak Panatomic film

Idealen pankromatski univerzalni film
za vsak motiv
za vsako letno dobo
za vsako svetlobo
za vsakega amaterja

KODAK PANATOMIC FILM — FILM BREZ RIZIKA

Mali oglasi

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stalno službo

dobi uradnik s trgovsko izobrazbo ter znanjem nemškega jezika, pod pogojem, da je zmožen kavcije 25.000 din. Plača po dogovoru. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Stalnost takoj«. 17247-1

Inteligentno vzgojiteljico

iščem k dvema deklicama od 9—14 let. Pogoji: nemščina, po možnosti francoščina, z letnimi spričevali. Ponudbe: Herma Tolnauer, Šport hotel, Pokljuka. 17233-1

Izvežbano prodajalko

zanesljivo, strogo solidno ter vešče nemščine, iščemo v modno trgovino za takoj. Ponudbe s sliko na M. Vrhunc, Bled. 17207-1

Rulotiskarja

proti odškodnini na uro — išče za takoj tovarna bombaževin. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Rouleauxdrucker«. 17208-1

Šiviljsko pomočnico

samostojno in izurjeno — sprejmem za stalno. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17234-1

Krojaškega pomočnika

starejšega, za veliko delo, sprejmem takoj. Ivan Gogala, Jesenice. 17225-1

Dobro izurjene pletilje

za links-links stroj ter Nopen stroje št. 12 in 5 sprejme tovarna pletenin na Gorenjskem. Služba stalna. — Ponudbe poslati pod »Pletenine« na ogl. odd. Jutra. 17108-1

Radio

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio kovčeg

najmodernejši, baterijski, — 5 plus 1 cevni za potovanja ali za deželo, brez ali z vnanjo anteno in zemljo ter priključkom na izmenični tok, ugodno naprodaj. Inž. Matko, Gajeva 6-IV. 17245-9

Prodam

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Žična železnica

kompletna, 11 km, s 4 postajališči in 1 lokomobila 40—60 HP in brzojarmenik z vsem žagarskim inventarjem, vse samo rablieno, v brezhibnem stanju, naprodaj radi opustitve posla. Pismena vprašanja pod »50378« na Publicitas, Zagreb, Ilica 9. 16747-6

Kupim

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pisarniško opremo

dobro ohranjeno, kupimo takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Oprema«. 17236-7

Povečalnik za Leica

format, dobro ohranjen, — kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Za mali filme«. 17228-7

Sadje

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sveže slive

hruške, špingle, debele kg Din 3.25 do Din 3.75 franko voznina. Košare 45 kg. razpošilja G. Drechsler, — Tuzla. 17227-34

Avto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Več rabljenih avtomobilov

Opel, Olympia, Fiat, Balilla, Chevrolet, Buick itd. ugodno proda DKW zastopstvo I. Lovše, Tyrševa 85. 17170-10

Stroji

Stroji

za obdelavo lesa malo rabljeni poceni naprodaj in sicer: elektro reskalnik (Fräsmaschine) za 3000 in 5000 obratov, stenski verižni reskalnik (Wandkettenfräsmaschine), stroj za vrtanje dolgih lukenj, univerzalni kolarski stroj, avtomatični brusilni stroj. Peter Angelo, d. z. o. z., Ljubljana, Tyrševa 36. 16788-29

Stroj za sladoled

nov patentiran za din 10.000 takoj prodam. Peter Angelo, d. z o. z., — Ljubljana, Tyrševa 36. 16789-29

Stroj za rezanje šunke

(Aufschnittmaschine) — za din 7.000 za ročni in električni pogon, znamke Berkel proda poslovnica Drobac, Zagreb, Amruševa 1-II. 17216-29

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din; za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno

meščansko, obstoječo že 50 let, s stanovanjem, nizka stanarina, z lepim in popolnim inventarjem, sodi, itd. proda za din 12.000 poslovnica Drobac, Zagreb, Amruševa 1-II. 17214-19

Buffet s trafiko

izvrstno idoč, tik tržnice, veliki vinski, pivski in tra. fični promet, nizka stanarina, zagotovljena eksistenca, za 24.000 proda poslovnica Drobac, Zagreb, Amruševa 1-II. 17213-19

Trgovino špecerije

s trafiko in stanovanjem, z vsem inventarjem in blagom skupaj din 15.000 — nizka stanarina, mesečni promet din 30.000 proda poslovnica Drobac, Zagreb, Amruševa ul. 1, II. nadstr. 17212-19

Buffet

v najstrožjem centru, s stanovanjem, nizko stanarino, star, dobro uveden obrat, velik vinski in pivski promet, posebno mnogo žganja (rakije, likerjev) in hladnih jedil, proda za din 25.000 poslovnica Drobac, Zagreb, Amruševa 1.II. 17215-19

Mesnico

dobro vpeljano, oddam. — Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod »Ugodno«. 17239-19

Stanovanja išče

Dvosob. stanovanje

komfortno, z vsemi pritiklinami, v neposredni bližini centra, v kaki vili, iščem za zelo dobro, mirno, samsko stranko. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod značko »Dobra stranka«. 17193-21a

Sobo odda

Mirna soba

na vrt, lasten vhod, tekoča voda, oddam tik Rimske. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 17237-23

Informacije

Preklicujem

vse žaljive besede, ki sem jih izrekel proti svojemu očetu. Andrej Resnik, Rožna dolina Cesta VI, 8. 17251-31

Preklic

Preklicujem in obžalujem žaltve, izrečene o rodbini Herman Franceta in njegovem sorodstvu ter se mu zahvaljujem za odstop od tožbe. Terček Marjeta, Hrib sv. Jožefa, Celje. 17202-31

Dopisi

Vsaka beseda 2 din; davek 3 din; za dajanje naslova 5 din; najmanjši znesek 20 din.

Dvignite v oglasnem oddelku dospele ponudbe.

Boljša 21 let, BMW, Boljši, Doplačam, Dobrosrčen, — Enosobno, Harmonija, Korespondent, Kupim, Lepa jesen, Mehanik, Novo, Osamljen, Pridno dekle, Peštena in urna, Slučaj, Sigurno naložen kapital, Sočitje, Sijajno obrestovanje, Sama, Turbina, Ugodno 77, Vdovec, Vesten in natančen, Začetnik.

Točno plačuj »Jutru« naročnino, varuj svojcem zavarovalnino!

ZAHVALA

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob priliki nenadne smrti naše zlate

MACE

se vsem najtopleje zahvaljujemo. Posebno pa se zahvaljujemo preč. duhovščini, gospodu dr. Vilku Marinu za njegov trud, Sokolskemu društvu v Slov. Konjicah ter vsem darovalcem za prekrasne vence in šopke in vsem, ki so spremili našo drago na njeni zadnji poti.

SLOV. KONJICE, dne 21. julija 1938.

Globoko užaloščene rodbine:

Sajovic, Gobec in Franke

ZAHVALA

Dne 3. julija 1938 mi je požigalčeva roka zanetila požar v moji hiši. Utrpel sem zaradi tega veliko škodo. Zavarovan sem bil pri domači zavarovalni družbi

„JUGOSLAVIJA“,

ki je nekaj ur po požaru že pričela z ocenitvijo in isto izvršila s posebno kulanco, tako da ji gre v resnici največja zahvala in priznanje podpisanega.

Smatram za svojo dolžnost, da zavarovalno družbo »Jugoslavijo« vsakomur kar najtopleje priporočam.

LJUBLJANA, dne 7. julija 1938.

Ložar Jožef

Od Vas je odvisno, da imate obleko vedno kot novo zato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH
Ljubljana
Poljanski nasip 4-6
Pralnica — Svetlolikalnica

INSERIRAJ V „JUTRU“!

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrla v 72. letu starosti naša dobra mama, tašča in stara mama

Ančik Hermina

roj. Salfinger
VDOVA LEKARNARJA

Pogreb bo iz hiše žalosti v petek 22. julija ob 17. uri. Priporočamo pokojnico v blag spomin.

RIBNICA, 21. julija 1938.

ŽALUJOČI OSTALI

Zahvala.

Vsem, ki ste z nami sočustvovali ob smrti našega nepozabnega

Frančeka

ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti ter njegov grob obsuli s cvetjem, izrekamo našo globoko zahvalo. Zahvaljujemo se čč. gg. župniku msgr. Lovrecu ter salezijanskim duhovnikom iz Veržeja, ki so blagoslovili njegov prerani grob. Posebno zahvalo pa dolgujemo Sokolski župi Maribor za nad vse častno spremstvo ter domačemu Sokolu za častno stražo ob njegovem odru. Vse prosimo, da ohranijo blagega pokojnika v svetlem spominu.

LJUTOMER, dne 21. julija 1938.

Rodbina Seršen.

ZAKLETI GRAD

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.